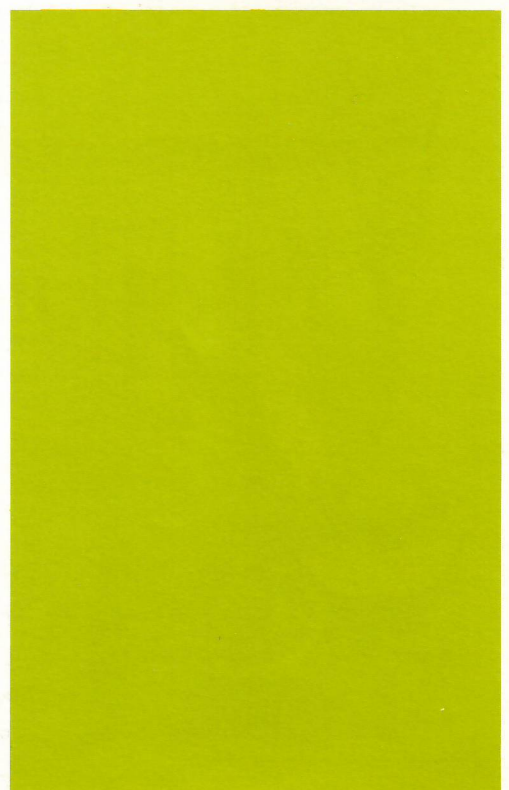
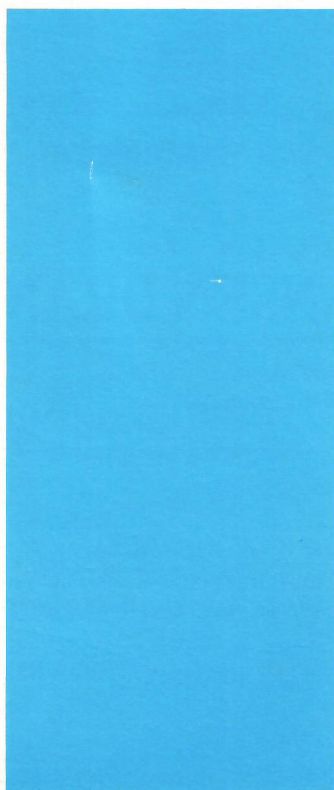
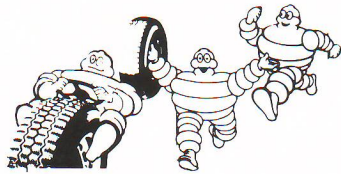

Nr. 9 - december 1990
2e jaargang
Verschijnt 4x per jaar
Prijs per stuk Hfl 5,-

LIMBURGS SCHUTTERSTIJDSCHRIFT

LAAT KICKEN NAAR UW BANDEN KIJKEN

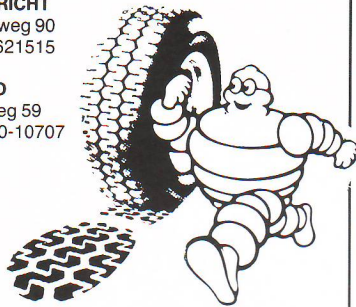
Bandenspecialist
KICKEN b.v.

VOERENDAAL
Valkenburgerweg 41
tel. 045-751700

MAASTRICHT
Bemelerweg 90
tel. 043-621515

TEGELEN
Kaldenkerkerweg 96
tel. 077-33433

SITTARD
Bergerweg 59
tel. 04490-10707

Meer dan aardgas alleen!

De Limburgsche Maatschappij voor Gasdistributie (Limagas) NV brengt dagelijks het gemak van aardgas binnen het bereik van ruim een kwart miljoen verbruikers in industrie, ambacht en huishouden. Zij voert een actief beleid om deze dienstverlening verder uit te bouwen en storingvrij in stand te houden.

Doelmatig

De voorraden aan aardgas zijn eindig. Daarom is het in uw belang en het onze er zo doelmatig mogelijk mee om te gaan.

Veilig

Een belangrijk middel daartoe is een goed en deskundig onderhoud van uw toestellen door de erkende vakman. De levens van u en de uwen zijn te kostbaar om aan uw gasapparaten te doe-het-zelven!

Eenvoudig

Voor gebruik in huishoudingen heeft Limagas een groeiend bestand van meer dan 90.000 warmwatertoestellen in verhuur dus ook in onderhoud. Dat maakt het voor de verbruiker wel heel eenvoudig.

Misschien ook iets voor u.

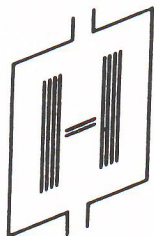
Veelzijdig

Limagas ontwerpt — geheel naar de behoeften van de klant — en bouwt ook zuinige gasgestookte ovens; zowel voor de broodfabriek en de keramische massa-producent als voor de amateur-pottenbakker. Deze activiteit van het bedrijf reikt over de grenzen heen.

Limagas NV

Minckelersstraat 2, Postbus 30200, 6370 KE Landgraaf,
Telefoon (045) 329999, telex 56431 limag.

Organisatoren van kleine en grote
publiekstreckende evenementen vertrouwen
de drankenvoorziening natuurlijk het liefst
toe aan een bedrijf dat van wanten weet.

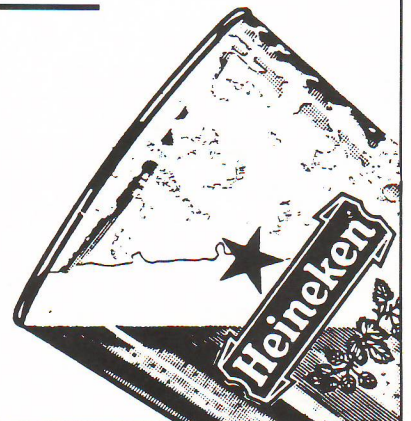
HANSEN DRANKEN BV

Veestraat 6 - Linne
Tel. 04746-5300

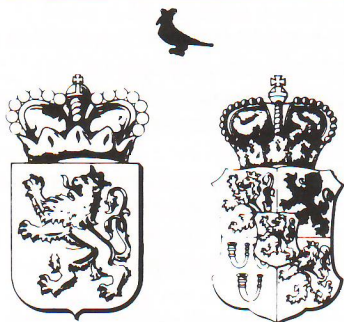

Amstel.
Een pils om van te houden.

WIJNHANDEL
LEVERANCIER HORECABEDRIJVEN
VERZORGING EVENEMENTEN
AGENT:
AMSTEL BIJEN - HEINEKEN

Het 'Limburgs Schutterstijdschrift'

Het Limburgs Schutterstijdschrift is een uitgave door en onder auspiciën van de stichting Steun Aan het Schutters- en gildewezen in de beide Limburgen (S.A.S.).

Abonnementen

Het Limburgs Schutterstijdschrift verschijnt 4x per jaar. Abonnementprijs is Hfl 20,-/BF 385 per jaar bij vooruitbetaling. Losse nummers à Hfl 5,-/BF 95 excl. Hfl 2,50/BF 50 verzendkosten.

Bankrelaties

Nederland: Rabobank Heythuysen, rekeningnummer 122215125 Postgironummer 2878343
België: Gemeentekrediet van België Agentschap Hechtel, rekeningnr. 068-2059877-12.

Redactie

Drs. Jan Gerits - Eksel
Drs. Jos Gerits - Spaubeek
Piet Hermans - Nederweert
Wim Pijpers - Heythuysen
Werner Smet - Kinrooi
Drs. Jean Walraven - Roermond.

Redactie-adres

Brouwerslaan 25
6093 GG Heythuysen.

Druk

Drukkerij Limburgsche Post,
Beegden.

Advertentie-acquisitie

Meertens Media
Prins Bisschopsingel 49,
6212 AB Maastricht
Tel. 043-214098
B.g.g. 04455-1436

Voorbehoud

Plaatsing van een artikel in dit tijdschrift houdt niet in, dat de inzichten van de schrijver worden gedeeld door de redactie. Bij overname van artikelen is bronvermelding vereist.

Beste schuttersvrienden,

Het toenemend aanbod van artikelen heeft er voor gezorgd dat U als lezer een steeds dikker wordend Limburgs Schutterstijdschrift ontving. Deze gunstige ontwikkeling blijft zich voortzetten. Door o.a. het steeds dikker worden van het tijdschrift zien wij ons echter genoodzaakt de abonnementsprijs per 1-1-1991 te verhogen met Hfl 5/BF 100. In de rubriek 'Redactioneel' kunt U er meer over lezen.

De redactie speelt met de gedachte om het Limburgs Schutterstijdschrift zes maal per jaar uit te brengen. De financiële situatie rechtvaardigt het niet om al in 1991 over te gaan naar zes uitgaven per jaar. Als grote voorwaarde stellen wij bovendien dat het aantal abonnees moet toenemen. Als elke abonnee nu tenminste één nieuwe abonnee opgeeft, kunnen we in 1992 overgaan tot de realisatie van de zes uitgaven per jaar.

Toen wij in 1988 het Limburgs Schutterstijdschrift opstartten, hebben wij gesteld dat wij over grenzen heen willen kijken. Daar waar wij artikelen of andere zaken aantreffen die van belang kunnen zijn voor onze abonnees, plaatsen wij deze graag. Dit houdt echter niet in dat wij artikelen gaan publiceren van mensen buiten Limburg die via ons tijdschrift willen klagen over hun gilde, kringbestuur of federatie.

Regelmatig in Noord-Brabant vertoevende, werd ik in kennis gesteld van de plannen om een overkoepelende Nederlandse Schuttersfederatie op te richten. Gelet op de samenstelling van de O.L.S.-Federatie heb ik het woord 'Nederlandse' onmiddellijk gecorrigeerd in 'Nederlandstalige', verder heb ik het nut van een dergelijke overkoepelende federatie in twijfel getrokken. Het regelmatige overleg dat de federatievoorzitters hebben, voorziet ruimschoots in die behoefte. Later kreeg ik de indruk dat het hier wellicht een poging betreft van een aantal gildebroeders om hun naam te zien prijken boven die van hun kring- of federatiebestuur.

De identiteit van het Oud-Limburgse Schutterswezen dreigt door opname in een overkoepelende Nederlandse federatie verloren te gaan. Elke poging om te komen tot een overkoepelende Nederlandse of Nederlandstalige Federatie dient mijns inziens verworpen te worden. Daarom Limburgse schutters ... sjtank stief.

Veel leesplezier en een succesvol 1991 toegewenst.

Wim Pijpers, Hoofdredacteur.

Het volgende nummer zal in maart verschijnen, inzenden van kopij, foto's, advertenties en bijdragen voor de Limburgse Schuttersagenda 1991 tot uiterlijk 1 februari.

LIMBURG
PROVINCIES ZONDER GRENS

Bij de voorpagina: Koningin Beatrix op werkbezoek in de Westelijke Mijnstreek. Schutterij St. Salvius-Limbricht zorgde voor een erehaag. Foto belangeloos ter beschikking gesteld door Fotostudio Englebert, Maastrichter Brugstraat 35, 6211 ES Maastricht.

REDACTIONEEL

I Verhoging abonnementsgeld.

Ruim twee jaar geleden zijn we gestart met het Limburgs Schutterstijdschrift. De opzet was om vier keer per jaar een tijdschrift uit te brengen met 20 pagina's tekst en 4 pagina's advertentie. Slechts één keer hebben we dit aantal tekstpagina's kunnen verwezenlijken, namelijk bij het eerste nummer. Elk volgend nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift bevatte meer pagina's. En het eind lijkt nog niet in zicht.

De geplande verzending, via de schutterijen, hebben we moeten wijzigen in een verzending naar het adres van de abonnees. Dankzij enkele subsidies waren wij in staat de meerkosten op te vangen.

Onlangs heeft onze bank aangekondigd dat elke boeking in de toekomst extra geld gaat kosten. E.e.a. houdt ook in dat wij moeten overgaan op een nieuwe, duurdere abonnementsadministratie. Deze redenen hebben de redactie doen besluiten het abonnementsgeld te verhogen met Hfl 5,00/BF 100 naar Hfl 20,00/BF 385. Het gewijzigde bedrag is reeds opgenomen op de bijgevoegde betaalkaart.

II De belangeloze inzet van de redactieleden en natuurlijk ook de inzenders van de vele artikelen zorgen er voor dat het Limburgs Schutterstijdschrift blijft groeien. Ik dank iedereen vanaf deze plaats zeer nadrukkelijk voor zijn of haar inbreng.

Gebleken is dat het Limburgs Schutterstijdschrift door ruim 60 % van de Limburgse schutters gelezen wordt, toch blijft één verzoek onverkort van kracht; breng het Limburgs Schutterstijdschrift onder de aandacht van Uw gehele schutterij en zorg dat de overige 40 % van Uw leden ook abonnee wordt. Door het consequent inzenden van artikelen/berichten etc, blijft iedereen op de hoogte van wat er zich in het Limburgse schutterswezen afspeelt.

III Ondanks het feit dat wij het Limburgs Schutterstijdschrift verzenden overeenkomstig de door de Post gestelde eisen, bereiken ons na het verschijnen van elk nummer soms klachten die duiden op een onzorgvuldige behandeling of zelfs zoekraken van het tijdschrift door de Post. In een dergelijk geval moet U een klacht indienen bij de Post, daarna stuurt U ons het beschadigde exemplaar terug. Wij zenden U vervolgens een nieuw exemplaar toe.

IV Sinds 1 oktober 1990 heeft de Post in België de postcodes gewijzigd in een aantal plaatsen. Het is voor ons ondoenlijk om alle postcodewijzigingen hier op te nemen. Wij geven wel een opgave van postcodewijzigingen die betrekking hebben op de plaatsen van de schutterijen aangesloten de bij de O.L.S.-Federatie. As 3665, Beek-Bree 3960, Bocholt 3950, Bree 3960, Ellikom 3670, Grote Brogel 3990, Gruitrode 3670, St. Hui-brechtslille 3910, Kaulille 3950, Leut 3640, Lommel 3920, Maaseik 3680, Meeswijk 3640, Meeuwen 3670, Molenbeersel 3640, Kessenich 3640, Kinrooi 3640, Neeroeteren 3680, Neerpelt 3910, Opieter 3960, Opoeteren 3680, Peer 3990, Tongerlo-Bree 3960 en Zutendaal 3690.

V Abonnementsgeld 1991. Bijgesloten vindt U een betaalkaart voor het abonnementsgeld voor het jaar 1991. Voor alle abonnees geldt: 1. Betaal het abonnements-

geld vóór 1 februari a.s. Voor het versturen van een herinnering en het nazenden van het Limburgs Schutterstijdschrift moeten wij U Hfl 5/BF 100 in rekening brengen.

2. Eventuele opzeggingen vóór 1 februari a.s. schriftelijk bekend te stellen aan het redactie-adres.

3. Mocht de adressering en of de postcode op de betaalkaart onjuist zijn, dit schriftelijk bekend te stellen aan het redactie-adres.

4. Nieuwe abonnees kunnen hun abonnementsgeld overmaken op één van de rekeningnummers van onze bankrelaties, vermeld op pagina 1. Denk daarbij aan de opgave van de schutterij waarvan U lid bent.

VI De Limburgse Schuttersagenda is een groot succes. In vele huishoudens neemt hij al de plaats in van de oude vertrouwde kalender. Goeie zaak.

Iedereen die gegevens heeft voor de Limburgse Schuttersagenda 1991 wordt verzocht zijn gegevens schriftelijk in te dienen bij het redactie-adres vóór 1 februari 1991.

VII Wilt U iemand een origineel cadeau schenken? Schenk hem of haar dan de reeds verschenen nummers van het Limburgs Schutterstijdschrift. De prijs voor dit geschenk bedraagt Hfl 35/BF 670. Maak dit bedrag over op een van de rekeningnummers van onze bankrelaties die vermeld staan op bladzijde 1, onder vermelding van: 'Nummers 1 t/m 9'.

Haast U, want de voorraad van de reeds verschenen nummers is beperkt.

Wim Pijpers.

De Koninklijke Schutterij St. Elisabeth-Stokkem (3)

Volgens documenten, bewaard op het Rijksarchief te Hasselt, aangaande de St. Elisabethschutterij van Stokkem heeft rond 1750 in haar rangen een hevige ruzie overheerst ingevolge moeilijkheden die door een zekere Hendrik Strijckers waren veroorzaakt. Uit de breuk die daarop volgde resulteerde de oprichting van een nieuwe schutterij, genoemd 'Die Jonge Schutten van Stockheim'. De nieuwe gilde werd onder de bescherming geplaatst van St. Michel; daarom ook wel eens 'Die compagnie van Sint Michel' genoemd.

De nieuwe schutterij bestond uit ongehuwde leden. Gehuwden mochten er geen deel van uitmaken. De gilde kende evenwel geen lang bestaan, want sporen wijzen er op dat ze in 1775 heropgericht werd. De heroprichting genoot ook deze keer niet de gunst van de bevolking, want tussen de voor- en tegenstanders ontstond grote heibel die eindigde met een proces-verbaal tegen de stad.

Uit bronnen van die tijd blijkt dat voornoemde Hendrik Strijckers op 26 juni 1775 overgegaan was tot de heroprichting van de gevallen schutterij 'Die Jonge Schutten van Stockheim', met blijkbaar een politieke achtergrond waarbij vooral het stadsbestuur gevisieerd werd. De vader van Hendrik Strijckers, ook Hendrik genoemd, bekleedde in de stadsraad een voorname functie. In 1775 kwam het tot een slaande ruzie tussen de leden van de stadsraad, die zich in twee groepen verdeelden. De ene partij werd aangevoerd door een zekere Jan Nelis en de andere door Hendrik Strijckers de oude. In deze laatste groep was zijn zoon Hendrik, junior dus, secreta-

ris. Hij had gestudeerd, sprak en schreef vloeiend Frans, gebruikte een fijn verzorgde omgangstaal en vond door zijn minzaam karakter en gemakkelijk woord, veel aanhangers onder de Stokkemer bevolking.

De nieuwe schutterij St. Michel, waarvan Hendrik Strijckers-junior kapitein was, hield op Pinkstermaandag 1775 haar vogelschietdag met optocht door de stad. Dit gebeurde evenwel zonder toelating van het stadsmagistraat, hetgeen in strijd was met het stadsreglement dat voorschreef dat geen schutterij mocht opgericht worden zonder toestemming van het stadsmagistraat.

De tegenpartij, of de zogezegde zes overblijvende daadwerkelijke leden van de moderne magistratuur (dixit het archief), protesteerden hevig tegen de vogelschieting en optocht door de stad vanwege de illegale schutterij.

Deze zes heren vergaderden 's anderendaags reeds voor 8 uur 's morgens op het stadhuis om de vogelschietdag en optocht publiek te veroordelen. Om de bevolking op de hoogte te brengen luidden zij de klok van het stadhuis. Bij het horen van het geluid spoedde zich een grote menigte naar het stadhuis om te vernemen van wat er gaande was.

(In normale omstandigheden werd de klok van het stadhuis gebruikt als waarschuwing voor het vatten van dieven en schurken en voor het uitspreken van verbanningen en het bekendmaken van belangrijke mededelingen of gewichtige gebeurtenissen).

Toen het publiek in voldoende aantal verzameld was voor het stadhuis, verschenen de zes leden van de moderne magistratuur op de pui, vanwaar secretaris Troosters het besluit kenbaar maakte van de klacht tegen het optreden van de nieuwe schutterij die door hun optreden de rust en vrede van hun medeburgers verstoord hadden, waarvoor zij Hendrik Strijckers-junior en Gerard Hopmans verantwoordelijk stelden.

De twee rustverstoorders werden gedagvaard om ten laatsten op 13 juli a.s. op het stadhuis te verschijnen om rekenschap te geven over hun 'minachtige houding die

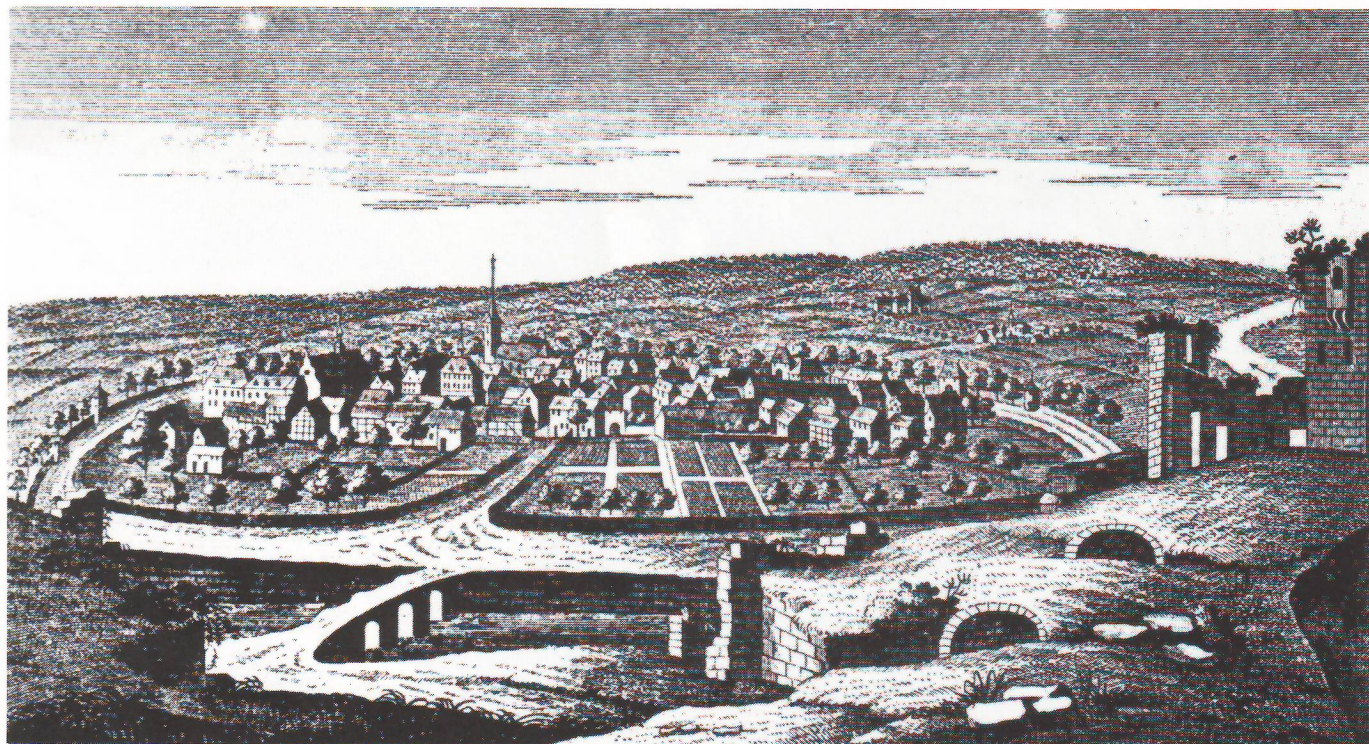
zij hebben durven aannemen tegen het verweer van het magistraat' met de dreiging, dat zij ingeval van niet verschijnen, gestraft zullen worden voor 'ongehoorzaamheid'.

Na de voorlezing aan het grote publiek overhandigde secretaris Troosters het manifest aan burgemeester Nelis en een afschrift aan B. Gruyters, luitenant-drossaard en schepen (wethouder) van Stokkem. Deze laatste voegde er schriftelijk bij: 'Door welk spijtig werk, het schandaal en de jeugd en de kompagnie van Sint Michel, in deze stad een tumult en algemene opschudding hebben veroorzaakt, indien niet door de ouders van sommige leden van de kompagnie van Sint Michel en andere goede bemiddelaars waren tussengekomen'.

De twee gedagvaardden gaven geen gevolg aan het manifest en deden alsof hun neus bloedde. Gezien de weigering werd het manifest in al zijn vormen en facetten op 10 augustus 1775 verzonden aan P.R. Lenaerts, notaris van het edele prinsbisschoppelijk hof te Luik.

Lenaerts die waarschijnlijk van de gespannen toestand in Stokkem op de hoogte was, talmde geen ogenblik en vroeg reeds op 14 augustus een bestaansbewijs van de schutterij St. Michel. Dit werd geleverd door notaris Boelen van Stokkem, die schriftelijk bevestigde dat Hendrik Strijckers in hoedanigheid van kapitein van de schutterij St. Michel hem vertoning heeft gedaan van een schutterskrans waaraan een zilveren vogel hing met de gravure op van St. Michel samen met vier andere schuttersplaten, de eerste geschonken in 1750 door Joannes Martinus Gilissen koning van de schutterij St. Michel, de tweede geschonken door Jacobus Pergens, koning van de schutterij St. Michel dragende het jaartal 1756, de derde eveneens van Jacobus Pergens en de vierde geschonken in 1758 door Arnoldus Claessen. ('t Vervolgt).

Joannes Daamen
O.L.Vrouwestraat 38,
3665 As (Niel).

Panorama van Stokkem rond 1740, kopergravure naar de pentekening van R. le Loup, in P.L. de Saumery, Luik 1744.

Schutterij St. Salvius Limbricht

Koningin Beatrix op bezoek

Op vrijdag 17 augustus 1990 bracht Hare Majesteit Koningin Beatrix een werkbezoek aan de Westelijke Mijnstreek en bracht een bezoek aan de plaatsen Beek, Elsloo, Geleen en de Gemeente Sittard.

Het werkbezoek werd afgesloten met een vrije wandeling door Sittard van ongeveer een uur. Daarna nam Koningin Beatrix afscheid in het Kritzraedthuis, het tentoonstellingscentrum voor moderne kunst.

Alvorens Hare Majesteit dit gebouw kon binnengaan moest zij tussen een erehaag die voor haar werd geformeerd door schutterij St. Salvius-Limbricht.

Alle leden van de schutterij beschouwden het natuurlijk als een buitengewone eer om deze erehaag te mogen vormen (zie voorpagina).

Voor schutterijvoorzitter Corten kreeg het bezoek van de Koningin een extra feestelijk tintje, toen hij als genodigde door Burgemeester Tonnaer aan Koningin Beatrix werd voorgesteld. De Luitenant-Kolonel W.W.H. Corten stelde het gesprek met Hare Majesteit natuurlijk zeer op prijs. Het was een prachtig moment voor hemzelf maar ook voor het archief van de vereniging (én voor het gehele Limburgse Schutterswezen, LS).

Toen Koningin Beatrix het Kritzraedthuis verliet werd zij uitgeleide gedaan door ondermeer de burgemeester. Ondertussen lieten de leden van het klaroenkorps van de schutterij de trommels roffelen en de klaroenen schallen.

Deze middag was onvergetelijk voor schutterij St. Salvius-Limbricht.

Onderscheidingen voor Lei Cremers

Op diezelfde avond hield de schutterij een feestvergadering i.v.m. het 40-jarig lidmaatschap van Kolonel Lei P. Cremers (57). Weer was Burgemeester Tonnaer van de gemeente Sittard present. Nu speldde hij de jubilaris de zilveren medaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau op.

V.l.n.r. Schutterijvoorzitter Corten, Gouverneur Emiel Mastenbroek, Koningin Beatrix en Burgemeester Tonnaer. Foto: Fotostudio Englebert-Maastricht.

V.l.n.r. Burgemeester Tonnaer, Lei Cremers en Mevrouw Cremers

Uit handen van Maurice Kerkhofs, voorzitter van de schuttersbond St. Gerardus -Amstenrade, ontving Lei Cremers de eremedaille in goud van de O.L.S.-Federatie.

Beide onderscheidingen ontving Lei voor de vele bewezen diensten gedurende zijn lidmaatschap van schutterij St. Salvius. De heer Cremers is al 25 jaar bestuurslid en sinds 1981 penningmeester van de schutterij.

KRANTEKOPPEN . KRANTEKOPPEN . KRANTEKOPPEN . KRANTEKOPPEN . KRANTEKOPPEN .

1 aug Schutterij St. Paulus-Vaals 390 jaar . 6 aug Schutters blij met koeler weer . 6 aug Zwetende schutters in tropisch Vaals . 6 aug Schutterij Ubachsberg in vorm . 6 aug Receptie winnend OLS-zestal . 6 aug Schuttersgilden naar Stiftstadje . 7 aug Paolhouwe in Terlinden . 7 aug Schimmertse schutters scoren in Merkelbeek . 7 aug Wereldkampioen dammen in Merkelbeek onder de buks . 7 aug Schutterij Heel kan nog blijven schieten . 8 aug Strucht schiet 't best . 9 aug Klingelsberg wordt strijdtoneel OLS-1991 . 10 aug OLS-stichting aan de slag in Brunssum . 13 aug Echter schutterij wordt mogelijk opnieuw opgericht . 13 aug Oranje Nassau-Roermond wint bondsfeest . 14 aug St. Jozef-Buchten kampioen Eendracht . 14 aug Grenslandtreffen . 15 aug Schutterij St. Job krijgt veel krediet op Leuken . 15 aug Man zwaar gewond door schutterskogel . 16 Kastelein-Posterholt niet in levensgevaar . 17 aug Schutterij St. Ansfried-Thorn 40 jaar . 18 aug St. Landricusgilde-Echt heropgericht . 20 aug Paard feliciteert OLS-winnaars . 20 aug Beringse schutters succesvol . 20 aug Schutterij Ubachsberg ook in Eys uitstekend voor de dag . 21 aug Schutterij Wilhelmina-Hingen mag terrein niet meer gebruiken . 22 aug Voortbestaan schutterij Wilhelmina-Hingen bedreigd . 23 aug Schutters verrast door duisternis in Limbricht . 24 aug Drumband schutterij Wilhelmina-Nieuwenhagen promoveert . 25 aug Schutters strijden om erekruis in Eys . 25 aug OLS-Brunssum: meer dan 800 vrijwilligers zijn nodig . 1 sep Vijverpark als tv-decor voor winnaars O.L.S. . 4 sep Journalisten onder de buks in Strucht . 5 sep Geen gemeentesubsidie voor St. Urbanus-Belfeld . 5 sep Vogelsjeite in Sittard . 5 sep Septemberfeesten St. Sebastianus-Mheer . 10 sep Omroep Limburg wint Jos Daniëlstrofee . 11 sep Klimmen succesvol in Mheer . 11 sep St. Urbanus-Maasniel zeker van twee bondsbekers . 11 sep Schutters zorgden voor veel sfeer . 15 sep Relatie schutterij St. George en gemeente Simpelveld blijft slecht . 15 sep

Nieuw gebouw St. Rochus-Stevensweert . 17 sep Maastrichtse dd Stadsschutterij naar Prinsjesdag . 19 sep Maastrichtse Stadsschutterij erewacht op Binnenhof . 19 sep Vrouw wint schutterstreffen . 19 sep Drumfanfare St. Oda-Boshoven gepromoveerd . 22 sep Schuttersperikelen in Neer . 1 okt Twee schutters schrijven historie . 3 okt Vlodropse schutters willen nieuw lokaal . 8 okt Meer prijzen in geld bij Oud-Limburgs . 9 okt Hingen werd op O.L.S. terecht uitgesloten . 19 okt Geslaagde receptie schutterij Beesel . 22 okt Schutterij Beegden krijgt gildegeld . 24 okt Presentatie schutters De Heeg . 31 okt OLS voor afsluiting Willibrordjaar naar Rome.

AGENDA

Evenals vorig jaar organiseert windbuksschietclub Luko schietwedstrijden voor luchtdrukwapens op blokskes van 1 x 1 x 1 cm op het adres Rijksweg 694 A in Dilsen-Rotem. De data zijn: 30 december, 27 januari, 3 maart en 31 maart.

De aanvang is telkens om 13.30 uur. Kaartenverkoop tot 17.00 uur. Kaveling om 17.30 uur. Nadere inlichtingen verstrekt: Koolen Leon, telefoon 011-758215.

De Koninklijke Schutterij St. Lambertus-Molenbeersel organiseert in de schutterskantine aan de Makkestraat op de volgende data eveneens schietwedstrijden voor luchtbuksen: 13 januari, 17 februari en 17 maart.

Aanvang 13.30 uur. Kaartverkoop tot 16.00 uur. Kaveling om 17.00 uur. Nadere inlichtingen verstrekt: Boonen Mathieu, telefoon 011-701160.

Schutterij Eendracht Maakt Macht uit Ooy-Zevenaar organiseert op 3 maart (half-vesten) wederom haar jaarlijks kruisboogtoernooi om de familie Staring wisselbokaal. Het is binnentoernooi tien meter vlak. Voor de drie beste schutters zijn er fraaie bekens te winnen. Voor de beste schutter is er een mooie wisselbokaal die men tien maanden in zijn prijzenkast mag bewaren.

Verdere inlichtingen verstrekt: H. Staring, telefoon 08360-23850.

De familie Staring met de winnaar van 1990.

27 januari 1991: Nieuwjaarsreceptie E.G.S.-president Kurt Ortman; 11.30 uur H. Mis in E.G.S. - Huiskapel Catharina van Siena in Astenet (B).

13.00 uur Nieuwjaarsconcert en gezellig samenzijn.

GILDE- en SCHUTTERSZILVER

Goud- en Zilvermederij
JUWELIERS-HORLOGES

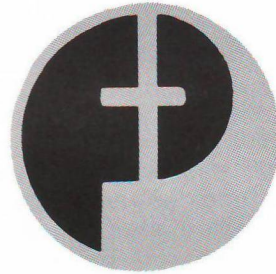
Jan Andriessen

DORPSSTRAAT 54
5708 GJ HELMOND (STIPHOUT)
TELEFOON 04920-50792

Wij hebben de vakkennis en kunde in huis om
nieuwe vaandels te vervaardigen en oude
vaandels te restaureren.

Dit gebeurt bij ons sinds 140 jaar.

Wij gebruiken de meest zeldzame, kostbare en
functionele materialen om via hand- of
machineborduurwerk en de onmisbare
kunsthistorische achtergrond een ambachtelijk
werkstuk van allure af te leveren.

Kevelaerer Fahnen + Paramenten GmbH
am Kapellenplatz 27/Ecke Maasstrasse
in 4178 Kevelaer
Tel.: 09-49 2832 5734

Stadelmaier Nijmegen B.V.
Tel.: 080-224384

LAARZEN LAARZEN LA
SCHOENEN SCHOENEN
BATONS BATONS BATC
POMPONS POMPON
UNIFORMSCHOENEN
DANSSCHOENEN DANS
HISTORISCHE-SCHOEN
INSTEPSCHOENEN IN
OVERSCHOENEN OV
HANDSCHOENEN HANE
OPERA-OPERETTE-SCI
VAN BEERS B.V.
SCHOENFABRIEK
Vaartstraat 40, 5171 JE Kaatsheuvel NL
Tel.: 04167-72254, b.g.g. 76548
België, BRD, 00-314167-72254
TONEELSCHOENEN

HENDRIK
VAN DER PUTTEN

SLAGHOEDJES
SCHUTTERIJKRUIT
REPARATIE - HERLAAD APP.

Zwartbroekstraat 28
Roermond, Tel. 04750-30688

clamode

Voor het ontwerpen en
maken van exclusieve
avond- en
gelegenheidskleding.
Gespecialiseerd in
koninginnenjurken.

Corrie Lammers
Terhofstadlaan 22
5711 VW Someren
Tel. 04937-5471

Schutterstreffen voor de Limburgse media

Op vrijdag 7 september was de Limburgse pers, die regelmatig verslag doet over het Limburgse schutterswezen, te gast bij schutterij St. Mauritius-Strucht.

Inzet van deze mediastrijd was de Jos Daniëlswisselbeker, genoemd naar de overleden O.L.S.-verslaggever en medeoprichter van schutterij St. Rosa-Sittard.

Naast de groepsprijs was er ook een prijs beschikbaar voor de beste individuele schutter ('t Pintje-Prieske).

Het initiatief voor dit schutterstreffen komt geheel voor rekening van Omroep Limburg-medewerker Lei Meisen en Piet Bisschops (voorzitter van schutterij St. Mauritius-Strucht). Beide heren wilden het schutterstreffen dat Jos Daniëls vlak voor zijn plotselinge overlijden had georganiseerd voor de sportverslaggevers van de Limburgse media opnieuw vorm geven. Nu echter als een hommage aan Jos Daniëls; dit schuttersfeest kreeg de naam van de grondlegger.

Ontvangst

Schutterslokaal Weerts in Strucht had haar accommodatie aangeboden voor deze avond en de bierbrouwerijen van Brand en De Leeuw voorzagen de gasten ruimschoots van hun heerlijke gerstenat.

Na welkomstwoorden van Lei Meisen en Piet Bisschops was het de beurt aan S.A.S.-voorzitter Bob Degol. Bob ging in zijn toespraak in op de grote waarde die promotie heeft/ kan hebben voor het Limburgse schutterswezen. Bob vergat hierbij niet de loftrumpet te steken voor de vele en goede verslagen die de Limburgse pers geeft van de schuttersfeesten in de beide Limburgen.

De besturen van de schutterijen riep hij op om het medium 'pers' ruimschoots te voorzien van informatie opdat de lezers mee kunnen genieten van de Limburgse cultuur en folklore.

Bob Degol nam de gelegenheid te baat om het gehele team van Omroep Limburg, die de verslaggeving had verzorgd van het O.L.S.-1990, namens de vele luisteraars te danken.

Schieten

Alvorens de journalisten mochten schieten, kregen ze een gedegen uitleg van schietmeester Frans Akkermans en enkele andere mensen van St. Mauritius-Strucht. Na een proefschot barstte de strijd los.

Onder het genot van een biertje en de hartige hapjes van traiteur Meertens en van Forellenkwekerij 't Heutspatje verliep het feest in de beste stemming. Een stemming die extra werd verhoogd toen de Joekskapel van Klumme (Klimmen) spontaan de schietwei inmarcheerde en de rest van de avond bleef opluisteren.

Gestreden moest er worden totdat de duisternis was ingetreden.

Winnaars

Bij het groepsschieten werd het zestal van Omroep Limburg winnaar. Ik wil hier toch een extra bemerking bij maken. Het zestal van Omroep Limburg had een zieke schutter. Spontaan bood toen Mevrouw Daniëls aan om die plaats in te nemen. Hoe groot was dan ook de vreugde toen zij, na een felle strijd, de naar haar man genoemde trofee in ontvangst mocht nemen.

Alle overwinnaars kregen bovendien van de eigenaar van Café Weerts een tinnen wandbord met inscriptie.

Sjef Meertens maakte de prijswinnaars van het zestalschieten bekend.

De vorige individuele winnaar was Lei Meisen geweest. Tussen Lei Meisen en Piet Bisschops was afgesproken dat Piet zou zorgen voor de groepsprijs (een wisselbeker) en Lei zou zorgen voor de eerste prijs bij het individuele schieten. Het toeval wilde dat Lei Meisen ook dit keer winnaar werd van het individuele schieten en dus mocht hij het kleinood aan zichzelf uitreiken.

Gezellig

Onder de vrolijke klanken van de Joekskapel van Klumme werd de avond voortgezet tot in de kleine uren. Ook nu nog lieten de sponsors zich gelden en konden alle aanwezigen blijven genieten van een drankje en een hapje.

Van deze plaats wil ik de heren Meisen en Bisschops nogmaals hartelijk danken voor het door hen hernieuwde schutterstreffen voor de Limburgse media. Een initiatief dat nu al bewezen heeft levensvatbaar te zijn, gelet op de sterke vertegenwoordiging van de zijde van o.a. het bestuur van de O.L.S.-Federatie en de vele supporters van alle deelnemende Limburgse media. Ook een woord van dank aan schutterij St. Mauritius-Strucht die hun medewerking en accommodatie ter beschikking stelden en zo dit treffen tot een geslaagd evenement maakten.

Wim Pijpers.

Afscheid van Jeu van den Boom

Het kan verkeren dat je met je vrouw af en toe een pilsje drinkt in een buurtcafé, en omdat je de kastelein een handje wilt helpen met zijn activiteiten voor de schutterij, neem je bijna dertig jaar later tijdens de najaarsvergadering van schuttersbond St. Gerardus-Amstenrade afscheid als vice-voorzitter. Dit is in grote lijnen hetgeen Jeu van den Boom overkwam, waarbij hijzelf zeer beslist opmerkt: 'Ik had het niet willen missen. Een tweede keer zou ik het weer doen, zij het op sommige punten misschien iets beter'. Een interview.

Nadat ik in de studeerkamer heb plaatsgenomen, drukt Jeu als eerste een indrukwekkend 'curriculum vitae' in mijn hand. In deze levensloop staat onder andere hoe hij in 1961 toetrad tot schutterij St. Gregorius de Grote uit Brunssum; hoe hij in 1975 penningmeester werd van de sectie Documentatie en Museum van de Stichting Steun Aan het Schutters- en gildewezen in de beide Limburg (S.A.S.); hoe hij in 1977 lid van het S.A.S. zelf werd; hoe Jeu in 1978 tevens lid van de O.L.S.-Federatie werd en van 1978 tot 1985 hiervan secretaris was; hoe hij in 1979 lid van het kapittel van de Soevereine Orde van de Rode Leeuw van Limburg werd; enzovoort en zo verder.

Er blijken weinig functies binnen de Limburgse schutterswereld te bestaan die de heer van den Boom niet heeft bekleed. Het wekt dan ook nauwelijks verwondering dat hem voor al deze inzet de eremedaille in goud van de Orde van Oranje Nassau werd verleend.

Maar wie Jeu kent en van nabij heeft meegemaakt, weet dat het niet de rangen, titels en eremetaal waren die hem tot het schutterswezen aantrokken. Jeu werd lid om de helpende hand te bieden en heeft zich sindsdien altijd actief opgesteld, hetgeen ook tijdens ons gesprek blijkt. Meer dan eens wordt opgebeld. Jeu is immers als voorzitter van het organiserend comité van het O.L.S.-1991 druk in de weer.

Echter, zoals Jeu is, heeft hij zijn dienstbaarheid altijd op een geheel eigen wijze ingevuld. Bekend met nagenoeg alle details van het schutterswezen -hij was niet voor niets lid van de normencommissie- had (en heeft) hij meestal wel een eigen mening paraat, die vervolgens nooit onder stoelen of banken gestoken werd. Dit bracht hem soms in conflict met anderen. 'Ik moet toegeven dat ik een sterke drang heb om de dingen die ik doe vanuit mijn optiek zo goed mogelijk te doen', zegt Jeu hierover. 'Die drang naar perfectionisme en een zekere geestdrift, gepaard met een bepaalde mate van koppigheid, leidde soms tot botsingen, hetgeen ikzelf natuurlijk ook wel betreurt. De aard van het beestje niet waar'.

Internationaal

Het waren echter juist deze karaktertrekken die hem ertoe dreven zoveel tijd en energie in het schutterswezen te investeren. Limburg, aan beide kanten van de Maas, was hem daarbij eigenlijk zelfs te klein. Geboren en getogen 'op het balkon van Europa', zoals de Mijnstreek meer dan eens is genoemd, keek hij bijna als vanzelf over de landsgrenzen heen.

Daarvoor hoefde Jeu trouwens niet ver van huis. Met het hoofdkwartier van de Allied Forces Central Europe (AF-CENT) 'binnen de poorten', was Jeu van den Boom als gemeentesecretaris in 1982 vanzelfsprekend zeer actief bij de organisatie van de Bicentennial-feesten ter gelegenheid van het 200-jarig bestaan van de Verenigde Staten van America. Ook werd hij een jaar later voorzitter van het comité 'Internationaal Schutterstreffen Afcen-Nederland'. Dat Jeu van den Boom bovendien een actieve rol speelt in het internationale schutterswezen in het algemeen en jaarlijkse Dreiländereck Schuttersfeest in het bijzonder behoeft niemand te verbazen. Bij de ontmoetingen tussen Belgische, Duitse en Limburgse schutterijen is hij dan ook steeds prominent aanwezig. 'Ik heb de internationale contacten altijd beschouwd als één van de waardevolste geschenken die mij door het schutterswezen werden gegeven', zegt Jeu met pret in zijn ogen.

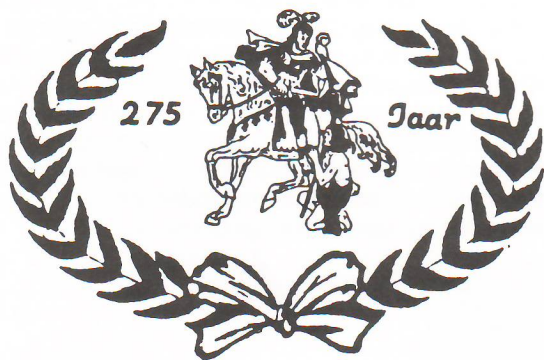
Jeu als jurylid van het mini-OLS 1987 in Obbicht

Vervolgens haalt hij enthousiast de ene herinnering na de andere op. Tussen de bedrijven door komt na enige tijd een bijzondere fles op tafel. Behalve in de internationale schutterswereld is Jeu namelijk ook actief in de 'Compagnie de Musquetaires d' Armagnac', een select gezelschap dat voortbouwt op de eeuwenoude traditie van de drie welbekende musketiers. Deze club heeft zich ten doel gesteld om de produkten uit de streek Armagnac in Frankrijk te promoten. Vandaar dat geen cognacje, maar een armagnacje wordt ingeschonken. 'Ook het lidmaatschap van dit illustere gezelschap heb ik te danken aan de relaties die zijn ontsproten uit contacten in de schutterswereld', merkt Jeu met enige trots op. Overigens wenst hij bij dit alles nadrukkelijk zijn vrouw en kinderen te vermelden. Zonder hun medewerking zou het allemaal so wie so niet mogelijk zijn geweest.

Toekomst

Met alle respect voor zijn leeftijd, mag men de 61-jarige Jeu van den Boom niet tot de senioren van de schutterswereld rekenen. 'Toch vond ik het hoog tijd om met allerlei bestuurlijke taken in de schutterswereld te stoppen', zegt Jeu vastberaden. 'Het geeft geen pas wanneer de bestuurlijke organen in de schutterswereld tot een 'oudemannenhuis' verworden. Men moet het zijne doen, om dan op tijd plaats te maken voor 'fris bloed'. Alleen op die manier blijft het schutterswezen, met behoud van al zijn tradities, bij de tijd. Tevens hou je dan zelf nog een toekomst over waarin je 'vanaf de zijlijn' nog volop van de feesten kunt genieten'.

Jos Gerits, Spaubeek.

Schutterij „St. Martinus“ HOLTUM

Koningsvogelschieten

Op zondag 30 september vond het Koningsvogelschieten van schutterij St. Martinus-Holtum plaats op Sportpark 't Anker. Voordat men ging schieten, bedankte voorzitter H. Verheyen het koningspaar Pie en Marjo Michon voor hun voorbeeldige inzet het afgelopen seizoen. Daarna werd de koning van het koningszilver ont-daan door bondsvoorzitter Jo Herffs, bijgestaan door de heer Janssen, bondssecretaris, en Mr. Cas van Heugten. Burgemeester en wethouders waren verhinderd i.v.m. een bezoek aan zuster gemeente Nauheim (Duitsland).

Na de openingsschoten door de oud-koning en de genodigden, kon de strijd losbarsten om de hoogste schutterseer: namelijk koning 1991. Spannend beloofde het te worden, want er waren diverse schutters die er op geband waren de eer naar zich toe te halen; het was hun nog nooit gelukt.

Uiterekend bij het 100e schot, raakte onze voorzitter de vogel op dusdanige wijze, dat deze nog maar aan een zijden draadje bleef hangen. Daarna was het voor onze geweerdrager Frits Janssen een koud kunstje om de vogel met schot 101 naar beneden te halen en zich koning 1991 te noemen. En Frits was nou net zo'n schutter die al jaren in de voorste gelederen streed om het koningschap; echter tot nog toe zonder succes.

Het koningszilver werd hem door de bondsvoorzitter omgehangen en daarna ging het richting Gulick-Gelrestraat, daar waar de nieuwe koning zijn residentie heeft. Het 'Koningshuis' was reeds versierd en de kersverse koningin stond al te trappelen van ongeduld om zich bij "Zijne Majesteit" aan te sluiten.

's Avonds was er een feestavond in het verenigingslokaal ter afsluiting van het mooi schuttersseizoen. Oud-koningin Marjo Michon kreeg bij deze gelegenheid van de voorzitter een mooie standaard aangeboden voor haar inzet in het afgelopen seizoen. Tevens kreeg Marjo en de nieuwe koningin bloemen aangeboden door onze nieuwe marketentster Nicole Ophelders.

Onze secretaris J. Maessen had te kennen gegeven, na zo'n 20 jaar tamboer te zijn geweest, zijn trom in te willen ruilen voor een geweer. Voor deze 20 jaar werd hij door zijn collega-tamboers bedacht met een fraaie standaard.

Nieuwe beschermheer

Sinds het overlijden op 10 maart 1983 van onze toenmalige beschermheer, Jonkheer Mr. G.A.M.J. Ruys de Beerenbrouck, was deze door onze vereniging hoogge-waardeerde functie nog steeds vacant.

Na lang en intensief speuren, viel de aandacht tenslotte op Mr. Cas van Heugten, van beroep advocaat en wonende te Susteren. De heer van Heugten is oud-lid van onze vereniging. In zijn jonge jaren was hij woonachtig te Holtum en was hij tamboer van onze drumband. Daarna heeft hij het schuttersleven echter nooit uit het oog verloren. Op ieder O.L.S. of Federatiefeest en bij menig bondsfeest was hij met zijn echtgenote en kinderen steeds bezoeker.

Het bestuur van de schutterij heeft Mr. van Heugten bereid gevonden het beschermheerschap op zich te nemen.

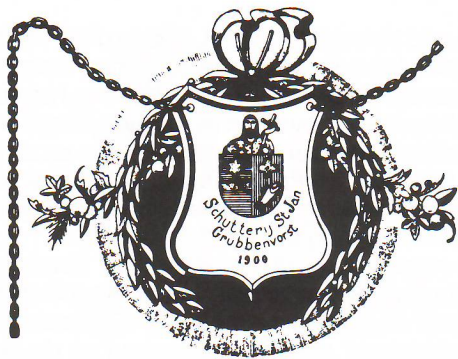
Onze vereniging is er dan ook apetrots op na zo'n lange periode een man als de heer van Heugten bereid te hebben gevonden als beschermheer te willen optreden, aldus de voorzitter. Hierna werden de versierselen, behorende bij het beschermheerschap door de bondsvoorzitter omgehangen, te weten een zilveren plaat met ketting en inscriptie.

Na de installatie bedankte de heer van Heugten voor het vertrouwen dat de vereniging in hem stelde. Hij zag het als een eer om deze functie te mogen vervullen en beloofde alles in het werk te zullen stellen zijn taak zo goed mogelijk ten uitvoer te brengen.

Het glas werd geheven op de nieuwe beschermheer en hierna werd nog gefeest tot in de kleine uurtjes.

Schutterij St. Martinus.

Te Koop: Buks kaliber .12. In zeer goede staat en 400 nieuwe hulzen. Vraagprijs Hfl 5000,-. Te bevragen bij schutterij St. Martinus-Holtum, telefoon 04498-52852 of 54637 of 52353.

Schutterij St. Jan Grubbenvorst

Thom Rutten kampioen Bond Juliana

Na 1391 schoten zonder te missen, 5 wedstrijddagen, 31 1/2 uur onder de zware buks, schieten op blokjes van 1 1/2 x 1 1/2 x 1 1/2 cm is het Thom Rutten van schutterij St. Jan-Grubbenvorst toch gelukt om kampioen te worden van de schuttersbond Juliana. Tweede werd W. Rosenberg van St. Antonius & St. Petrus-Baarlo. Aan de Kampioenstrijd namen 128 schutters uit de bond Juliana deel. De organisatie lag in handen van schutterij Wilhelmina-Horst. Schutterij Wilhelmina had gekozen voor bolletjes met een doorsnede van 1,5 cm in plaats van de gebruikelijke doorsnede van 2,2 cm. Dit had de schutterij gedaan om het wedstrijdverloop te bespoedigen

Zaterdag 1 september werd een begin gemaakt van de lange reeks. Een groot aantal schutters namen deel aan dit kampioenschap, waarvan 15 leden van schutterij St. Jan. Dat het die middag niet afgelopen zou zijn was iedereen wel duidelijk.

Zondag 2 september ging men gewoon verder. 's Avonds waren er nog 12 schutters over die elk 255 schoten hadden gedaan. Afsproken werd om op zaterdag 8 september om 14.00 uur verder te gaan met kavelen. Van St. Jan was alleen Thom Rutten nog in de strijd. Deze middag werden door de nog deelnemende schutters 306 schoten gelost.

Het totaal was 561 schoten en nog vier schutters die terug mochten komen naar Horst.

Op zaterdag 15 september om 14.00 uur klonken weer de eerste schoten. In de loop van de middag vielen er opnieuw twee schutters af. De twee overgebleven schutters, te weten W. Rosenberg en Thom Rutten, losten deze middag ieder 618 schoten, hetgeen neerkwam op een totaal van 1179 schoten. Nog nooit eerder was dit voorgekomen bij Schuttersbond Juliana en zelfs niet bij de O.L.S.-Federatie was de mening van velen. Bij de invallende duisternis werd afgesproken dat men op zaterdag 29 september verder zou kavelen. Om 13.30 uur was het opnieuw raak voor beide schutters. De schutters hadden afgesproken dat het op deze dag in ieder geval uit zou gaan. Desnoods moest de duisternis de beslissing brengen. Gelukkig kwam het niet zo ver.

Om ±16.00 uur was het W. Rosenberg die miste. Even was het stil. Thom Rutten moest toen nog twee schoten doen, alvorens hij zich kampioen mocht noemen.

Daarna klonk het gejuich van het grote aantal supporters uit Grubbenvorst en een zucht van verlichting van Thom Rutten en de beide buksmeesters G. Versleijen en W. Willemsen. Deze laatste dag loste elke schutter nog eens 212 schoten. Het totaal aantal schoten kwam hiermee op 1391 schoten.

In de diverse toespraken door leden van het Bondsbestuur klonken lovende woorden voor de organiserende vereniging Wilhelmina-Horst voor de perfecte organisatie alsmede voor de beide schutters.

Thom Rutten dankte iedereen voor de steun, hij zei dat er bij een dergelijke prestatie alleen maar winnaars kunnen zijn.

St. Jan-Grubbenvorst 90 jaar

In LS nummer 6, pagina 25 schreven we al over de restauratie van het oude koningszilver bij gelegenheid van het 90-jarig bestaan van onze schutterij.

Tijdens de jaarvergadering in maart werd door Burge-meester Vermaaten en de voorzitter van schutterij St. Jan een groot schilderij onthuld in het verenigingslokaal. Op het schilderij zijn een aantal leden en oud-leden afgebeeld voor het verenigingsgebouw.

Het schilderij werd vervaardigd door Ad Janssen uit Blerick, terwijl de lijst vervaardigd werd met medewerking van enkele leden van St. Jan.

In het kader van het 90-jarige bestaan van de schutterij, reisden op 5 november 50 personen naar Rome om daar het afsluiten van het Willibrordusjaar mee te maken.

J.N.P. Sijben, secretaris.

Voorbeschouwing O.L.S.-1991

Tijdens de laatstgehouden vergadering van de O.L.S.-Federatie j.l. 6 oktober hield de voorzitter van de Stichting Oud-Limburgs Schuttersfeest 1991, de heer Jeu van den Boom, de aanwezigen de gedachte opzet voor van het O.L.S.-1991.

Dankbetuiging. Namens de schutterij St. Gregorius de Grote uit Brunssum, willen wij vanaf deze plaats allen danken, die ons tijdens de receptie hebben gelukgewenst met het door onze schutters behaalde succes, echter wel hebben wij moeten constateren, dat in tegenstelling tot de hiervoor aangehaalde wedstrijden (Kampioenschap der beide Limburgen, red.), de deelname van de Belgische schutterijen zeer gering was.

Organisatievorm. Voor de organisatie is gekozen voor een Stichting. Ter geruststelling van Uw bestuur kunnen wij U echter mededelen, dat het dagelijks bestuur van de schutterij volledig is vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur van de Stichting, dat als volgt is samengesteld: President: Burgemeester L. Hoogland van de gemeente Brunssum.

Voorzitter: J.M. van den Boom, Erevoorzitter van de schutterij.

Vice-voorzitter: R. Wulms, voorzitter van de schutterij.

Secretaris: J. Cuypers, Gemeentesecretaris van de gemeente Brunssum.

2e Secretaris: J.P. Schobben, secretaris-penningmeester van de schutterij.

3e Secretaris: A. Hendrix, Ambtenaar Sport-Cultuur-Recreatie bij de gemeente Brunssum.

Terreinen. De groene zone tussen Amstenrade-Merkelbeek-Brunssum op het Sportpark Klingelsberg + aangrenzende weiden van het Proefbedrijf Paardenhouderij 'De Bovenste Hof' Brunssum, hierna te noemen P.P.B. met een oppervlakte van ongeveer 8 HA.

Infrastructuur. Het feestterrein is te bereiken vanuit België via de autosnelweg Antwerpen-Heerlen, in Nuth de autosnelweg verlaten en de borden Brunssum volgen.

Zuid-Limburg via de toegangswegen Heerlen-Heerleheide danwel Heerlen-Heksenberg.

Zuid-Oost-Limburg via de autoweg Kerkrade-Brunssum.

Noord- c.q. Midden-Limburg via de Internationale weg over de Zelfkant.

West- c.q. Midden-Limburg via de autoweg Weert-Heerlen, in Nuth de autoweg verlaten en de borden Brunssum volgen of via de nieuwe weg Roermond-Susteren-Geleen-Brunssum (S.20).

Parkeren. Materiaalwagens: Deze kunnen parkeren op een weide, direct gelegen achter de schietbomen, ter grootte van 4 HA. Deze weide is te bereiken via de Kennedylaan-Europalaan-Mgr. Mannensstraat-Akkerweg-P.P.B.

Bussen: Deze kunnen parkeren op de S.20 (Verlengde van de weg Roermond-Susteren-Geleen-Brunssum). Uitstappen op een gereserveerde strook in de nabijheid van een trap, die extra hiervoor zal worden aangelegd, op 80 meter afstand van het terrein van waar de optocht zal vertrekken.

Wij verzoeken de bestuurders van de verenigingen,

die met de bus aanreizen, erop toe te zien, dat de bussen na ontleding, de gereserveerde strook zullen vrijmaken om ook de andere verenigingen de kans te bieden om zo dicht mogelijk bij het feestterrein uit te stappen.

Jury-O.L.S./Bestuur/Genodigden: Bij de ingang van het feestterrein is een parkeergelegenheid ter grootte van 1,25 HA te bereiken via de optochtroute, dan wel via de Oude Amstenraderweg.

Bezoekers: Op maximaal 400 meter vanaf de optochtroute is in totaal 14 HA parkeergelegenheid ter beschikking.

Optocht. De lengte van de optocht bedraagt ongeveer 1800 meter. De eerste honderd meter gaan via een woonerf, hier zal geen jurering plaatsvinden. De optocht gaat dan via straten met een minimale breedte van 8 meter.

Er zullen waarschijnlijk drie tribunes worden geplaatst met een totale capaciteit van 2000 zitplaatsen. Het defilé vindt plaats op 200 meter voor de Erepoort. De tribune bij het defilé zal bestaan uit een overkapte Eretribune. De optocht kan worden ontbonden op het schietterrein ter hoogte van de schietbomen en de materiaalwagens, zodat alles zo snel mogelijk in de materiaalwagens kan worden opgeborgen.

Accommodaties. Voor het verwisselen van kleding door Keizerinnen, Koninginnen, Marketentsters, Keizers, Koningen etc, kan gebruik gemaakt worden van de kleedaccommodaties van de sportvereniging.

De jury zal worden ondergebracht in de kantine van de sportvereniging. Hier is ook een toiletaccommodatie voor de jury, terwijl eveneens bedienend personeel aanwezig zal zijn.

In de vergaderzaal van het gebouwencomplex zal de telcommissie worden ondergebracht.

Voor alle hierboven genoemde groepen zijn voldoende sanitaire voorzieningen alsmede stroomvoorzieningen en telefoonvoorzieningen aanwezig.

Voor de pers alsmede voor de organisatie zullen eveneens voldoende telefoonvoorzieningen ter beschikking worden gesteld.

Voor het publiek zal een openbare telefooncel worden geplaatst, die via een muntautomaat zal werken.

Er zal, zo centraal mogelijk, voor voldoende toiletaccommodatie worden gezorgd, terwijl in de nabijheid van de schietbomen (c.q. het parkeerterrein voor de materiaalwagens) een tweede toiletgroep zal worden geplaatst. Alle toiletgroepen zullen rechtstreeks op het bestaande rioolstelsel worden aangesloten.

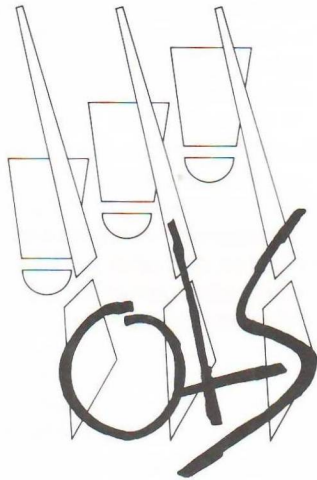
Het bestuur van de Schutterij Sint Gregorius de Grote doet een beroep op alle deelnemende verenigingen en schutters om hun medewerking te verlenen voor het welslagen van het Oud-Limburgs Schuttersfeest 1991. Mocht U bepaalde wensen hebben of voorstellen willen doen, laat ons dit dan tijdig weten, zodat wij, indien mogelijk, hiermede rekening kunnen houden. Ons postadres luidt:

OUD-LIMBURGS SCHUTTERSFEEST 1991
 BRUNSSUM
 POSTBUS 1991
 6440 HB BRUNSSUM

Wij hopen U allen op 7 juli in Brunssum te mogen begroeten.

Een speciaal dankwoord aan de redactie van ons Limburgs Schutterstijdschrift voor de uitstekende verzorging + reportage van het O.L.S.-1990 in Landgraaf waarbij onze waardering uitgaat naar vooral Wim Pijpers, die steeds doende is voor het Schutterswezen in de Limburgen en dan ook nog in staat is zo'n uitstekend periodiek te verzorgen. Onze welgemeende dank.

J.M. van den Boom
Voorzitter Stichting O.L.S.-1991 Brunssum.

BRUNSSUM 7 JULI '91
OUD LIMBURGS SCHUTTERSFEEST

LEZERSPOST

Geachte redactie

In het laatste nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift was een artikel opgenomen onder de titel: 'Bondsfeest krijgt verlenging'. Graag wil ik op dit artikel reageren.

Het zal nog meerdere keren voorkomen dat schuttersfeesten plaatsvinden waar geen winnaar voorkomt door de spelbreker: de duisternis. Nederlandse en Belgische bonden worden door dit voorval geplaagd en zoeken naar een oplossing.

Zou men geen overwinnaar krijgen als men op het bondsschuttersfeest in plaats van de A-ploeg alleen, de B-ploeg en de C-ploeg erbij neemt en die drie ploegen laat schieten in drie of vier ronden, met na iedere ronde een algemeen klassement of een klassement na drie of vier ronden?

Zo krijgt men 18 personen wat voorheen maar zes was. Deze 18 schutters zouden zich daardoor intenser gaan toeleveren op die bondsschuttersfeesten. Krijgen we dan onder de schutters niet een mooiere uitstraling? Nu kan men toch eens 12 schoten doen per persoon wat vroeger soms drie was voor een ganse schuttersdag.

Een ander probleem wil ik hier nog naar voor brengen. De oudere schutters en de schutters met zien-problemen; deze schutters kunnen zelden in een A-ploeg komen als er alleen maar op kleine punten geschoten wordt. Voor de jeugd is dat geen probleem, maar zetten we de eerdergenoemden niet in een donker straatje? Zij zijn tot slot van zaken toch ook nog altijd de schutters waar we niet zonder kunnen.

Custers Jean-Louis, lid van schutterij St. Monulphus en Gondulphus-Rotem, tel. België 011-755044.

Geachte Heer Custers,

U vertolkt niet alleen de wensen van vele schutters op de juiste wijze, maar U draagt bovendien een oplossing aan die zeer waardevol is.

Reeds meerdere malen schreven wij artikelen die mede ten doel hadden de bondsfeesten nog meer inhoud te geven. Ook wij constateren dat vele bondsfeesten een teruggang te zien geven in bezoekersaantallen. Zelfs de noodzakelijke aanhang van de schutters blijft steeds vaker thuis.

Het niveau van de schutters is de laatste jaren duidelijk verbeterd, helaas de teleurstelling ook. De teleurstelling om geen eerste meer te kunnen worden, maar om met enkele andere schutterijen de eerste plaats te moeten delen of te loten om de eerste plaats.

Het moet toch mogelijk zijn voor een bondsbestuur om een schuttersfeest te organiseren dat of in één dag wordt uitgeschoten of een verlenging krijgt.

Ik ben het eveneens met U eens dat oudere mensen, mensen met zien-problemen en die mensen die dat te kennen geven ingedeeld moeten kunnen worden in een andere categorie; een categorie waar op grotere punten wordt geschoten. En als we toch willen dat meer groepen mensen in de gelegenheid gesteld moeten worden om hun kunnen te tonen onder de buks, zou ik willen pleiten voor een aparte schietboom voor de vrouw op het bondsfeest.

Eveneens bij meerdere gelegenheden is een dringend beroep op de bondsbesturen gedaan om het bondsfeest de inhoud te geven die het had zo'n 90 jaar geleden. Naast het schieten en het uittreden, zetten toen ook muziekgezelschappen hun beste beentje voor in de schutterswei en trokken zodoende vele bezoekers mee. Het laatste wat ik echter zou willen is een voorschrift over hoe elk bondsfeest ingericht zou moeten worden in het Limburgse. Iedere bond geeft zijn eigen regionale invulling aan een bondsfeest en dat moet ook zo blijven.

Wim Pijpers.

REDACTIE

* Hoofdredacteur/Algemeen coördinator Nederland: Wim Pijpers Brouwerslaan 25 6093 GG Heythuysen; Tel. 04749-2868.

* Algemeen coördinator België: Drs. Jan Gerits Groenstraat 56 3941 Eksel; Tel. 011-735960/732960.

* Schuttersbonden Berg en Dal, St. Gerardus-Amsterrade en Zuid-Limburgse Schuttersbond: Drs. Jos Gerits Soppestraat 12 6176 AM Spaubeek; Tel. 04493-2296.

* Schuttersbonden Eendracht Maakt Macht en Juliana: Piet Hermans Loverstraat 7 6031 VJ Nederweert; Tel. 04951-32735.

* Schuttersbonden De Maasvallei en Maas & Kempen: Werner Smet Breeërsteenweg 39E 3640 Kinrooi; Tel. 011-563132.

* Schuttersbond Eendracht Born-Echt en Midden-Limburgse Schuttersbond: Drs. Jean Walraven Borgeind 21 6041 AP Roermond; Tel. 04750-18124.

Bijdragen voor de Limburgse Schuttersagenda 1991 dienen uiterlijk 1 februari ingezonden te worden aan het redactieadres: Brouwerslaan 25, 6093 GG Heythuysen (NL)

Dinsdag 18 september - Prinsjesdag

DE MAESTRICHTSCHE DD STADSSCHUTTERIJ EREWACHT OP HET BINNENHOF

De Maestrictsche DD Stadsschutterij is op de derde dinsdag van september op een wel heel bijzondere manier naar buiten getreden, en wel als eerste korps op het Haagse Binnenhof in de erewacht ter verwelkoming van de stoet met de Gouden Koets.

En daarbij heeft de schutterij qua uniformen, discipline en 'mooiste geheel' beslist niet ondergedaan voor de detachementen van de verschillende legeronderdelen. En heeft daarmee een keurig visitekaartje van Limburg in Den Haag afgeleverd.

Hoe het kwam

De eerste contacten met de Koninklijke Marechaussee met betrekking tot dit optreden werden gelegd eind oktober vorig jaar. De Koninklijke Marechaussee vierde in 1989 haar 175-jarig bestaan. Een voor die gelegenheid georganiseerde tournee van 'vieringen' in diverse steden in den lande werd afgesloten met een 'feestweek' in Maastricht, waar 175 jaar geleden de eerste compagnie c.q. Marechausseebrigade werd opgericht.

Die feestweek begon met de opening van een tentoonstelling over '175 jaar Marechaussee' door Generaal-Majoor Rademaker, de Commandant Koninklijke Marechaussee, tevens Gouverneur der Residentie. (Hij en onze Commissaris der Koningin zijn de twee enige 'gouverneurs' in Nederland).

Die tentoonstelling vond plaats in de voormalige Domnikanerkerk en was gedeeltelijk samengesteld in samenwerking met het gemeente-archief van Maastricht. Op de geëxposeerde foto's van koninklijke bezoeken aan Maastricht rond de eeuwwisseling marcheerden en stonden de Koninklijke Marechaussee en de Maestrictsche dienstdoende Stadsschutterij gebroederlijk zij aan zij om Hare Majesteit (Koningin Emma) met gepaste eer te ontvangen.

Bij het gezamenlijk bekijken van de tentoonstelling door de staf van de Koninklijke Marechaussee en bestuur en officierskorps van de Maestrictsche DD Stadsschutterij is het idee voor 'Den Haag' geboren. Tijdens de feestweek waren er diverse optredens en demonstraties van de Koninklijke Marechaussee op het Maastrichtse Vrijthof.

De feestweek werd afgesloten op donderdag 26 oktober 1989 -het besluit tot oprichting van de Koninklijke Marechaussee door Koning Willem I dateert van 26 oktober 1814- met een parade van vier korpsen (de Maastrichtse Politiekapel, de Belgische Rijkswacht, de Koninklijke Marechaussee en de Maestrictsche DD Stadsschutterij) op het Vrijthof van Maastricht. De schutterij presenteerde er een speciaal voor die gelegenheid ingestudeerde show-exercitie. Na afloop waren de vier korpsen, en o.a. ook Gouverneur Rademaker, te gast in het mooie eigen verenigingsgebouw van de schutterij, het 'Stadssjöttershoes' aan de Brusselsestraat 10d. En daar werd natuurlijk het mogelijke present zijn in Den Haag op Prinsjesdag 'warm gehouden'.

Uiteindelijk ontving de schutterij eind maart 1990 de definitieve uitnodiging. De perfecte uitvoering van de show-exercitie en de fijne sfeer in het Stadssjöttershoes hadden Gouverneur Rademaker, en terecht, blijkbaar genoeg vertrouwen ingeboezemd.

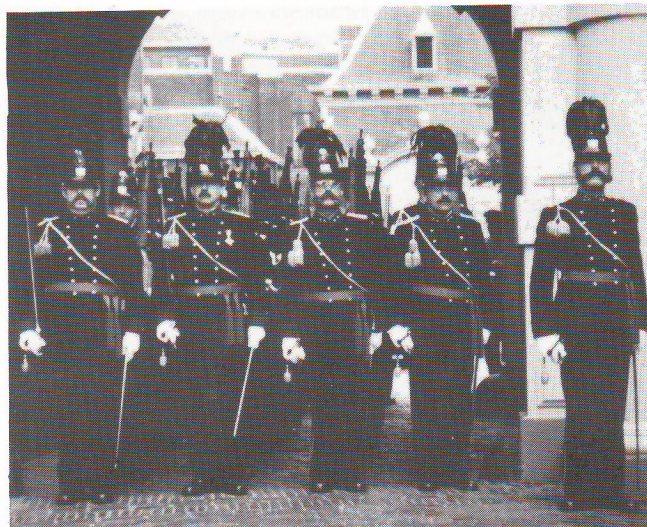
De voorbereidingen

Na afloop van het laatste bondsfeest werden de exercitie-oefeningen van de schutterij tijdelijk nog consciëntieuzer dan anders. Er werd getraind op minutenlang 'presenteer geweer' staan, en kwartieren lang in de eerste rust. De schutters zouden op het Binnenhof niet meer voor verrassingen komen te staan, want kapitein-commandant Coen van Thor (met 'knievel') instrueerde zijn mannen op zo levendige wijze volgens het centimeter-dikke draaiboek van 'Den Haag' dat iedereen perfect wist wat er stond te gebeuren en de Gouden Koets, bij wijze van spreken, met gesloten ogen zou kunnen zien langskomen ... Ook uniformen en schoenen werden tot in de perfectie behandeld en door de sergeant-fourage-meester tot in Den Haag in bewaring gehouden.

De dag zelf

Vroeg uit de veren, want om 6 uur 's ochtends werd per bus vanuit Maastricht naar Den Haag vertrokken. En alvorens te vertrekken werd zelfs nog eens aangetreden ter installatie van een nieuw lid. De reis naar Den Haag verliep voorspoedig, maar het oranjezonnetje liet het afweten; het weer was nogal dreigend. Alle aan het ceremonieel deelnemende groeperingen, en dus ook de Maestrictsche DD Stadsschutterij, moesten om 10 uur ter inspectie aantreden. Deze inspectie kreeg voor de Maastrichtse schutterij op een plezierige manier een bijzonder vlot en voorspoedig verloop: de kapitein Stapel, die namens Gouverneur Rademaker de inspectie uitvoerde, was daarmee in enkele seconden klaar. Zonder enige op- of aanmerking, maar integendeel, vol lof en complimenten. Zo verging het althans (als enige) de Maestrictsche DD Stadsschutterij.

Om half twaalf werd in colonne vertrokken naar het Binnenhof. Langs de route was er een enthousiast onthaal; de Limburgse aanwezigheid in de majesteitelijke erewacht schonk blijkbaar schutterij en toeschouwers voldoening.

Voorwaarts Mars

Jammer genoeg voor de aanhang thuis werd de opkomst van de schutterij op het Binnenhof niet rechtstreeks op de T.V. uitgezonden, wel waren er 's avonds in het journaal en de aktualiteitenrubriek beelden waarop de schutterij te zien was. Overigens was de directe aanhang van de schutterij -de dames van de schutters- ook in Den Haag op het Binnenhof aanwezig. Het wachten was nu op de komst van de stoet met de Gouden Koets waarin Hare Majesteit Koningin Beatrix en Zijn Koninklijke Hoogheid Prins Claus. Dat duurde niet al te lang, maar jammer was wel dat er tijdens de aankomst van de stoet op het Binnenhof een geweldige sortbui op de sjakko's en de pas gestoomde uniformen van onze Limburgse schutters neerplensde. Maar, o wonder, net toen het hoeftreppel van het achtspan van de Gouden Koets de komst van de Koningin aankondigde hield het op met regenen.

Volgens de schutters was de Koningin zichtbaar aange-naam verrast bij de eerste aanblik van haar erewacht. Dat maakte het urenlang in de houding staan draaglijk, en zo kon ook de rest van de dag voor de Mastrichtsche DD Stadsschutterij niet meer kapot.

Bij een informeel samenzijn in de middaguren ontving de schutterij een compliment voor haar optreden van Gouverneur Rademaker.

En voorzitter Corten van de Maastrichtse schutterij drong er bij de Gouverneur op aan dat bij een eventuele volgende keer ook het koninklijke bataljonsvaandel van de schutterij mee het Binnenhof op zou moeten mogen. De terugreis verliep voorspoedig en terug in Limburg werden de schutters en hun dames door het bestuur van de Mastrichtsche DD Stadsschutterij getraceerd op een sfeervol en smakelijk diner.

Een waardige afsluiting van een zeer bijzondere dag.

SPROKKELINGEN

In november werd het boekje 'Limburgse verhalen met een glimlach' gepresenteerd. Een verzameling van korte bekende Limburgse verhalen, verzameld door Leo Janissen uit Stramproy.

In het boekje zijn enkele stukjes terug te vinden over het Limburgse schutterswezen.

Het boekje leent zich bij uitstek om gelezen te worden in de trein of in de bus. De stukjes lenen zich er goed voor. Vele verhalen zijn oud en al bekend, toch wil ik hier lof uitspreken voor Leo Janissen die het presteerde om al deze verhalen te verzamelen en in één band uit te geven.

Het 172 pagina's tellende boekje op A5-formaat is dege-lijk uitgevoerd en kost Hfl 29,90.

Zo zag TV-kijkend Nederland de DD Stadsschutterij als erewacht op het Binnenhof.

Proficiat en op naar het volgend jaar.

Schutterij Oranje Nassau-Roermond

Schutterij Oranje Nassau heeft een uitstekend schietseizoen achter de rug dat werd afgesloten met donateurschieten, onderlinge wedstrijden en het traditionele koningsvogelschieten.

Vorig jaar kwam de titel in het bezit van de zeer jeugdige Aeron Schaefer, die met zijn 18 jaar tot een van de jongste schutterskoningen gerekend mag worden. Hij werd aan zijn woonhuis afgehaald, evenals het keizerspaar. Onder begeleiding van de drumband ging het naar het schietterrein nabij café 'De Kwekkert'. Daar zou de 'vogel' worden geschoten. Na een spannende strijd was het secretaris Sef Schaefer die bij het 101ste schot de vogel met een welgemikt schot naar beneden haalde. Even tevoren had de oud-koning Aeron Schaefer de vogel al aan het wankelen gebracht.

Tijdens een gezellig Koningsbal in café 'Aad Remunj' werd Sef geïnstalleerd tot nieuwe koning. De nieuwe koning is al vele jaren zeer verdienstelijk voor de schutterij en ook is hij al enkele jaren secretaris. Met deze koning weet schutterij Oranje Nassau zich ook voor het komende schietseizoen verzekerd van een koningspaar, want mevrouw Schaefer zal dan als een waardige koningin naast haar man gaan. "Nu heb ik tenminste de tijd om de daarbij passende kleding op mijn gemak uit te zoeken en te vervaardigen", aldus een gelukkige mevrouw Schaefer. Ook mevrouw Schaefer heeft haar sporen al ruimschoots verdiend voor schutterij Oranje Nassau.

Schutterij Oranje Nassau beschikt sinds drie jaar ook over een keizer in de persoon van Mart Damen. Hij behaalde al vele ereprijzen tijdens schuttersmanifestaties en op het O.L.S.

Dit jaar werd het schietterrein uitgebreid met twee schietstangen en nam schutterij Oranje Nassau ook een verenigingslokaal in gebruik.

Beste schutter van dit jaar werd Jan Neelen die iets meer scoorde dan voorzitter Jan Heiligers.

Over dames gesproken. De dames van onze schutterij behaalden de eerste plaats van de C-zestallen op het bondschuttersfeest van Schutterij St. Christoffel. Bij het A.B.C.-bekerschietsen in Herkenbosch wonnen zij de C-beker.

SCHUTTERSGBRUIKEN VII *

Het Heerlense St. Sebastiaansgilde bestormt (wéér) de schelmentoren "geweldig knalde het oude schiettuig" Zaterdag 8 september 1990 werd de Nationale Monumentendag gehouden, die dit jaar samenviel met de Alfabetiseringsdag van Unesco-Nederland. Op uitnodiging van laatstgenoemde instantie mocht ik de provinciale dag te Heerlen meemaken.

Tot mijn -zeer prettige- verrassing bleek, na een bezoek aan het Thermenmuseum en de openbare stadsbibliotheek, nog een punt op de agenda te staan: Schutterij St. Sebastianus zou (weer) de Schelmentoren gaan bestormen.

Wéér', want pas drie jaar geleden is deze vroeger zeer levende en levendige traditie weer tot leven gewekt.

Als Jolles (Publications 1936, pag 83-84) rond 1930/1935 Heerlen bezoekt, noteert hij na een bezoek aan de bewuste schutterij: "Een van de interessantste genoegens, helaas afgeschaft, was het 'stormen'. Dit was een gevecht tusschen beide compagnieën (het gilde bestond uit twee afdelingen: de 'rode' en de 'blauwe' compagnie, J.W.). Later, toen de blauwe wegens gebrek aan belangstelling te niet was gegaan, tusschen de roode en een 'vrijcorps' (van gewone burgers). In het begin dezer eeuw (1906, J.W.) is daarbij een 'kanon' gesprongen. Dit maakte ongelukken; de pret werd toen gestaakt".

Hij voegt er aan toe: "Het (gebruik) zou nu toch verboden zijn, in het veel grootere en drukker meer steedsche Heerlen. Men vertelt echter ook veel schoons van die ouderwetse vechtpartijen; geweldig knalde het oude schiettuig en deed de ruiten springen. Sommige strijders waren er zóó in, dat zij de zaak voor ernst schenen te houden".

Dit laatste gold dan beslist niet voor de zeer kleurrijke, ludieke gebeurtenis rond de Schelmentoren op 8 september j.l.

De Schelmentoren was in vroegere tijden een onderdeel van een groter complex, een fort dat van omstreeks 1225 moet dateren. De vesting zelf is verdwenen, op een 8 meter lang stuk muur na. Het huidige stratenplan van Emmaplein, Emmastraat en Bongerd loopt nog duidelijk via de omtrek van de toenmalige versterking. Van de gracht, die rond het fort lag, werd het laatste gedeelte op het einde van de vorige eeuw gedempt.

Rond het fort hebben zich meermalen verwoede ('echte') gevechten afgespeeld. In 1239 werd het bijvoorbeeld door de Hertog van Brabant ingenomen.

Eeuwenlang diende het als toevluchtsoord in benarde tijden, totdat in de 17e eeuw zijn rol op militair gebied was uitgespeeld. De Schelmentoren verandert dan van functie en wordt vergaderruimte voor de schepenbank. Deze was zowel Bestuurscollege als Rechtbank. Tijdens de vele Bokkerijdersprocessen in de 18e eeuw heeft de toren dienst gedaan als gevangenis, rechtszaal en folterkamer. Nog steeds zijn op de bovenste verdieping de cachotten te zien.

Het Stormen. Men 'stormde' in vroeger dagen elk jaar op kermismaandag. Daartoe had men de omgeving rond de Schelmentoren en de Pancratiuskerk als landsfort in ere hersteld. De verdedigende partij had zich uiteraard teruggetrokken binnen de verschansing en de nagebootste torens.

De aanvallers probeerden een opening te forceren. Alles was (natuurlijk) slechts spel. Rond het middaguur werd een soort 'wapenstilstand' gesloten, waardoor iedereen ('vriend en vijand') de gelegenheid kreeg iets te gaan eten. 's Middags begon de strijd opnieuw. Het einde ervan was de inname van het fort. Na afloop ontmoetten verdedigers en aanvallers elkaar in de herberg om e.e.a. nog eens duchtig te 'bespreken'.

De juiste begindatum van het gebruik is onbekend. Omstreeks 1720 wordt echter al vermeld dat het in Heerlen plaatsvond.

Men veronderstelt (o.a.) dat de oorsprong van het (speelse) stormen ligt in een historische feit. In 1542 werd het fort belegerd door de troepen van keizer Karel V. De belegering was geen succes; zonder inname moest het keizerlijke leger de aftocht blazen.

Ruim 200 jaar later, in 1776, maken de schepenen van Heerlen nóg melding van de gebeurtenis uit 1542. Duidelijk bewijs wèlk een indruk deze gemaakt moet hebben op tijdgenoten en nakomelingen. Zo'n indruk dat men besloten zou kunnen hebben dit feit jaarlijks met een spiegelgevecht te herdenken.

In 1906 vond -zoals gezegd- bij het stormen een ongeluk plaats. Daarna organiseerde de schutterij het evenement niet meer.

Tachtig jaar later -sinds 3 jaar dus nu in 1990- heeft men de oude draad weer opgevat en werd het aloude spel opnieuw den volke getoond. En met succes, zoals we zelf, ter plekke konden constateren. Terwijl de heer Drs. Jamar, directeur van het Thermenmuseum, via de microfoon, de omstaanders tekst en uitleg gaf, bestormden de belegers verscheidene keren achter elkaar de toren. 'Kanongebulder' daverde tegen de gevels van de huizen - al 'deed niets de ruiten springen'.

Kamerschoten verhoogden de martiale indruk, terwijl de belegerden zich niet onbetuigd lieten door talloze 'rotjes' uit de ramen naar beneden te gooien. Een kabaal waardoor horen en zien verging. 'Zwaargewonden' stoffeerden het plein; Onder 'levensgevaar' werden zij door hun collega's op brancards van het slagveld gehaald.

Eindelijk lukte het, de verdediging te doorbreken en brachten de aanvallers 'hardhandig' de gevangenen genomen bezetting naar buiten.

Met een luid hoera-geroep en daverend handgeklap beloodde een dankbaar en zeer geamuseerd talrijk publiek het gebeuren.

Alle deelnemende schutters begaven zich vervolgens met de plots herrezen 'zwaargewonden' naar een 'herberg' in de nabije omgeving.

Schutterij St. Sebastianus heeft een zéér geapprecieerd initiatief genomen door dit gebruik op deze manier in ere te herstellen.

Velen met mij zien al weer met belangstelling uit naar de volgende keer!

* (met dank aan Drs Jamar en de heer Lammeretz voor de verstrekte gegevens)

Drs Jean Walraven.

SCHUTTERIJEN EN SCHUTTERS GILDEN II

-een inventarisatie uit 1900-

In de vorige aflevering heeft U ongetwijfeld de plaatsen Baarlo en Bunde gemist. Dit was geen vergissing, maar deze plaatsen ressorteerden onder een grotere gemeente. Gelet op de ontvangen reacties, heb ik gemeend de beide plaatsen nu te behandelen. Verder treft U de reacties aan uit de plaatsen die beginnen met de letter "C" tot en met "G".

Baarlo: ... dat de commissie der schutterij alhier wel genegen is tot opzending van haar zilverwerk mits zij een goeden waarborg heeft, dat het zilver in ongeschonden staat weder terugkomt. Tevens is het den overheid van de schutterij ook niet bekend welke stukken, zij alsdan dient in te zenden. 1).

Bunde: ... dat in deze Gemeente geen schutterijen of gilde en aldus ook geen zilverwerken of archieven bestaan of bekend zijn.

Cadier en Keer: ... dat in onze gemeente nog zilverwerk nog archieven betreffende de schutterij bestaan.

Echt: ... dat wij in deze gemeente in het dorp zoowel als op al de gehuchten zooals Pey, Hingen, Sint Joost, Berkelaar en Koningsbosch schutterijen hebben met zilveren platen en Koningsvogel. Het is de moeite waard tevens de oude protocollen in te zien, welke iedere schutterij er op na houdt. De platen, zoowel als de oude protocollen wijzen op een langdurig bestaan.

Eil: 2).

Eisloo: ... dat alhier geene oude gilden en schutterijen zijn.

Eijgelshoven: ... dat voor zoover mij bekend alhier geene oude gilden, schieterijen noch archieven zijn.

Eysden: ... dat de schutterij van Oost besloten heeft haar vogel met platen te Luik te exposeren. De H. geb. Heer Graaf de Geloos zoude er drie kamerheer sleutels van het hof der prins-bisschoppen van Luik bijvoegen. Gaarne vernamen wij van U. Edel. of van welke wegen

wordt zorg gedragen voor den vrijen terugvoer aan de douane in Nederland, daar dit gewoonlijk zeer lastig gaat. 1).

Sint Geertruid: ... dat alhier geen oude gilden of schutterijen meer bestaan. Van eene vroegere schutterij, welke reeds lang heeft opgehouden te bestaan, zijn geene archieven, wel een zoogenaamde "vogel" met ketting en zilveren platen. Deze voorwerpen berusten op het Gemeentehuis.

Geleen: ... voor zoveel mij bekend, geene oude munten, schilderijen, noch oude archieven in deze gemeente aanwezig. 3).

... te berichten dat twee zilveren vogels, met dito aangehechte platen die aan de schutterijen alhier toebehoren, tijdelijk in het gemeentehuis bewaard worden. Archieven van vroeger betreffende die schutterijen zijn niet te vinden en vermoedelijk verloren geraakt.

Gennep: ... kan ik niets beter doen dan U te verwijzen naar de "Bescheiden betreffende Gennep en zijne voorwaardige heerlijkheid", verzameld door den Zeereerwaarde Heer Chr. Creemers, Pastoor-Deken alhier, waarvan U een exemplaar bezit. Op pag. 37-45 zult U het verlangde vermeld vinden en wel beter als ik anders van de betrokken menschen zou te weten kunnen komen.

Geulle: ... dat omtrent het bestaan van eenige gilden in deze gemeente niets hoegenaamd bekend is. Te oordelen naar eenige, voor den aanleg van den Staatsspoorweg te Broekhoven onder deze gemeente ter plaatse den 25 Sept. 1892 gebeurde verschuiving van genoemde spoorlijn, gelegen Schutte-beemden en het volgens het zeggen van oude lieden, alhier drinken van zg. schutte-bier in vroegere tijden, schijnt een schutterij te hebben bestaan en wordt wel nog eens vaak verteld, dat ergens in de gemeente de zware zilveren schutte-vogel moet berusten. Met eenigerlei geschrifte vindt men dit vermoeden niet gestaafd, overigens heb ik steeds gemeend, dat ten jare 1823 bij het overlijden der heeren Delioen Graaf en schout onzer gemeente (z.m.s.) allerhande archivalia zich bevinden in den toren van (de auw schief) het archief op het kasteel ten Onzent, naar een der Grafelijke Kasteelen in de Provincie Luik zijn overgebracht.

Grathem: In deze gemeente bestaat de schutterij St. Severinus. Dezen is in bezit van: 1e van een oud schuttenboek, aangelegd in 1602, 2e eene ovaalronde zilveren plaat met inscriptie 1750, 3e eene dito anno 1606 zonder inscriptie, 4e eene dito 1616 met inscriptie, 5e eene dito 1660 en andere van late dagteekening, 6e eene dito gecisileerde waarop een adelijk wapenbord dragende in kruiseling gestelde richting 2 gekroonde van het schild, rechts 2 overeen gelegde pijlen en lings, 2 over elkander gelegde en met een lauwerkrans doorvlochte degens. Op den regter bovenhoek van het schild, een tot aan het heft in en onder doorgestoken degen en insgelijks op den linkerbovenhoek een Bischopsstaf. Op den rechter onderhoek van het schild eenen met rand omgeven gekroonde ster, onder aan den voet 2 kleine vierkanten aldus gesteld 1593. Boven op het schild een appel waarop een kruis. 7e een zilveren Koningsvogel met gouden kroon, bek en lauwerkrans om zijnen hals, rustende op een ongebladerd takje en draagt onder zijne staartveders den naam P. Koelen DC. 4).

Grevenbicht: ... dat sedert onheugelijke tijden alhier eene schutterij bestaat tot titel voerende Broeders van het Heilig Kruis. De zilveren platen en vogel, welke hun overste bij feesten omhangen dagteekende van vroe-

gere Eeuwen, zelfs uit 1300, voor jammergenoeg zijn voor eenige jaren door brand vernield, oude archieven bestaan niet, zoover mij bekend.

Gronsveld: ... dat de "Schutterij van Gronsveld" niet in het bezit is van archieven die tot haren oorsprong o.a. klimmen. Wel berústen bij haar eenigen stukken o.a. een reglement, die voor het einde der vorige eeuw dateren. Wat zilverwerk aangaat, dit bestaat in een zilveren vogel, die waarschijnlijk van hare oprichting dagteekend. Deze vogel door omstandigheden in bezit geraakt eenen Duitsche adellijke familie word weder na briefwisseling, aan het bestuur ter hand gesteld, waarbij laatstgenoemde een schelpvormigen drinkbeker op zilveren voet ten geschenke ontving. Behalve twee genoemde voorwerpen bezit de schutterij nog een aantal zilveren platen, welke geleidelijk ten hare "koningen" bij haar afreden gegeven zijn. De archieven der schutterij berusten bij haren secretaris-penningmeester Jan Goessen alhier.

Grubbenvorst: ... dat in deze gemeente geene oude gilden en schutterijen bestaan, zoodat er van zilverwerk en oude archieven geen spraken kan zijn. Overigens de oude archieven dezer bevinden zich bijna allen in het Rijksarchief te Maastricht.

Gulpen: Alhier bestaat eene schutterij, genaamd St. Hubertus gilde. Haar bestaan dagteekent zich sinds het jaar 1594 blijkens de gegevens in de hier voorhanden 3 registers. De Talisman der schutterij is samengesteld uit circa 79 zilverstukken, hoogst interessant o.a. den zilveren vogel, hernieuwd in 1611 met half uitgestrekte vleugel en een kroontje op den kop en de pooten bevestigd op een zilveren staaf.

Bron: Correspondentie Rijksarchivaris Flament uit 1900, RAL. Met bijzondere dank aan de heer Veugen uit Grathem voor het ter beschikkingstellen van de foto. Peter Kortens, Weert.

Noten:

- 1) De tentoonstelling: Exposition des Anciennes Gildes et Corporations Art Ancien, Mei-Juni 1900 te Luik.
- 2) Ell behoorde tot de gemeente Hunsel. In de volgende aflevering komt Hunsel en dus ook Ell aan bod.
- 3) Het handschrift van de Rijksarchivaris was voor enkele burgervaders onduidelijk, in plaats van gilden en schutterijen lazen zij gelden en schilderijen. De burgemeester van Geleen schreef twee brieven.
- 4) Zie ook de foto van schutterij Sint Severinus-Grathem anno 1896.

Schutterij Sint Severinus uit Grathem op een door hen georganiseerd Groot Internationaal Schuttersfeest (voorloper van het O.L.S.) op maandag 29 juni 1896. Foto eigendom van de heer Veugen-Grathem.

Wie stelde het overzicht van O.L.S.-Feesten in de periode 1893-1901 samen? Dit overzicht verscheen voor het eerst in de O.L.S.-Feestgids in 1982. Reacties worden gaarne tegemoet gezien bij de redactie.

Afscheid Sjef Meertens

Zoals ik reeds in het juni-nummer heb bericht, liep in de Zuid-Limburgse Schuttersbond op 17 maart j.l. een era ten einde toen Sjef Meertens het voorzitterschap overdroeg aan Jacob Gorissen. Gedurende ruim dertig jaar drukte Sjef een geheel eigen stempel op het Limburgse schutterswezen, zodat hij de tijd meer dan rijp achtte om het vaandel aan een jongere generatie over te dragen. Op 6 oktober nam hij tijdens de najaarsvergadering tevens afscheid als bestuurslid van de O.L.S.-Federatie. Reden te over om even stil te staan bij de schutterscarrière van de heer Meertens.

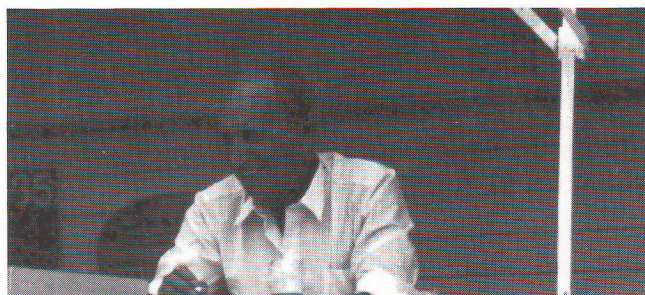
Sjef Meertens tijdens het OLS-1954 in Margraten

Hoe is het gekomen?

Op een warme zondagnamiddag in 1950 zwierf Sjef Meertens, op zoek naar vertier, enigszins doelloos rond. Net terug uit Nederlands-Indië, trof hij aan het thuisfront nog slechts gehuwde vrienden en zoals menigeen kan beamen, is een huwelijk niet altijd gezond voor een vriendschap. Terwijl hij door Strucht fietste, ontdekte Sjef dat hier een schuttersfeest plaatsvond, waar hij kameraden van de schutterij uit zijn geboortedorp Mechelen trof. Direct werd Sjef als ex-soldaat opgeroepen om onder de buks te kruipen, daar hun zestal niet compleet was. Sjef stemde toe ..., en zo is het gekomen.

Alhoewel! De schutters waren nog niet aan de beurt, zodat zij een koel plekje in de schaduw van een boom opzochten om een uiltje te knappen. Na enige uren wachten vond Sjef het welletjes en vertrok, hetgeen hem later niet in dank werd afgenomen. Hij kreeg een 'herkansing' tijdens het vogelschieten in het voorjaar 1951, waarop Sjef prompt de vogel afschoot. En toen kon hij er echt niet meer aan ontkomen.

Sjef Meertens werd lid van schutterij St. Sebastianus-Mechelen en daar heeft hij nooit spijt van gehad. Als dienstplichtig militair wist hij de pas er aardig in te houden.

Omdat de Mechelse exercitieploeg van een goede leiding verstoken was, nam Sjef deze taak al snel op zich, waarbij hij in '54 officieel tot commandant werd benoemd. Toen in '56 de voorzitter van de vereniging zich om gezondheidsredenen moest terugtrekken, vond men dat Sjef Meertens ook deze taak maar op zich moest nemen.

Organisator

Van het een kwam het ander. Werkzaam in het Stikstofbindingsbedrijf (SBB) van de Staatsmijnen te Geleen, in een functie waarin hij zijn organisatietalent verder kon ontwikkelen, leefde Sjef zich in de jaren '55-'56 uit in een comité dat geld bij elkaar sprokkelde om nieuwe uniformen te kunnen kopen. Ook tijdens de bondsvergaderingen wist hij al snel indruk te maken. Vanaf dat moment 'rolde' Sjef Meertens in het Limburgse schutterswezen van de ene functie in het andere baantje. Zo werd hij onder andere bondsvoorzitter, lid van de O.L.S.-Federatie en voorzitter van de Normencommissie. In al die functies heeft hij zich intensief beziggehouden met het opstellen van regels en reglementen. Daarbij werkt hij vooral soepel samen met Frans Akkermans uit Strucht. 'We vormden een soort twee-eenheid: ik bedacht de regels, waarna Frans die nader op papier uitwerkte', merkt Sjef dienaangaande op.

Paradecommandant

Een van de reglementen die hem zeer na aan het hart liggen, is dat van het openingsceremonieel tijdens het O.L.S. In Eys anno 1973 wilden de schutten van Mechelen op een bijzondere wijze bijdragen aan de algemene feestvreugde door een plechtstatige opening te organiseren. Dat viel met name bij de toenmalige O.L.S.-president Jans bijzonder in de smaak, zodat deze Sjef benaderde om voortaan tijdens het O.L.S.-feest zo'n opening op touw te zetten. Sindsdien heeft hij er gestaag aan gewerkt om het openingsspel alsmat te perfectioneren, zonder dat dit op een Duitse parade is gaan lijken. Dit paradecommandantschap ligt hem ondertussen zelfs zo na aan het hart, dat Sjef, op verzoek van de huidige O.L.S.-president Stals, er in heeft toegestemd om deze functie ook in de toekomst te blijven uitoefenen. Op die manier kan hij in alle rust een opvolger 'in de kunst van het openen' inwijden.

Donkere dagen

Hoewel de schutterscarrière van Sjef Meertens een successtory mag worden genoemd, kende hij toch ook donkere dagen. 'Over het algemeen heb ik er steeds naar gestreefd om compromissen te sluiten', aldus Sjef. 'In de bond Zuid is me dat, in nauwe samenwerking met de rest van het bestuur en de vergadering meestal aardig gelukt. In de O.L.S. was dat niet altijd het geval. Hier ontstonden soms conflictsituaties waarbij de emoties hoog opliepen. Ik herinner me met name de discussie rondom de positie van de vrouw. Meestal loste dit soort problemen zich in de loop der tijd vanzelf weer op'.

'Er is echter ook een periode geweest, waarvan ik terugblikkend moet zeggen dat ik misschien niet helemaal fit was', zo gaat Sjef verder. 'In die tijd reageerde ik geprikkeld en impulsief en nam enkele beslissingen die bij nader inzien te betreuren zijn. Ik weet dat toen dingen zijn gebeurd die bij deze en gene sporen hebben achtergelaten'.

Tradities

Mensen die Sjef kennen, weten dat hij zichzelf misschien nog wel het meest heeft geprofileerd als hoeder van aloude tradities. In de laatste paar jaren heeft zich daarbij een kleine ontwikkeling voltrokken. 'Meer dan voorheen raak ik ervan doordrongen dat de broederschapsgedachte ook in het Limburgse schutterswezen een belangrijke rol speelt', aldus Sjef tot slot. 'Deze gedachte komt wellicht nog het beste tot uitdrukking in de wijze waarop men tijdens de schuttersfeesten vriendschap hoger acht dan competitie. Ook onze zorg voor overleden schutters is in deze heel belangrijk. Ik heb mede een punt achter al mijn bestuurlijke taken willen zetten, omdat ik ervan overtuigd ben dat de jongere generaties evenzeer over dat grandioze erfgoed zullen waken'.

Jos Gerits, Spaubeek.

Hoofdliedendag in Den Bosch

Trouw aan het wereldlijk en vooral kerkelijk gezag en dienstbaarheid; zaken die bij de Brabantse schuttersgilden hoog in het vaandel staan.

Op uitnodiging van de Noord-Brabantse Federatie van Schuttersgilden, namen enkele redactieleden van het Limburgs Schutterstijdschrift op 6 oktober deel aan de Hoofdliedendag die werd geopend met een eucharistieviering in de St. Janskathedraal van Den Bosch. Na de H. Mis ging ieder op eigen gelegenheid naar het Provinciehuis. Het Provinciehuis dat een aantal jaren al beschikbaar gesteld wordt voor deze jaarlijkse bijeenkomst. De Noord-Brabantse Federatie is trots de Commissaris der Koningin in Noord-Brabant, Houben, in haar midden te mogen hebben.

Jaarrede

In zijn jaarrede haalde Federatievoorzitter E. van Bouwdijk Bastiaanse een aantal zaken aan die de 91 vertegenwoordigers van de 192 bij de Federatie aangesloten gilden toch regelmatig rode oortjes bezorgd moeten hebben.

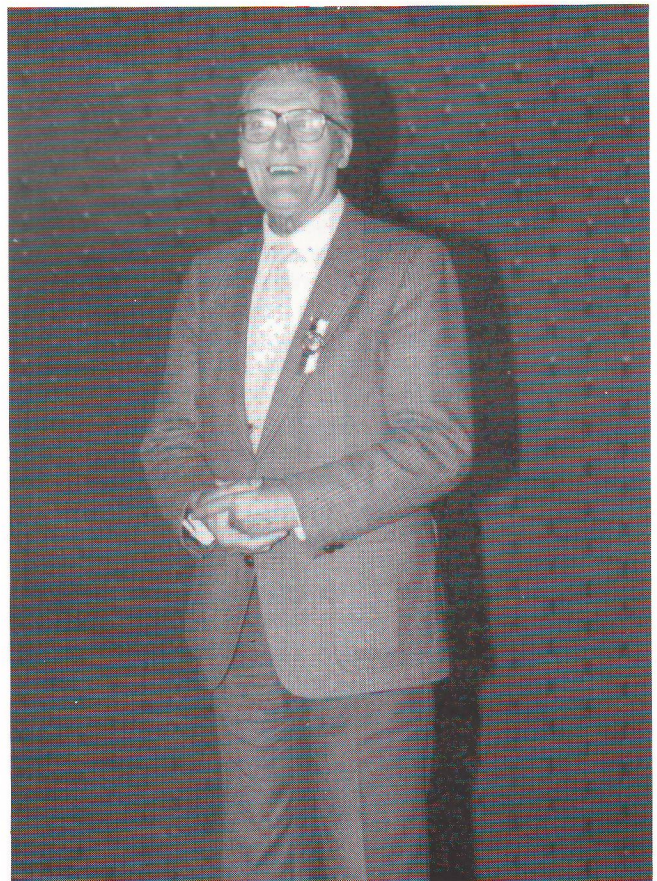
Niet alleen deze geringe opkomst vond de voorzitter jammer, maar het resultaat van het in 1980 opgemaakte tienjarenplan vond hij ook maar magertjes. Hij vond het daarom niet juist om nu onderuit te gaan liggen met de handen op de buik om tevreden terug te kijken naar de geboekte resultaten. Hij vond dat de leden oog zouden moeten hebben voor de zaken die niet gerealiseerd werden of het Brabantse gildewezen zelfs achteruit plaatsten.

De kringbesturen (te vergelijken met onze bondsbesturen) riep hij op er voor zorg te dragen dat de eenheid binnen de kringen en de gilden gehandhaafd blijft en daar waar een scheuring dreigt dit te voorkomen. Ook de deelname aan de Romereis viel de voorzitter tegen; slechts 750 echte gildebroeders nemen deel aan de reis (dit is bijna eenderde deel van het totaal aantal deelnemers).

Lof

Naast de ietwat sombere woorden, sprak de voorzitter ook zijn waardering uit voor de vele werkzaamheden die het comité Romereis had verricht om zo het Willibrordusjaar af te sluiten.

Twee personen werden onderscheiden voor hun uitzonderlijke verdiensten met een medaille. Eerst werd drs. W. Knippenberg, hoofdredacteur van het federatieblad 'De Gildetrom', onderscheiden, daarna was het de beurt aan oud-bestuurslid van de kring Kempenland L. van Exel (zie ook LS 8, pag. 35).

Drs. W. van Knippenberg

Klachten

Enkele jaren geleden werd het plan geopperd om een gilde-altaar op te richten in de St. Janskathedraal. Vele gilden hebben daartoe belangeloos hun medewerking verleend in de vorm van hulp- en spandiensten tijdens de "proeverij" in Den Bosch en brachten zo enkele tienduizenden guldens bijeen. Nu moesten diezelfde gildebroeders constateren dat er nog steeds niets gerealiseerd was en vroegen daarom een verklaring van het federatiebestuur.

De voorzitter gaf toe dat er een aantal zaken fout gegaan waren, maar had er alle vertrouwen in dat de gelden alsnog ontvangen zouden worden en dat het gilde-altaar gerealiseerd zou kunnen worden.

Een andere klacht betrof de lengte van de optochten. Meer dan eens bedroeg de lengte van de optocht meer dan 4 kilometer. "We zijn een gilde en geen wandelclub,

bovendien zijn korte optochten veel gezelliger en staat het publiek dichter bij elkaar", aldus de vragensteller. De Federatie kan niets doen aan de lengte van de optochten. Zij deed wel een beroep op de organiserende gilden en kringen hierin de toekomst rekening mee te houden. In de hal van het Provinciehuis was een tentoonstelling ingericht van schilderijen, beeldjes etc over schuttersheiligen. Deze tentoonstelling, die veel bekijks trok, zou ook een goed gegeven kunnen zijn om de O.L.S.-Federatievergaderingen aan te kleden.

Helaas was het niet mogelijk om de gehele Hoofdliepdag bij te wonen. De redactie moest ook nog acte de présence geven op de najaarsvergadering van de O.L.S.-Federatie.

Wim Pijpers.

Drieluik "St. Antonius Abt en zijn bekoringen"

In Limburg en Noord-Brabant kennen we nogal wat schutterijen en schuttersgilden die de naam Sint Antonius of Sint Antonius Abt dragen. Als vervolg op de serie schuttersheiligen, willen wij U dit keer kennis laten maken met St. Antonius Abt.

Door een puur toeval kwam ik in contact met de Bossche kunstschilder Hendrik de Laat (* 1932) en de heer Ton Vorstenbosch; beide heren zijn lid van schuttersgilde St. Antonius Abt uit Vorstenbosch.

Volgaarne wilden beide heren het Limburgse schutterswezen kennis laten maken met het drieluik van Sint Antonius Abt en zijn bekoringen.

De algemene gegevens van het drieluik treft U aan op de 'achterzijde' van het drieluik.

Wim Pijpers.

VERKLARING

Het drieluik in geopende toestand.

Het Middenpaneel

A. Voorgond

Midden op het paneel is de H. Antonius Abt als kluizenaar afgebeeld. Hij is beroemd vanwege zijn weerstand tegen de kwellingen van de duivel in allerlei gedaanten, waarvan er verschillende op het drieluik zijn afgebeeld. Hij kijkt de beschouwer ernstig aan en beveelt met zijn rechterhand de gekruisigde Christus aan. Hij is gekleed in een kemelsharen pij waarover een zwarte scapulier met kap en heeft op de schouder het "T"-teken. Aan zijn gordelriem draagt hij een gebedssnoer, is barvoets en knielt op een mat.

De heilige bevindt zich in een romeins grafmonument en knielt voor een sarcofaag waarin een romeinse ruiter is gebeeldhouwd. De sarcofaag gebruikt hij als lezenaar waarop zich een opengeslagen gebedenboek en de obligate schedel bevinden.

Het motief en de kleuren van de tegelvloer zijn hetzelfde als van de vloer in de kerk van Vorstenbosch. Hierop ligt zijn bekendste attribuut, het huisvarken, symbool van de hoofdzonde 'de onkuisheid'. Het varken draagt de bel van de eremiet (kluizenaar) in het oor in plaats van dat het aan de stok hangt, die achter de schedel tegen de sarcofaag staat.

Links vooraan groeit het slofhak, een grasachtig kruid dat met het rogge meegroeide. Vermengd met het graan, waarvan brood gebakken werd, kan het een aandoening aan het beendermerg veroorzaken (Antoniusvuur). De navolgers van St. Antonius trachtten deze pijnlijk brandende ziekte te bestrijden met het op de rechtervoorgond afgebeelde St. Tunniskruid (Beekschuim). Later ontdekte een geneesheer dat bij verwijdering van slofhak de ziekte snel afnam. Over de tegelvloer kruipt een slak in de richting van het huisvarken. De slak symboliseert de hoofdzonde 'de traagheid'.

B. Achtergrond

De twee bogen van het Romeinse grafmonument worden gedragen door drie marmeren zuilen. Op het kapiteel van de middelste zuil staat het wapen van de gemeente Nistelrode, voorstellende een gouden Lambertus op een blauwe achtergrond. St. Lambertus is tevens de patroonheilige van de parochiekerk van Vorstenbosch. Hij draagt de in 1933 gebouwde kerk op zijn linkerhand.

Op het linkerkapiteel is zijn marteldood afgebeeld; hij werd doorspiesd voor het altaar.

Op het rechterkapiteel komt de H. Cunera door wurging om het leven.

Enkele duiveltjes in relief vullen de zwikken. Achter de rechterzuil verschijnt satan in de gedaante van een everzwijn, symbool van de hoofdzonde, 'de gramschap'.

Het geheel kijkt uit op de Bedafse Bergen. De doorkijk door de linkerboog toont een vredig landschap met schapen en lammeren, welke nog veel in Vorstenbosch grazen. Achter de heilige een korenveld, waarin het ziekteverwekkende slofhak groeide. Ofschoon het koren op de akkers staat, heeft de kunstenaar omwille van het beeldverhaal de lammeren gehandhaafd. In de rechterboog boven het everzwijn staat de standaardrijder van het gilde, "Corke" Geenen, schraag op de weg teneinde de orde te bewaken. Daarachter een blik op oud-Vorstenbosch met de brandende kerk die op 4 januari 1956 afbrandde. Boven de vuurzee en rookkolom verschijnt Christus-Koning, die Antonius zegent. Achter St. Antonius zit een ekster met een zilveren lepel in zijn bek. De ekster symboliseert de vierde hoofdzonde op dit paneel, "de hebzucht".

Ter gelegenheid van het 350-jarig jubileum, in 1989, van het gilde 'St. Antonius Abt' uit Vorstenbosch is het drieluk 'St. Antonius en zijn bekoringen' geschilderd.

Het drieluk werd op 20 januari 1990 geïnstalleerd op een console voor de westwand in de Lambertuskerk te Vorstenbosch.

De onthulling en inzegening van het drieluk geschiedde op 20 januari 1990 door Bisschop J. ter Schure van het Bisdóm 's-Hertogenbosch voorafgaande aan de door hem gecelebreerde Eucharistieviering.

De afmetingen zijn:
linkerluik hoogte x breedte 172 x 52 cm
middenpaneel hoogte x breedte 172 x 122 cm
rechterluik hoogte x breedte 172 x 52 cm

Mede dank zij grote inspanningen en dienstverlening door het gilde 'St. Antonius Abt-Vorstenbosch' is dit drieluk tot stand gekomen.

Zeer veel dank is het Limburgs Schutterstijdschrift verschuldigd aan de heer Ton Vorstenbosch voor het belangeloos ter beschikking stellen van de litho's.

NOS IN PVGNA

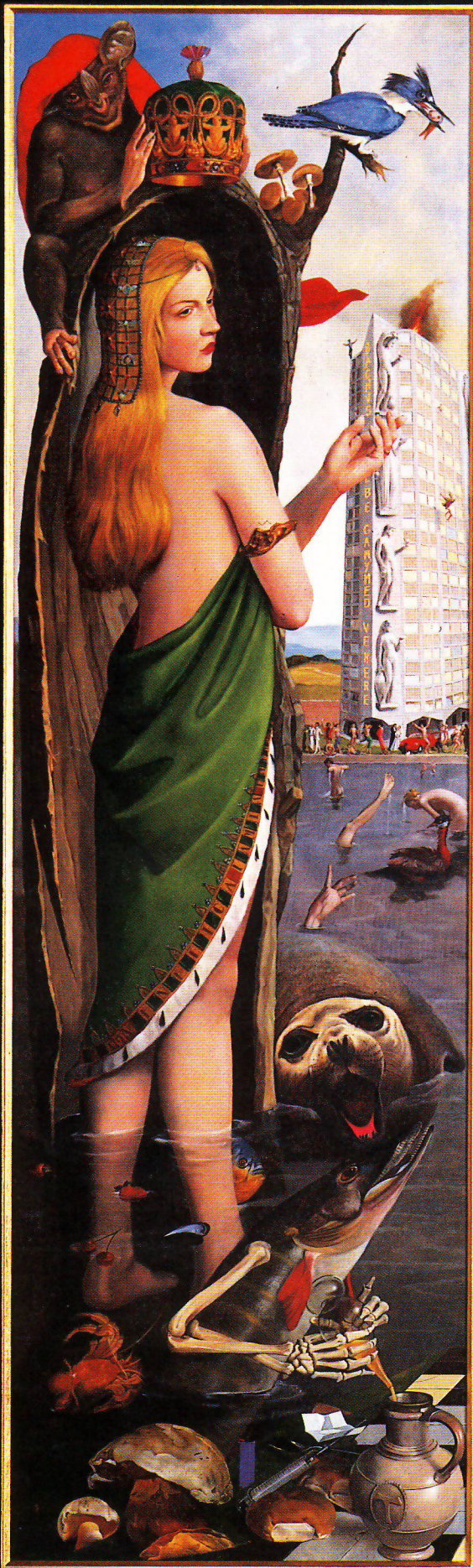
CONFORTA

ABBAS

ANTONI

SANCTE

BONE

HOC COMMEMORANS

ADVERSVS

TENTATIONES

NOSTRAS

CARNALES

BONE

TV

MDCXXXIX

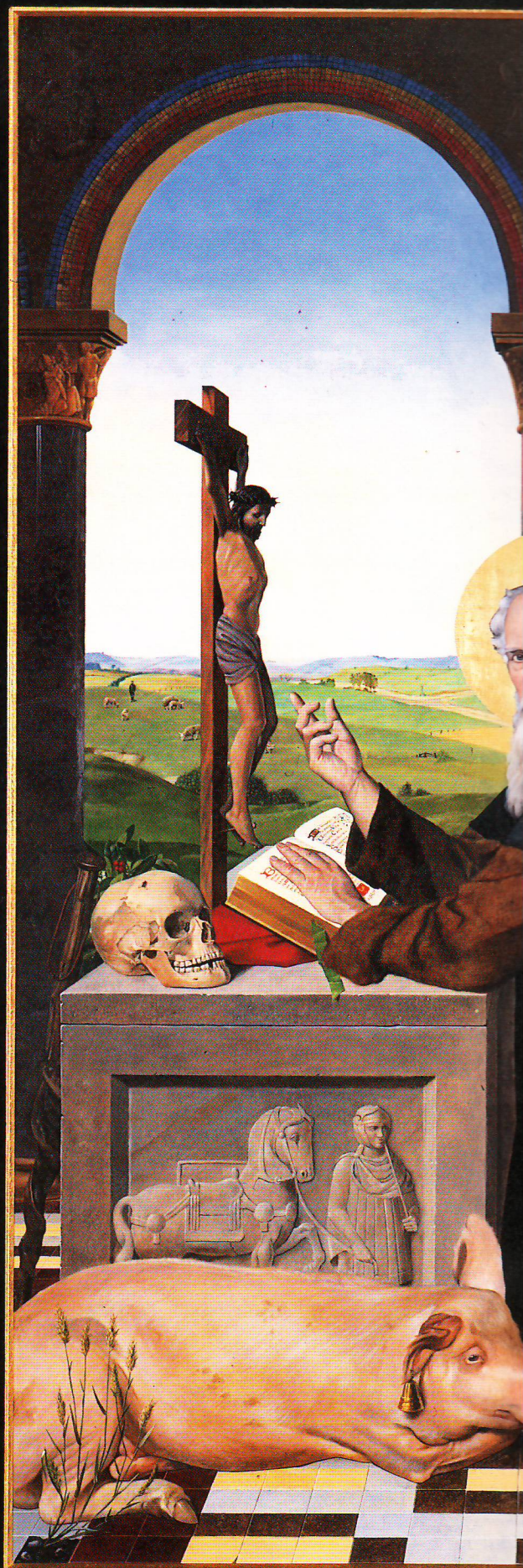
DOMINI

ANNO

IAM

SANCTE

ANTONI

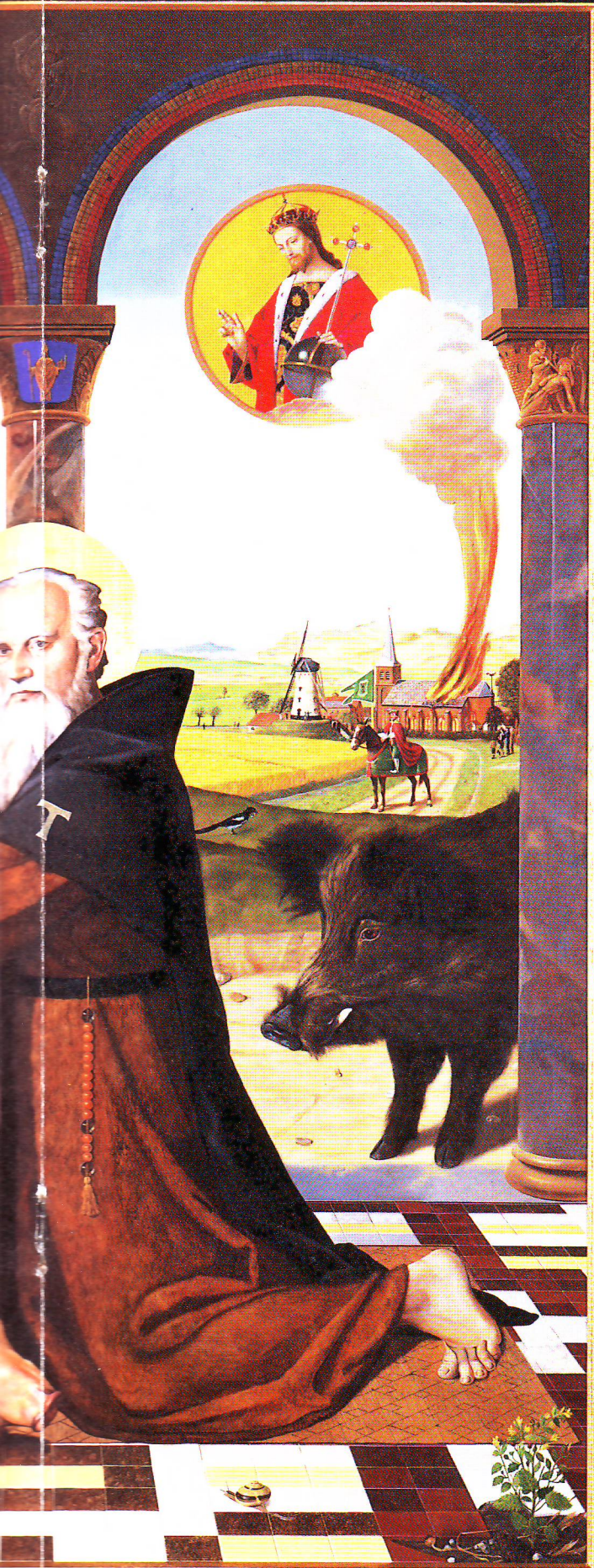
ANTONIVS VORSTENBOSCH HA

ABBAS

PATRONVS

NOS IN PVGNA

ERAS

COLLEGII

VICI

NOMINE

VORSTENBOSCH

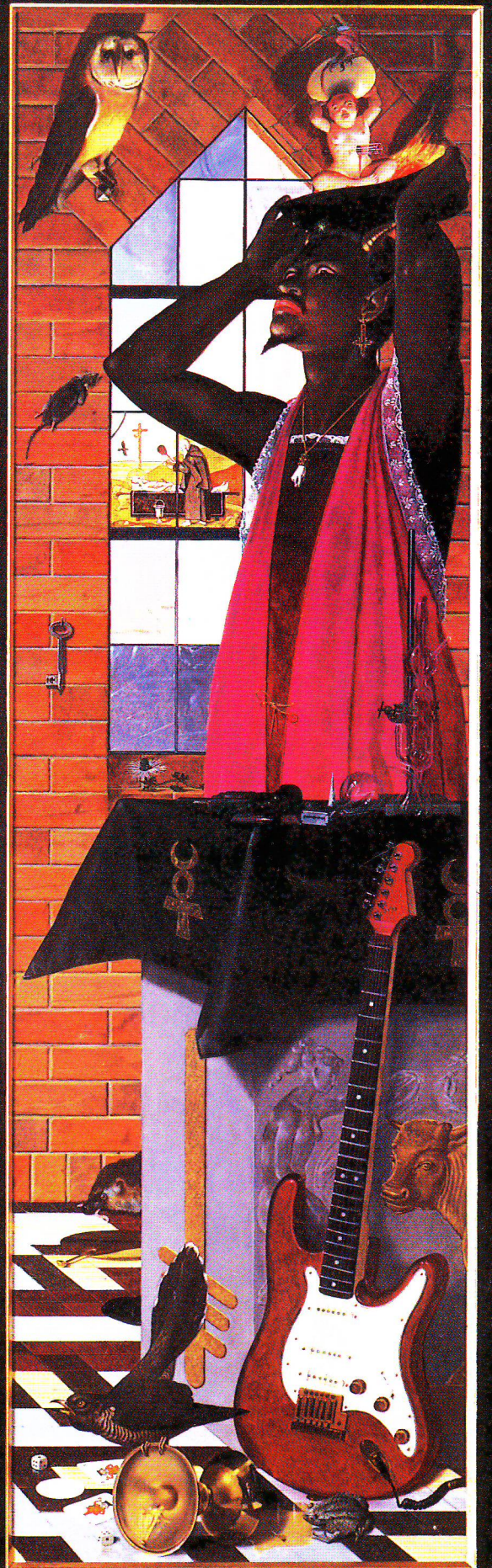
CONFORTA

ABBAS

ANTONI

SANCTE

BONE

ADVERSVS

TENTATIONES

NOSTRAS

SPIRITVALES

ANC TABVLAM DONO DEDIT DIE IV

MENSIS IVNII MCMLXXXIX

ZIJT GIJ O

KONING CHRISTVS I

St. Antonius Abt

Werd in 251 geboren in Coma in Opper-Egypte. Hij leefde als kluizenaar in een laat Romeins grafmonument, at en dronk zeer weinig, liep ongeschoeid, droeg een haren kleed met een kap en een zwart lederen gordel. Dag en nacht werd hij door de duivel in allerlei gedaanten bekoord.

Rond 305 verliet hij zijn verblijfplaats, stichtte een klooster en ontgon een stukje van de woestijn. Na enige jaren trok hij zich voorgoed terug in de woestijn en stierf op 105-jarige leeftijd.

Algemene gegevens

Het drieluik is ontworpen en geschilderd door de Bossche kunstschilder Hendrik de Laat. (De vader van Hendrik de Laat, eveneens Hendrik geheten, was ook een zeer bekend kunstschilder. In Limburg, o.a. in Horn en Maastricht, heeft Hendrik de Laat Sr veel etsen getekend die nog te koop zijn bij Kunsthandel de Laat op de Vughterstraat in Den Bosch. W.P.).

Het drieluik is uitgevoerd in olieverf op panelen. Midden-paneel en lijsten zijn met bladgoud versierd. De lijsten, eveneens een ontwerp van de kunstenaar, zijn vervaardigd door de Bossche lijstenmakerij Boselie.

De tekst van de kunstenaar op de lijsten aan de binnenzijde van het drieluik zijn in het latijn vertaald door Mevr. Drs. C.P.E. v.d. Well, classica, uit 's-Hertogenbosch.

Pastor J. Schepers heeft de tekst gemaakt die op de buitenzijde van de lijsten, in het nederlands, werd aangebracht. De beide zilveren knoppen waarmee het drieluik kan worden geopend, zijn vervaardigd door de zilversmid G. Smits van Oyen uit St. Michielsgestel.

De foto's voor de aanmaak van de litho's verzorgde Saskia te Koppele.

De vertaling van de latijnse tekst op het middenpaneel luidt: Reeds in 1639 waart gij Heilige Antonius Abt patroon van het gilde van Vorstenbosch.

Het linkerluik

Met het kannetje rechts op de voorgrond ging Antonius water halen om zijn dorst te lessen. Toen verscheen in een holle boom de duivel in de gedaante van een badende vrouw. De vrouw deed zich voor als koningin van een stad die ze met haar linkerhand Antonius aanbeveelt. Die stad was een oord van verderf, hetgeen men kan zien aan de van het hoge gebouw afspringende zelfmoordenaars. Tegen de muur van dit gebouw zijn de beelden aangebracht van vier Griekse Goden, waarvan de namen Bachus, Hebe, Ganymeres en Venere in fel neon oplichten.

Aan de waterkant gaat het er liederlijk aan toe en in het water bekommeren de badenden zich geheel niet om hen die verdrinken. Als gevolg van de milieuvervuiling drijft een roodhalsfuut in de olie en meer naar voren sterft een zeehond. Een piranha, symbool voor de vraatzucht, zwemt in het vervuilde water en de heremietkreeft is een verwijzing naar de eremiet Antonius. Het feit dat zoetwater- en zoutwaterdieren door elkaar leven, duidt op ernstige verstoring van de natuur. De duivel in de gedaante van een snoek vergiftigt het drinkwater in het kannetje van St. Antonius Abt.

Op de voorgrond staan twee satansboleten (zeer giftige paddestoelen). Daarnaast werktuigen van een heroïneverslaafde, die zich hiermee lichamelijke oppept, de heroïne, de lepel, de injectiespuit en de aansteker. Op het water drijven aardbeien, kersen en een mosselschelp, de symbolen van wellust.

De zogenaamde koninklijke waardigheid van de badende duivelin komt tot uiting in de uit slangen en ander ongedierte gevormde kroon. Deze wordt door een aapachtig duiveltje boven haar hoofd gehouden. Op een dorre tak zit de ijsvogel, het symbool van de hoofdzonde van de hovaardij, het treurige resultaat hoogmoedig te bekijken.

De vertaling van de latijnse tekst op het linkerluik luidt: Goede Heilige Antonius Abt sterk ons in onze strijd tegen onze lichamelijke bekoringen.

Het rechterluik

Hier is de duivel in de gedaante van een negroïde wezen. Het wezen heeft een sik, horens en spitse oren. Het draagt een zwarte mis op aan een stenen altaar waarop een zwarte doek ligt. Het wezen is gekleed in een rood zijden gewaad dat met kant is afgezet. Dit is een persiflage op de kerkelijke gewaden. Het draagt geen borstkruis om de hals maar een sieraad van een ivoren hand, die een obscene gebaar maakt. In zijn oor draagt het een juweel in de vorm van een omgekeerd kruis. Boven de kop houdt het een vuurpan met daarin het gedrochtelijke resultaat van genetische manipulaties. Een lichtgevend sterretje duidt erop dat het eens een engel was, die gevallen is. De attributen van de scheikunde, retorten en reageerkolven, staan op het altaar. Ook ligt hier een revolver, voor zelfmoord, en als symbool van de moderne verslaving de benodigdheden bij het gebruik van cocaïne, dat zorgt voor tijdelijke oppepping van de geest: een spiegel, een scheermesje en een snuifrechttertje van papier. Een uil, symbool van de ketterij, zit op de achtergrond, die gevormd wordt door de muur van het kerkje van Vorstenbosch. In het glas in lood raam zit een gebrandschilderd glaasje dat de begrafenis van Sint Pau-

lus de Eremiet door Antonius Abt uitbeeldt. Dit is een verwijzing naar het verleden, toen het St. Antoniusgilde van Vorstenbosch, met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid, als begrafenisgilde dienstbaar was. De kerkvloer, is bezaaid met attributen van een H. Mis. Achteraan een pateen met kelklepeltje, een omgestoten miskelk, een Heilige Hostie tussen twee dobbelstenen en twee speelkaarten met jokers, die de bespottung van het H. Misoffer voorstellen. Een koekoek, symbool van de hoofdzonde "de onrechtvaardigheid", speelt met de miskelk en een pad, symbool van de duivel, drinkt van de plas met miswijn. De elektrische gitaar duidt op de oorverdovende geluidsvervuiling in de kerkmuziek, die door dit instrument kan worden voortgebracht.

Ter versiering van de altaartombe zijn in verguld brons het omgekeerd pauselijk kruis en de dans om het gouden kalf aangebracht. In de vensterbank verbeeldt een distel de verzoeking, die de geest van de langzame prikelt. Een muis kruipt tegen de muur omhoog en symboliseert de valsheid van de leerstellingen, die door het christendom zijn afgewezen. De sleutel der kennis hangt er onder en de baard vertoont het duivelsteken dat in het groot voorkomt op het zwarte doek op het altaar. De ketterij wordt nogmaals benadrukt door het egetje.

De vertaling van de latijnse tekst op het rechterluik luidt: Goede Heilige Antonius Abt sterk ons in onze strijd tegen onze geestelijke bekoringen.

De tekst lopend op de onderste lijsten van de drie panelen luidt: Om dit te gedenken schenkt Antonius Vorstenbosch dit schilderij op de vierde dag van de maand juni 1989.

Het drieluik in gesloten toestand

Op de beide luiken zijn alle koningsschilden, vanaf 1639, geschilderd die nu nog in bezit zijn van het schuttersgilde St. Antonius Abt-Vorstenbosch. Het geheel is gecompleteerd met het herinneringsschild van het in 1989 gevierde 350-jarig jubileum, de vogel, de hoofdmanstaf en het hoofdmanschild. Aan dit zilver werden de herdenkingsplaketten toegevoegd van twee, in 1989, overleden gildebroeders. Een van het erelid Jan van Oosterhout, oud burgemeester van Nistelrode en een van gildelid Frans van Nistelrooy.

Bovendien werden de, in de Lambertuskerk van Vorstenbosch aanwezige, vergulde beeldjes nageschilderd. Links de patroon van het gilde. Rechts de H. Cunera in die de parochie Vorstenbosch vele jaren een bijzondere verering genoot.

Het geheel heeft als achtergrond donkergroen fluweel, de kleur van het gilde.

Aan Christus Koning, die staat afgebeeld op het middenpaneel, worden de koningsschilden door het gilde aangeboden met de tekst die nagenoeg hetzelfde is als die van het laatste couplet van het Nederlandse volkslied. De tekst op de, in polijst porfier (graniet), geschilderde lijst luidt:

MIJN SCHILD ENDE BETROUWEN ZIJT GIJ O KONING CHRISTUS!

De zilveren knoppen dienen als handgrepen om het drieluik te openen. De ene toont het teken "T", dat taukruis of Antoniuskruis wordt genoemd. De andere knop is uitgevoerd met een bel, eveneens een attribuut van St. Antonius.

Tekst: Drs. F.J.M. van de Ven, Berlicum.

Schutterij St. Aldegondis-Buggenum

Elke Limburger kent de plaats Buggenum; de ene brengt de plaats in verband met de Maascentrale van de PLEM, de andere herkent de plaatsnaam als vestigingsplaats van de modernste afvalverbrandingsinstallatie in Europa. Het landelijke Buggenum, omsloten door de Maas en de plaatsen Horn, Haelen en Neer, telt nu ongeveer 900 inwoners.

Buggenum had een bloeiend verenigingsleven waarvan schutterij St. Aldegondis deel uitmaakte; Deel uitmaakte, want de schutterij is sinds 1962 rustende. Het laatste uitreden van de schutterij was tijdens het O.L.S.-1962 in Kaulille. De schutterij heeft nog enkele leden en zelfs nog een koning. Volgens goed ingelichte bronnen denken enkele inwoners van Buggenum er over om schutterij St. Aldegondis te heroprichten.

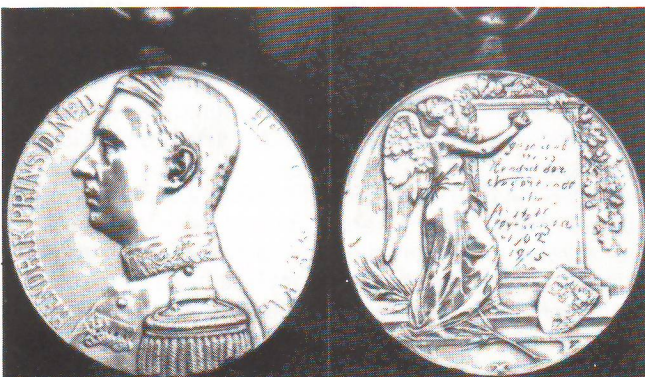
Als introductie op mijn artikel over het O.L.S.-1906 alvast een kennismaking met de eertijds zo succesvolle schutterij.

Door de eeuwen heen

De schutterij-broederschap St. Aldegonda werd opgericht in 1606 en is genoemd naar de kerkpatrones.

Zoals het bij de meeste Limburgse schutterijen is vergaan, verging het ook deze schutterij; perioden waarin de schutterij zeer actief was, wisselden zich af met perioden dat de schutterij rustende was. Zo schrijft pastoor Gerardts in een document van 9 februari 1763 o.a.: 'De schutterije is ontrent de 50 jaeren te niet geweest en 1750 wederom ingesteld ...' en verder: 'de schutterije is 70 man sterck'. Het document stelde de pastoor op om aan te geven dat hij 'grootte moeyten en questien gehadt hebbe' met de schutterij. De pastoor had zich al eerder tijdens 'eene praedicatie' (preek) en na de H. Mis 'onder de poort' beklagd over het feit dat de schutten de broederschapsrenten opeisten en zelfs ook nog de 'revenueu (opbrengsten) van de saterdaghs misse'. Pastoor Gerardts probeerde met gegevens vanaf 1626 te bewijzen dat de schutterij het bij het verkeerde eind had en wilde 'dese questie door advijs van onpartijdige advocaeten eijndigen'. De afloop van de zaak staat nergens vermeld.

In de Franse tijd zijn veel Limburgse schutterijen noodgedwongen rustende geworden en rustende gebleven tot omstreeks 1880. Dat geldt zeker niet voor schutterij St. Aldegondis; de vele zilveren platen uit de periode 1819-1879 getuigen er van (in 1833 had de schutterij zelfs een Keizer).

Tijdens het Groot Internationaal schuttersfeest in 1902 in Heythuysen weet de heer Giel Vogels de ereprijs in de wacht te slepen. Foto: Piet Jeurissen.

Als omstreeks de jaren tachtig van de vorige eeuw in Limburg de schutterijen als paddestoelen uit de grond komen, is Buggenum snel een tweede schutterij rijk. Deze schutterij, Diana genaamd, gaat echter omstreeks 1905 ter ziele.

Ontstaan naam O.L.S.

Dat schutterij St. Aldegondis regelmatig grote successen in de wacht sleepte, blijkt o.a. ook uit de voorbeschouwing op het O.L.S.-1906 in het dagblad de Maas & Roerbode: 'Schutterij St. Aldegondis-Buggenum organiseert nu al voor de derde keer (in 1884 en 1889, WP) het Groot Internationaal Schuttersfeest (voorloper van het O.L.S., WP)'.

Het 'Groot Internationaal Schuttersfeest' ondergaat hier in 1906 een naamswijziging en heet sindsdien: 'Oud-Limburgsch Schuttersfeest'.

Het behalen van de eerste prijs op het Groot Internationaal Schuttersfeest in 1905 te Nunhem betekende voor schutterij St. Aldegondis op voorhand al een kroon op de vieringen ter gelegenheid van haar 300-jarig bestaan in 1906.

Door het aanhoudende slechte weer, werd het O.L.S.-1906 geen financieel succes. Dit leidde er dan ook toe dat de schutterij snel achteruit ging en nog voor Wereldoorlog I rustende werd.

In een bewaard gebleven register uit 1894-1908 van deze broederschap komen de volgende 'overheidspersonen' voor: G. Hermans-majoor, Th. Op 't Root-Kapitein, H. Abrahams-lieutenant, W. Smeets-lieutenant en M. Op 't Root-vaandrig. De schutterij telde toen 36 werkende en 73 ereleden.

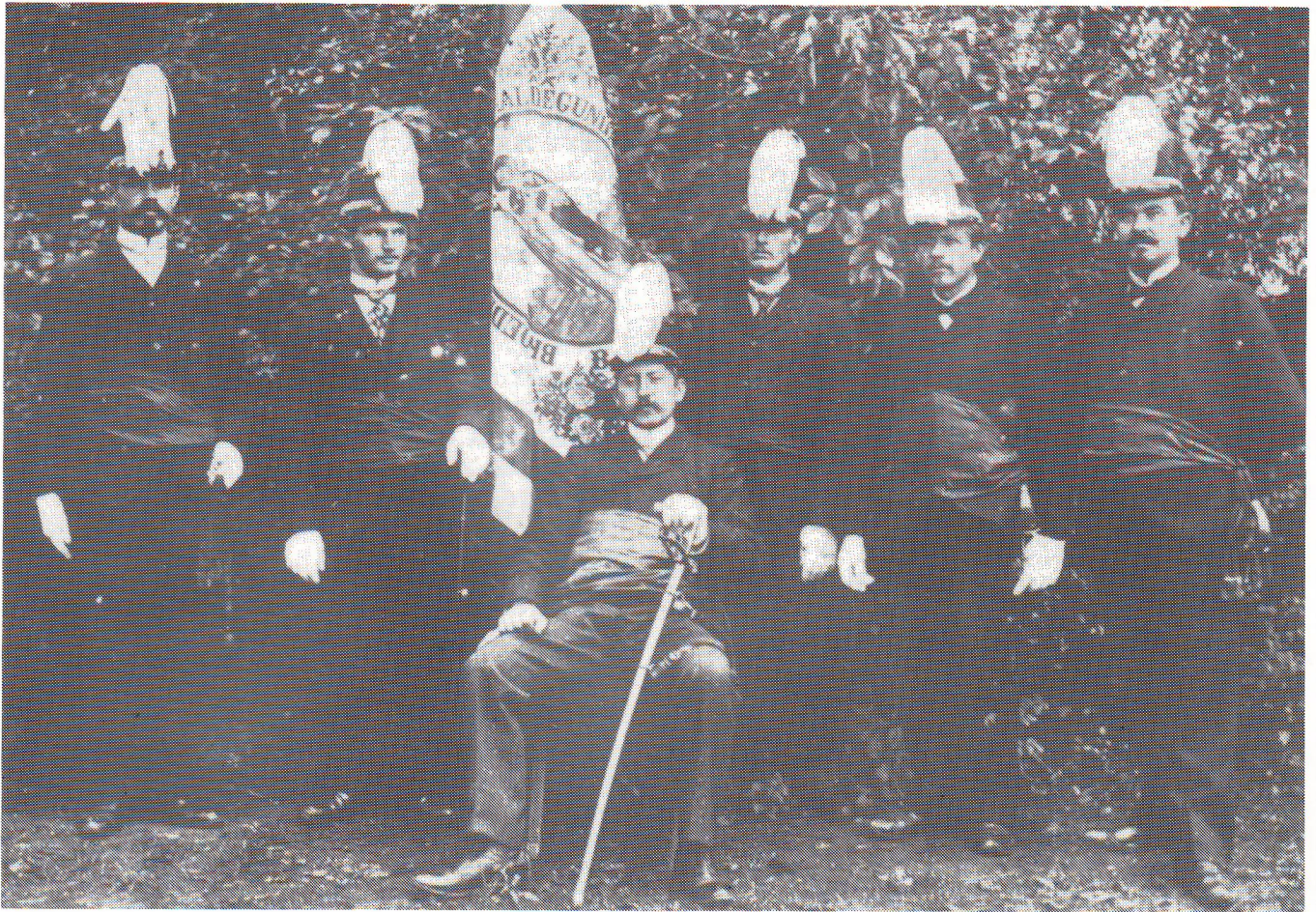
Statuten

Enkele punten uit de statuten wil ik U niet onthouden:

1. De vereniging werd op 14 juli 1952 heropgericht.
2. Doel: a. bevordering van het gezellig samenzijn, b. beoefening van het exerceren en c. het zich bekwamen in het schieten met de buks
3. Werkende leden zijn zij die deel uitmaken van de schutterij. Als zodanig zijn zij verplicht regelmatig de schietoefeningen bij te wonen.
4. Jaarlijks wordt het patroonsfeest van de schutterij gevierd.
5. Direct na de uitslag van de wedstrijd (Vogelschieten) draagt de oude koning de tekenen zijner waardigheid - het koningszilver - over aan zijn opvolger. Ter bestrijding van de onkosten, ontvangt de nieuwe koning van elke deelnemende schutter één gulden.
6. Op 30 januari, feestdag van St. Aldegonda, zal een H. Mis opgedragen worden voor alle leden en overleden leden van de schutterij.
7. Komt een der leden van de schutterij te overlijden, dan is de schutterij verplicht diens begrafenis bij te wonen en in de week volgende op de begrafenis, in de kerk van St. Aldegonda een kerkelijke dienst te doen verrichten.

Schutterij St. Aldegonda v.l.n.r. Wilhelmus Smeets, Giel Vogels, Gerard Hermans, Marcel op 't Root, Dorus op 't Root en Hendrik Abrahams ca 1910. (foto boven). Foto eigendom van G. Vogels-Buggenum.

O.L.S.-1955 in Meijel. V.l.n.r. Jan Weijers, Koning 1955 - Sjra Slabbers, onbekend en Jan Ottenheim. (foto onder).

kiek fotostudio

linge 29 5032 EV tilburg
telefoon 013-68 10 53

Specialisten
in het maken
van
groepsfoto's

JANFRÉ

**Voornaamste punten waar u op let
bij aanschaf van nieuwe uniformen:**

- *Goede kwaliteit**
- *Korrekte pasvorm**
- *Vlotte levering**
- *Betaalbare prijs**
- *Behoud van pasvorm**
- *Snelle nalevering**
- *Uitgebreide service**

Dit maken wij voor U.
Vraag vrijblijvend offerte.
Maak een afspraak.

**uniformen-
petten-
uitmonsteringen**

BRUSSELSESTRAAT 124
6211 PH MAASTRICHT
TELEFOON 043-217712

Goed geschoten!

Brand

HET BIER WAAR LIMBURG TROTS OP IS.

Schutterij St. Aldegondis tijdens O.L.S. 1959 in Boukoul

Koning Jan Peeters

Het afnemende aantal leden en het feit dat de schuttersbond verplicht stelde dat voortaan met tenminste twee zestallen aan schuttersfeesten moest worden deelgenomen, bleek te veel voor de schutterij. De schutterij werd rustende. Maar voordat de schutterij in 1962 rustende werd, wist Jan Peeters zich op zondag voor Pinksteren (kermiszonntag) tot koning te schieten.

Oktober 1990: Jan Peeters (67) toont ons vol trots het zilverwerk dat hij nu al meer dan 28 jaar koestert.

Jan Peeters (ook Jan van de Port genaamd) is geboortig van het Ensebroek in Oler. Jan was daar al enkele jaren lid van schutterij St. Petrus-Kelpen Oler. Toen Jan in 1954 trouwde, verhuisde het jonge echtpaar naar Buggenum en werd Jan in 1955 lid van schutterij St. Aldegondis.

Jan weet zich nog goed te herinneren dat er al eens eerder een poging gedaan is om de schutterij nieuw leven in te blazen. 'Wil je een schutterij oprichten dan moet je tegenwoordig niet alleen veel geld hebben, maar je moet ook nog eens aan veel strengere (veiligheids-) bepalingen voldoen als vroeger. Toch zal ik blij zijn als de schutterij weer bestaat. Dat is mijn grootste wens!', aldus Jan Peeters.

De buks en het vaandel (zie LS nr 6, pagina 3) verkeren nog in goede staat; de schutterij heeft zelfs nog een gering kapitaal op de plaatselijke bank.

Zilver van schutterij St. Aldegondis

1. Zilveren vogel zonder jaartal (afb. L).
2. Ronde, enigszins bolvormige, van stevig zilver geslagen plaat met in het midden een krans om de letters GP. Rondom het opschrift: 'Goerd Pyls van Buggenheim heft desen penninck vereert aan de schutteri tot Buggenheim (afb. A).
3. Een mooie, gedreven zilveren plaat, ovaal schildvorm, met een sierlijk beeld van St. Aldegondis. Om het beeld het opschrift: 'De jonge dogters van Bugnum D.D.'. Onder het beeld het opschrift: 'Geurt Umpelmans Ko, Dirik Voegels capitein, Coen vander Linden Decken, Jan Toskoene Decken, anno 1749' (afb. B).
4. Zilveren plaat, opschrift: 'Geort Umpelmans conik 1749'.
5. Zilveren plaat, opschrift: 'Dierik van Neer 1750'.
6. Zilveren plaat, opschrift: 'Dirix Voegels 1751'.
7. Zilveren plaat, opschrift: 'Winand Cromfoud Rex 1752'.
8. Zilveren plaat, opschrift: 'Matis van der Linden Rex 1754'.
9. Zilveren plaat, opschrift: 'Merselis Crompvoedt Rex 1755'.
10. Zilveren plaat, opschrift: 'Geradus Van Neer 1756'.
11. Zilveren plaat, opschrift: 'Gegeven door de jonge dogters van Buggenum aan de broderschap van St. Aldegondis primo juni 1819' (afb. C).
12. Zilveren plaat, opschrift: 'Mathias Pyls koning 1819'.
13. Zilveren plaat, opschrift: 'Lambertus Joosten als Kooning te Buggenem 1822' (afb. D).
- 14 en 15. Zilveren platen, opschriften: 'M. Verheggen koning 1824' (afb. E).
16. Zilveren plaat, opschrift: 'Lambertus Joosten als Keijzer te Buggenum 1833' (afb. F).
17. Zilveren plaat, opschrift: 'Godef. vanden Berg Secritaris Koning in 1845 Koning in 1875 Buggenum' (afb. G).
18. Zilveren plaat, opschrift: 'Peter Rakels Vaandrager en Koning 1858' (afb. H).
19. Zilveren plaat, opschrift: 'Vereert door Kornelis Hendriks als Koning in 1876 Koning 1877 Buggenum'.
20. Zilveren plaat, opschrift: 'Schutterij St. Aldegonda Geschenk van den Edelachtbaren Heer G.W. Vogels Burgemeester van Buggenum 1885' (afb. I).
21. Zilveren plaat, opschrift: 'Joh. Coenen Keizer Buggenum 1890' (afb. J).
22. Zilveren plaat, opschrift: '1909 Jan Hendrickx Keizer Buggenum' (afb. K).
23. Verguld zilveren medaille, opschrift: '1e Prijs Schuttersfeest Halen 1883'.
24. Zilveren medaille, opschrift: '4e Prijs, Schuttersfeest te St. Odiliënberg', achterzijde opschrift: 'Schietswedstrijd 16 juni 1907'.

Opvallend is het feit dat er geen jongere platen zijn dan de keizersplaat uit 1909. Zelfs over de periode 1952-1962 zijn geen platen bekend.

C

B

A

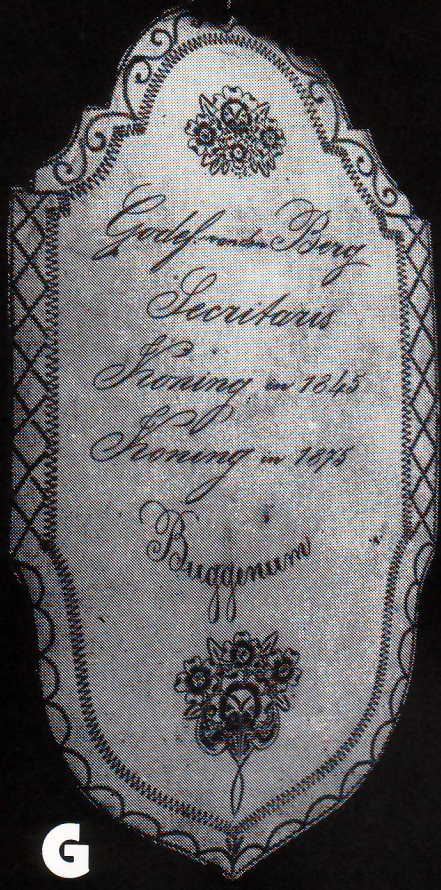
J

D

E

G

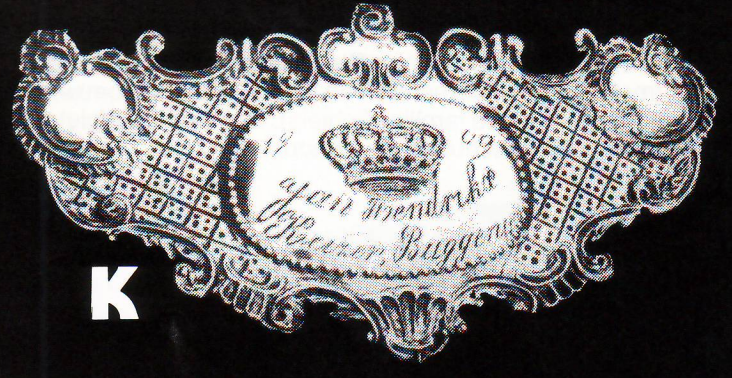
I

H

F

K

L

Tekst: Wim Pijpers.
Foto's zilverwerk: Piet Jeurissen.

Een eigen 'Sjötttekamer' voor St. Martinus-Kessenich

Vroeger hadden de schutterijen hun lokaal in een of andere herberg. De laatste jaren bouwen steeds meer verenigingen een eigen lokaal.

Met de sluiting van café "Onder den Toren", gelegen tegenover de St. Martinuskerk, op 1 januari 1990, kwam schutterij St. Martinus zonder lokaal te zitten.

Op 13 februari startte men de bouw van een eigen schutterslokaal aan de Bergplaats, tussen de pastorie en de kerk. In nauwelijks 6 maanden tijd bouwde men in eigen beheer een prachtig lokaal. Het nieuwe schutterslokaal kreeg de zeer toepasselijke naam Sjötttekamer.

De schutterij zorgde ook voor een nieuwe gemetselde doopput, waar met kermismaandag het traditionele 'put-vegen' plaats had.

De schietboom en aanlegpalen werden vlakbij het nieuwe lokaal aangelegd. Vanaf het terras kunnen de schietverrichtingen nu gevolgd worden.

Feestweekend op 7-9 september

Op 7 september werd onder ruime belangstelling de 'Sjötttekamer' geopend, met toespraken, receptie en een gezellig samenzijn.

Eerst wijdde de proost, pastoor Emile Delvaux, het nieuwe lokaal. Achtereenvolgens spraken dan voorzitter Mathieu Craeghs, schepenen Jos Poukens, Jan Grondelaers als voorzitter van de Bond Maas en Kempen en tenslotte Bob Degol.

Deze laatste dankte de schutterij voor het behoud van de oude tradities, waarbij hij ook de wens uitsprak dat er, nu het nieuwe lokaal er is, aan een historisch uniform zou kunnen gedacht worden.

Zaterdag 8 september kregen de verenigingen van Kessenich de mogelijkheid zich in een schietwedstrijd met drietallen te meten.

Op 9 september had in Kessenich de Open Monumentendag plaats rond het thema: 'Sint Martinus; kerk en schutterij'. In het schutterslokaal stond de gelijknamige tentoonstelling opgesteld en werden dia's getoond van de bouw van het lokaal. Het publiek werd rondgeleid door gidsen in en rond de St. Martinuskerk en de "Berg" (moteheuvel met restant van torenruïne 12de eeuw en grafkapel van de familie Michiels). Ook het 'kogelgieten' werd door de schutterij gedemonstreerd.

Wij wensen schutterij St. Martinus alle heil met hun nieuwe sjötttekamer!

Werner Smet.

BEELDJE TE KOOP (1)

In 1989 wilde de jubilerende Heemkundevereniging Geleen aan de stad een kunstwerk aanbieden, dat iets van haar identiteit zou uitdragen. In overleg met de Culturele Commissie van de gemeente werd toen tot 'De Sjöt' besloten, mede gezien het 350-jarig bestaan van schutterij H.H. Marcellinus en Petrus. Zie ook LS nummer 4 en 6 pag 19.

Beeldhouwer Armand Mathijs schiep het beeld in brons. In overleg met hem werd het Wilhelminaplein gekozen als standplaats gekozen. Daar kunt U het manshoge beeld gaan bewonderen dat op werkelijk prachtige wijze een Geleense schutter, in de houding staande, uitbeeldt. Op suggestie van de heer Mathijs werd het beeld direct op het plaveisel geplaatst en niet op een sokkel; zo blijft De Sjöt onder het volk en kijkt hij er niet op neer. De eerder genoemde heemkundevereniging biedt nu een miniatuurbeeld van De Sjöt te koop aan in drie uitvoeringen, te weten: in keramiek, in bronskleurig metaal en in brons voor de prijs van respectievelijk Hfl 90, Hfl 100 en Hfl 600. U kunt Uw bestelling kwijt bij Postbus 2003, 6160 HA Geleen.

BEELDJE TE KOOP (2)

Ook 't Mestreechs Rizzjemint biedt een beeldje te koop aan voor de prijs van Hfl 29,50. Het beeldje is een getrouwe kopie van een lid van 't Mestreechs Rizzjemint in vol ornaat en werd ontworpen door de onder-commandant van de schutterij Ferry Schiffeleers. De schutter draagt zelfs een hellebaard en is bijna 30 cm hoog. Het beeldje wordt door 't Mestreechs Rizzjemint verkocht om de nieuwe uniformen verder af te kunnen betalen en is te koop bij de firma Mevri aan de Grote Staat en bij café Minckeleers aan de Markt. Van de Schutter zijn 250 stuks aangemaakt, die overigens al grotendeels zijn verkocht. Mocht de vraag zo groot blijven dan worden er nog beeldjes bijgemaakt.

Schutterij St. Hubertus-Gulpen

Het weekend rondom de kermis (dit jaar 30 juni, 1 en 2 juli) vormt een van de jaarlijkse hoogtepunten voor schutterij St. Hubertus-Gulpen. Cor Debie, lid van St. Hubertus-Gulpen maakt het feest al jaren mee en doet verslag.

Kermiszaterdag

Alle leden van de schutterij verzamelen zich om 16.30 uur bij het schutterslokaal. Na enkele instructies vertrekt de schutterij om 17.00 uur naar het huis van de koning. De traditie wil dat de boom mooi versierd wordt en dat de officieren de koningsden op de schouders naar het huis van de koning dragen.

Bij het huis van de koning aangekomen, wordt alles eerst goed gecontroleerd. Daarna wordt de koningsden pas geplant.

Nu is het aan de waarnemend voorzitter om het woord te voeren. Naast de gebruikelijke loftuigen aan het adres van de koning, vertelt hij aan alle aanwezigen het ontstaan van de traditie van het planten van de koningsden.

Koning J. Braken

In zijn dankwoord nodigde de nieuwe koning alle leden uit om met hem het koningsbier te proeven. Iedereen was het met dit goede idee volkomen eens; een applaus volgde spontaan.

Om 18.30 uur traden de schutten weer aan voor de volgende plichtpleging: De traditionele schuttemis. Na de H. Mis, die opgeluisterd werd door het zangkoor, werd de gang naar het kerkhof gemaakt om aan alle overleden leden van de schutterij de eer te betuigen.

Om de plaatselijke caféhouders ook hun brood te gunnen, gaan de schutters de rest van de zaterdag alle café's in Gulpen af.

Toch weer een mooie zaterdag.

Kermiszondag

Om 09.00 uur zijn de schutters weer verzameld bij het schutterslokaal. Vervolgens wordt er op gemarcheerd

naar de kerk, waar om 09.30 uur de processie vertrekt. De processie duurt lang, want ze gaat helemaal naar het gehucht 'De Del' en komt daardoor pas omstreeks 12.30 uur terug bij de kerk.

Aangezien de schutters dit jaar erg moe terugkeerden van de processie, was het niet meer mogelijk voor de meeste schutters om nog deel te nemen aan het O.L.S. Door deze jaarlijkse plichtpleging is schutterij St. Hubertus niet meer in staat om aan een O.L.S. deel te nemen. Zeker als men bedenkt dat de schutters na de processie ook nog de droge kelen willen smeren en al het stof willen wegspoelen met een koele drank.

Na enkele uren marcheert de schutterij terug naar het schutterslokaal en wordt het geheel ontbonden. Iedereen gaat dan zijn eigen weg of naar huis voor de kermis-maaltijd.

Zo gaat de zondag om.

Kermismaandag

In een aantal dorpen in Zuid-Limburg houden de schutterijen de traditie in ere van het 'Paol houwe' of van het marcheren om de put. In Gulpen werd in vroegere jaren op Kermismaandag de Kermisman begraven of verbrand. Uit het oogpunt van brandpreventie en veiligheid heeft de brandweer liever niet dat de Kermisman verbrand wordt.

Om 14.00 uur verzamelt de schutterij zich weer bij het schutterslokaal. De koning wordt vervolgens gevraagd naar welk café hij het eerst heen wil met de schutterij. Aan de hand van deze keuze bepaalt de schutterij de verdere route voor die dag. Terwijl de schutterij zich door het dorp verplaatst, krijgen ze veel bekijks en beginnen veel mensen spontaan te klappen. Vanzelfsprekend worden in elk café enkele glaasjes gerstenat gedronken.

In het laatste café aangekomen wordt de koningin getraceerd op een echte Limburgse vlaai met aardbeien en slagroom. Maar vóór zij de vlaai in ontvangst mag nemen, moet zij de schutterij een rondje aanbieden.

Dit jaar had de schutterij het geluk dat een schutter jarig was. Deze schutter had gezorgd voor een versterking van de inwendige mens. Deze versterking viel bij iedere schutter in de smaak.

En zo was weer een mooie kermis voorbij.

Cor Debie.

Koningspaar Braken

LOODPROBLEEM

De meest beladen woorden op dit moment zijn 'milieu' en 'milieuverontreiniging'. Deze sleutelwoorden openen letterlijk de beurzen van ministeries maar beperken gelijktijdig tal van vrijetijdsbestedingen of maakt het verenigen (vaak financieel) moeilijk. Was de actie in eerste instantie gericht op de vervuiling die de zeer fijne inhoud van de jachtpatronen veroorzaken, ook het Limburgse schutterswezen moet het nu ontgelden. De grote loden proppen die uit de buksen worden verschoten mogen toch zeker niet verwaarloosd worden?

Hoe dan ook, het Limburgse schutterswezen dreigt de dupe te worden van iets wat haar niet aangaat. Elke schutterij ziet zich al gesteld voor de aanschaf van een ruim Hfl 50.000 kostende kogelvanger. Een kogelvanger die bewezen heeft een slecht alternatief te zijn voor de schutterijen. Maar is er iets beters of beter gezegd: wat kunnen de schutterijen en de schutters doen voordat het vonnis definitief wordt voltrokken en het Limburgse schutterswezen letterlijk het loodje moet leggen?

Namens de Nederlandse regering is het Ministerie van Defensie belast met het toezicht op de uitvoering en toepassing van de milieuwet als het gaat om schietverenigingen.

Enige tijd geleden liet het Ministerie van Defensie alle overkoepelende schietverenigingen weten dat er strengere regels zouden komen om zo ook een steentje bij te dragen ter bestrijding van de milieuverontreiniging.

De O.L.S.-Federatie, daartoe ook uitgenodigd, had gesprekken met een commissie op Vliegveld Ypenburg. Afsproken werd o.a. dat de O.L.S.-Federatie in het winterseizoen een buks ter beschikking zou stellen, opdat de commissie proeven zou kunnen nemen met alternatieve kogels, een andere lading etc, etc.

Tevens werd afgesproken dat het Hfl 20.000 kostende onderzoeksproject door het Ministerie van Defensie betaald zou worden.

Wat mogen wij verwachten van dit onderzoek?

Het soortelijk gewicht van lood is hoog. Dit houdt in dat vervanging, met welke andere stof ook, bijna onmogelijk is. Dat houdt vervolgens in dat er iets moet gebeuren aan de lading. Vraag is of de dan benodigde lading wel voldoende is om hetzelfde effect te bereiken als nu het geval is.

Een andere, hiermee opkomende, vraag is of het eventuele nieuwe alternatief wel aan te maken is door de schutterij of dat de kant en klare kogels van een leverancier betrokken moeten gaan worden. Gelet op de diverse kalibers-uitvoeringen van de buks, ontstaat dan de vraag of er overgegaan moet worden op één type buks. Dit heeft weer consequenties voor de schutterijen, want een nieuwe buks met toebehoren kost toch al gauw Hfl 10.000.

De commissie heeft al laten doorschemeren dat het niet netjes is om de kogelvanger (uit financieel oogpunt) verplicht te stellen. De commissie wil graag meedenken met de O.L.S.-Federatie om zo te komen tot een aanvaardbare oplossing. De aanschaf van kogelvangers voor een O.L.S.-feest zou tenminste een miljoen gulden bedragen. Een ander alternatief, dat ook al bekeken en beproefd is, is een gordijn van kevlar (kunststof) dat achter de schietharken wordt opgehangen. Op zich een goed alternatief, maar ook hier blijkt dat de kosten van deze kunststof voor een O.L.S.-feest bijna een miljoen gulden zal bedragen.

De O.L.S.-Federatie heeft zich op voorhand positief opgesteld tegenover het onderzoek en alle medewerking toegezegd. Zij zal alles in het werk stellen om voor de schutterijen een aanvaardbare oplossing te verkrijgen. Een oplossing die geen onnodige financiële offers voor de schutterijen betekent en gelijktijdig het wezen van het schieten met de zware buks niet al te veel geweld zal aandoen.

En nu?

Gelukkig hebben een aantal politieke partijen ingezien dat toepassing van de nieuwe milieuwet mogelijk de doodsteek zou betekenen voor het Limburgse schutterswezen. Vertegenwoordigers van deze politieke partijen overleggen momenteel met de O.L.S.-Federatie wat er gedaan kan worden om het Limburgse schutterswezen niet te zwaar te belasten. Natuurlijk zullen de tegenstanders van het Limburgse schutterswezen blijven eisen dat ook het Limburgse schutterswezen uitvoering geeft aan de bepalingen van de milieuwet. Een voortzetting van het opgestarte onderzoek is een dringende noodzaak.

Wat kan het Limburgse schutterswezen zelf doen?

Zoals reeds gezegd zullen de tegenstanders van het Limburgse schutterswezen alle geschut in stelling blijven brengen en van de regering blijven eisen dat de milieuwet door iedereen en alles word uitgevoerd. (Al gaat het ten koste van een volksvermaak waaraan jaarlijks minstens 500.000 mensen het nodige plezier en ontspanning beleven).

Het gehele Limburgse schutterswezen moet er voor zorgdragen dat de verwijten die gemaakt kunnen worden, niet te zwaar wegen. Wij moeten gewoon aantonen dat de 'vervuiling' van de bodem, ten gevolge van haar optreden, niet of niet noemenswaardig is. Dit kunnen we bereiken door regelmatig (bijvoorbeeld 1 à 2 maal per jaar) het lood weer op te zoeken en weer te hergebruiken. Door het opzoeken en weer hergebruiken van het lood toont men zijn goede wil. Deze goede wil kost bijna niets en is véél goedkoper dan welk alternatief ook.

Tot slot wil ik de woorden van O.L.S.-president Lei Stals (uitgesproken tijdens de voorjaarsvergadering van de O.L.S.-Federatie) nogmaals onder Uw aandacht brengen. Lei Stals stelde toen: 'Elk initiatief om de milieuproblematiek te lijf te gaan, juich ik toe. Coördinatie met de O.L.S.-Federatie is daarbij wel een vereiste'.

Wim Pijpers.

Het O.L.S. en Omroep Limburg

Geweldig en fascinerend! Zo zou ik de reportages van Radio Omroep Limburg (ROL) over het O.L.S. willen kwalificeren.

Op een onnavolgbare wijze weten Nico Jessen en Lei Meisen de mensen in de beide Limburgen aan het radio-toestel te kluisteren tijdens het O.L.S. Uit eigen ervaring weet ik dat de reportages spannender zijn als de werkelijkheid! Zelfs op het O.L.S.-feestterrein zie je massa's mensen genieten van de gekruide reportages van dit tweetal.

Ook de programmamakers van ROL verdienen een compliment voor de ruime aandacht die zij aan het O.L.S. en de schutterswereld besteden.

Helaas blijkt uit publicaties dat de luistercijfers van ROL nogal aan de lage kant zijn. Afgaande op de reacties in mijn wijde omgeving kom ik tot de conclusie dat, als tij-

dens het O.L.S. de luisterdichtheid zou zijn gemeten, dit programma tot een van de best beluisterde radio-programma's van het hele jaar zou behoren. Zo moet dat ook blijven!

Voor de wereld van de schutterijen een prachtig stuk promotie, voor Radio Omroep Limburg een gelegenheid om zijn bestaansrecht te bevestigen.

Schutters, laat Omroep Limburg weten dat wij de O.L.S.-uitzendingen op hoge prijs stellen.

Omroep Limburg, laat ons ook in de toekomst genieten van Uw geweldige reportages over het Oud-Limburgs Schuttersfeest.

Nico Jessen (rechts) interviewt tijdens het O.L.S.-1990 Minister Ien Dales van Binnenlandse Zaken (links), terwijl de nieuwe gouverneur, Emiel Mastebroek (midden), toekijkt.

Rob Silvertand,
Schutterij St. Hubertus-Schaesberg.

O.L.S.-1990

Beroepsfotograaf Wim Smeets heeft tijdens het O.L.S.-1990 circa 1000 foto's gemaakt. Deze foto's kunnen worden bezichtigd en eventueel worden nabesteld in de winkel van Wim Smeets, Kerkstraat 2 6374 VP Landgraaf. Praktisch alle schutterijen en schutters zijn op de foto's terug te vinden.

„St. Hubertus” - Nattenhoven

Schutterij St. Hubertus-Nattenhoven heeft op 29 september het schuttersseizoen uitstekend afgesloten. Naast het jaarlijkse Koningsvogelschieten, stond ook de finale van de schietwedstrijd om het Persoonlijk Kampioenschap van onze schuttersbond op het programma.

Aan deze schietwedstrijd namen ongeveer 300 schutters deel afkomstig van de 20 bij de bond aangesloten schutterijen. Geschoten werd op kleine blokjes van 1,5 x 1,5 cm.

Na een bijzonder spannende wedstrijd gelukte het Hein Willems, om zonder te missen en met 279 raakgeschoten punten de titel 'Kampioen van de Schuttersbond Eendracht' binnen te halen. Een bijzonder fraaie prestatie, gezien het feit dat het de eerste keer in het bestaan van de schutterij was, dat een lid van onze vereniging dit Kampioenschap voor zich kon opeisen.

Door deze overwinning, mag schutterij St. Hubertus in 1991 deze schietwedstrijd organiseren.

Dan was er ook nog het Koningsvogelschieten te Nattenhoven. Na ontvangst van de genodigden werd het aftredende koningspaar Erik en Ria Tolen aan huis afgehaald. Aansluitend volgde er in de parochiekerk te Berg aan de Maas een bijzonder sfeervolle plechtigheid rond het aftredende koningspaar waarna het koningszilver in afwachting van de nieuwe koning in de kerk achterbleef. Na aankomst op de 'Sjeetwei' aan de Maas volgden allereerst de openingsschoten door de genodigden. Tijdens de daaropvolgende korte maar spannende wedstrijd gelukte het uiteindelijk Sjaak Hendriks om de vogel met het 55ste schot naar beneden te halen. Door dit resultaat mag Sjaak voor de tweede keer in zijn schuttersloopbaan met trots de titel schutterskoning 1990-91 dragen en samen met koningin Bertha het volgende seizoen de eer van schutterij St. Hubertus hoog houden. De nieuwe koning is meer dan 37 jaar lid van de schutterij en heeft momenteel de rang van officier.

Aansluitend aan het vogelschieten volgde er in de kerk de installatie van de nieuwe schutterskoning door geestelijk adviseur Pastoor van de Beuken en een afvaardiging van het college van B en W van de gemeente Stein. Na een defilé voor de genodigden, maakte de schutterij met het kersverse koningspaar een rondgang door Nattenhoven om de nieuwe koning aan de inwoners te presenteren.

's Avonds was er in het schutterslokaal een bijzonder gezellige koningsavond, waarop het nieuwe koningspaar de nodige felicitaties in ontvangst mocht nemen.

P. Verheyen, secretaris.

Te hulp geschoten

Trots nam voorzitter B. Elzinga van schutterij St. Hubertus-Nattenhoven op 27 september een cheque in ontvangst voor de aanschaf van nieuwe uniformen. De cheque, ter waarde van Hfl 45000,-, werd door een aantal prominenten bijgeschoten tijdens de Bedrijven-schuttersdag j.l. 2 juni.

De prominenten streden om het Bronzen Schuttersbeeldje, ter beschikking gesteld door schutterij St. Hubertus.

De leden van schutterij St. Hubertus hebben de prominenten een onvergetelijke dag bezorgd, ondanks het slechte weer. Zodoende kan gezegd worden dat beide groepen elkaar op voortreffelijke wijze te hulp zijn geschoten.

Koningschap na 36 jaar

Voor het eerst sedert jaren week schutterij Prins Hendrik af om op Paasmaandag het Vogel- of Koningschieten te houden. Dit keer werd 23 september gekozen voor het koningsvogelschieten.

De reden hiervoor was tweeledig, namelijk:

* Omstreeks deze tijd van het jaar zijn de weersomstandigheden beter dan in medio maart-april.

* De Koningin heeft een veel langere tijd tot haar beschikking om tot het vervaardigen van haar kledij te komen.

Na een toespraak tot de Geestelijke- en Wereldlijke autoriteiten stelde voorzitter Jo Peters de aanwezigen de nieuwe aanwinst van de schutterij voor, twee marketentsters genaamd Cily Karau en Conny Tinnemans.

Alvorens te beginnen met het hoofdmenu, het vogelschieten, werden de twee marketentsters in de gelegenheid gesteld hun marketenderdelicatessen aan de man c.q. vrouw te brengen. Een presentatie waarop iedereen terecht trots kon zijn.

Fr. Janssen had een prachtige vogel getekend, waarbij een cirkel van 90 cm uitgeschoten diende te worden. Deze cirkel was op meerdere plaatsen onderbroken, echter niet zichtbaar voor de schutters, zodat er een bepaald verrassingselement was ingebouwd.

Nadat de schutters al meerdere malen hun geluk beproefd hadden, was na het 100-ste schot de spanning al volop aanwezig. Zeker toen Jo Peters voor het 146-ste schot ging aanleggen hield iedereen de adem in. Raadgevingen zeiden hem dat de cirkel op 5 voor 12 geraakt moest worden (schutterstaal). Jo raakte hem ook inderdaad op die plaats en de plaat bewoog, maar bleef hangen.

Jo riep, met de buks nog op zijn schouder, : "Wie is de volgende ... dit geluk is toch niet voor mij weggelegd". Maar zie, wat Jo niet kon deed de wind. Toen Jo nog met de buks op de schouder stond hielp de wind een handje en daalde de vogel alsnog tot grote tevredenheid van Jo maar ook van de overige aanwezigen naar beneden.

Na 36 jaar had voorzitter Jo Peters zijn zo fel begeerde Koningschap.

Samen met zijn echtgenote Mia zullen zij het Koningspaar 1991 gaan vormen en wij wensen hen daarbij veel sterkte en succes toe.

Vanwege het grote succes van dit koningsvogelschieten zal het koningsvogelschieten van schutterij Prins Hendrik in de toekomst steeds op de derde of vierde zondag in september gehouden worden.

J. v.d. Vorst, Secretaris.

Schuttersgebruik - een reactie

Bezoek aan de cafébazen als afsluiting van de grote kermis te Grote Brogel

In het vorige nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift (nummer 8, pagina 9) hadden wij het over het 'sjieven' als schuttersgebruik. De schutterij St. Katharina uit Neeroeteren werd daarbij als voorbeeld gesteld. Zonder de benaming 'sjieven' te gebruiken, is het rondtrekken van de schutters door het dorp ook in Grote brogel bekend. Gerard Brebels vertelde ons dat het gebruik er nog steeds bijzonder levend is ter gelegenheid van de grote kermis, op de tweede zondag van juli.

's Maandags houdt de plaatselijke schutterij traditiegetrouw haar vogelschieting en donderdags maakt men een tocht door het dorp. Om de grote kermis, die tot donderdag duurt, af te sluiten, trekken de leden van de St. Sebastiaansgilde samen met die van de fanfare St. Cecilia al trommelend en al spelend door het dorpscentrum. Op hun weg worden de aanpalende herbergen bezocht, want de cafébazen maken daar een erezaak van. Het gebruik werd in Grote Brogel ingevoerd kort na de heroprichting van de schutterij (1956). In die tijd was de danstent van Vertessen één van de attractiepolen van de grote kermis. De tocht van schutters- en fanfareleden eindigde dan ook in de danstent. Eventuele opbrengsten van die dag werden broederlijk onder beide verenigingen verdeeld.

Vóór de tweede wereldoorlog bestond ook al een gelijkaardig gebruik in Grote Brogel. De fanfare en de oudstrijders van de oorlog 1914-1918 trokken toen op 11 november, herdenking van de Wapenstilstand, door het dorp en brachten een bezoek aan de herbergen.

Drs Jan Gerits.

Secretariaatswisseling Schutterij St. Sebastianus-Spekholzerheide in: Lex Koken, Gerard Doustraat 9, 6415 VB Heerlen. Telefoon 045-720198.

WIJ GEDENKEN

Sjaak Janssen, oud-bestuurslid en mede-oprichter van St. Rochus-Stevensweert.

Overleden op 20 augustus op 80-jarige leeftijd.

Jan Nooijen, lid van St. Anna-Maasbree. Overleden op 21 augustus op 62-jarige leeftijd. De uitvaartdienst met schutterseer vond plaats op 25 augustus.

J.A.W. Beunen, ere-voorzitter van St. Martinus-Linne. Overleden op 2 september in de leeftijd van 84 jaar.

Lei Verdonschot bestuurslid van St. Nicolaas-Heythuysen. Overleden op 13 september op 60-jarige leeftijd.

Jac Hansen Ere-voorzitter van St. Lambertus-Neeritter. Overleden op 19 september in zijn 90-ste levensjaar en op 22 september met schutterseer begraven. De schutterij is veel dank verschuldigd aan Jac.

Martin Nies van St. Job-Leuken. Overleden op 27 september op 63-jarige leeftijd.

Johan Rouwet van St. Sebastianus-Mheer. Overleden in de leeftijd van 56 jaar.

Sjra Lambers, lid van St. Agatha-Haelen. Overleden op 78-jarige leeftijd op 1 oktober.

Lei Aendekerk, bijna 70 jaar lid van St. Catharina-Stramproy. Overleden op 2 oktober in de gezegende leeftijd van 87 jaar.

Tjeu Ramakers, mede-oprichter en 40 jaar lid van St. Ansfried-Thorn. Overleden op 7 oktober op 74-jarige leeftijd.

Sjang Houben, Schuttebroeder officier Luitenant-Kolonel van Broederschap St. Jan-Nieuwstadt. Overleden op 20 oktober op 69-jarige leeftijd.

Martin Alberts, erebestuurslid en ruim 20 jaar lid van Schutterij Broederschap van het 'Heilig Kruis'-Grevendicht. Overleden op 21 oktober in de leeftijd van 74 jaar.

Schuttersgilde St. Landricus-Echt

Al jaren speelde bij de heren H. de Wijs, R. Strauven en de inmiddels overleden P. Monsieur de gedachte om de rustende schutterij St. Landricus te heroprichten; de gilde werd in 1940 rustende. De laatste twee jaren kregen de ideeën steeds meer vorm. Eén enkele oproep leverde 35 leden op. Met het passeren van de notariële akte op 10 augustus j.l. werd de heroprichting een feit. Schuttersgilde St. Landricus wil in 1991 toetreden tot schuttersbond Eendracht Born-Echt om zodoende haar leden de gelegenheid te bieden aan de bondsschuttersfeesten en het O.L.S.-1991 te kunnen laten deelnemen. Voorzitter van gilde St. Landricus is Huub Meerten, Graaf 40, 6101 CE Echt, telefoon 04754-81885.

Medewerking

Over medewerking heeft de nieuwe gilde tot nog toe niet te klagen. Zo stelde de gemeente de vierde Echter schutterij een ruime subsidie ter beschikking. Het broodnodige schieten evenals het koningsvogelschieten verricht de gilde zolang bij schutterij St. Stephanus-Dieteren. Van deze schutterij heeft de gilde al veel steun mogen ondervinden. Schutterij Wilhelmina-Hingen stelde voor een vriendenprijsje een van haar buksen ter beschikking. Ook conservator Charles Hajenius van het Echter Streekmuseum is drukdoende voor de gilde. Zo ontdekte hij dat de koningsvogel van St. Landricus het jaartal 1432 draagt en in een document, eveneens uit 1432, wordt de schutterij al genoemd. Hajenius vermoedt dat de schutterij al in de 14e eeuw opgericht is. Met deze opbaringen behoort schuttersgilde St. Landri-

cus in één klap tot de oudste schutterijen die de Limburchen rijk zijn. Hajenius bezorgt de gilde ook een afdruck van het gemeentestempel uit de tijd dat de gilde werd opgericht. Deze stempelafdruck zal het briefpapier van de gilde in kleur gaan sieren. Als geestelijk adviseur van de gilde zal optreden Deken A. Raymaekers.

Uniformering

Het bestuur van de gilde is nog niet van plan om al de 41 gildebroeders en -zusters gelijktijdig in gildekleding te steken. Vóór Kerstmis krijgen de eerste 23 leden de gilde-uniformen aangemeten. De presentatie van de uniformen zal plaatsvinden op de naamdag van de H. Landricus (17 april). De geldinzamelingen voor de nieuwe uniformen verlopen naar wens, een sponsor heeft zich verder garant verklaard voor de benodigde gelden. Uitgerust met originele gildetrommen zullen 5 geuniformeerde leden de gilde vergezellen.

Eerste koning

Op zondag 30 september vond op de schietbomen van schutterij St. Stephanus-Dieteren het Koningsvogel-schieten plaats. 183 Schoten waren er nodig alvorens Joep Jennissen zich koning mocht noemen. Joep is geen gewone koning maar de 'heroprichtingskoning 1990'. Joep was vroeger lid van het schuttersgilde St. Hubertus-Pey. Nooit eerder is het Joep gelukt de vogel af te schieten.

Trots als een echte koning liet de 64-jarige Joep zich fotograferen met de 'koningsbreek' die de schutters van Dieteren hadden samengesteld.

Een gezellig samenzijn in verenigingslokaal Jo Spronken maakte deze eerste koningsschieting tot een onvergetelijk succes.

Wij wensen schuttersgilde St. Landricus veel succes toe. Het bestuur van schuttersgilde St. Landricus dankt eenieder voor de steun die ze mochten ervaren bij de heroprichting van hun schuttersgilde.

Wim Pijpers.

Te Koop uniformen; Tegen elk aannemelijk bod - alles in prima staat. Blauwe jas met zwarte broek. Zwarte-pet met witte pluim. Te bevragen bij: Schutterij St. Nicolaas-Meijel, Tel. 04766 - 2359 (J. Broens).

Onder de schietboom

Eén familie levert acht schutters

Maar liefst acht leden van de familie Aengeveld-Bas uit Ophoven-Raam zijn lid van schutterij St. Servatius-Raam. Wie zijn deze koene schutters? We gaan ze aan U voorstellen: Vooreerst de ouders Willem Aengeveld en Maria Bas, dan komen de kinderen Mathieu, Barbara, Herman, Johan, Linda en schoonzoon Jean-Pierre Breukers. Het bijna een jaar oude achterkleinkind van Willem en Maria wil wel bij de schutterij komen, maar moet eerst leren lopen. De schuttersklak past hem wel al; een kwestie van tijd. St. Servatius-Raam kan trots zijn op zoveel deelname uit één familie.

Het Loffelijk broederschap 'St. Sebastianus' te Thorn

In "De Kroetwès", jaargang 4, nummer 1, juni 1990, het mededelingenblad van de Geschied- en Heemkundige Kring "Het Land van Thorn" publiceerde Pierre Crasborn een bijdrage met bovenstaande titel (deel 1). Hierin wordt vermeld dat de vorstin-abdis van Thorn, Eva van Ysenburg, in 1499 het St. Sebastianusbroederschap ofte schutterij van Thorn liet oprichten. In 1609 zijn er met zekerheid twee schutterijen in Thorn: St. Sebastianus en St. Michaël. Werner Smet.

Eerste prijs luchtbuksschietsen

Tijdens het internationaal Dreiländereckschuttersfeest op 9 september j.l. in Aachen-Lichtenbusch won schutterij St. Johannes en Clemens-Merkelbeek de eerste prijs op het onderdeel luchtbuksschietsen.

Historische optocht

Tijdens de fraaie historische optocht 'Die blijde Incomste' op 9 september in Roermond heeft schutterij St. Catharina-Weert zeer hoog gescoord bij de 20.000 toeschouwers. Letterlijk stond er in De Limburger: "Hoewel de optocht in zijn geheel een overweldigende indruk maakte, mag dat in het bijzonder gezegd worden van de stadsschutterij St. Catharina uit Weert". Op 25 oktober scoorde deze schutterij weer hoog toen zij een stoet van kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders begeleidden in het kader van een internationaal congres. (LS: Proficiat en dank voor het zo positief uitdragen van het Limburgse schutterswezen).

Vader en zoon koning

Zondag 9 september: Bij het koningsvogelschietsen van schutterij St. Gregorius-Illichoven wist de regerende koning Martin Houben de laatste resten bij het 29ste schot omlaag te halen. Martin is een trefzeker persoon, want hij is al voor de zesde keer koning. Zijn zoon Leon Houben behaalde de koningseer in Groot-Susteren tijdens het schieten van de gezamenlijke schutterijen met het 224ste schot. Dit was zijn tweede koningschap. Zoon/broer John Houben is de enigste keizer van St. Gregorius-Illichoven.

Koning Martin Houben met echtgenote Els van Sloun

St. Lambertus-Louwel Koninklijk!

Vanaf 10 september 1990 mag de schutterij Sint Lambertus-Louwel de titel 'Koninklijke' voeren. Wij wensen voorzitter Mathieu Geebelen, bestuur en leden van de schutterij van harte proficiat.

Koninklijke schutterij St. Lambertus-Louwel

Knallen

De Open Monumentendag in Maastricht werd besloten met het afvuren van een kanon op de walmuur. De opening van het nieuwe gebouw van dagblad De Limburger geschiedde ook met kanonschoten. Leden van 't Meestreechs Rizzjemint zorgden ervoor dat het ook werkelijk knalde.

Ex-prinsen onder de schietboom

Voor de derde achtereenvolgende maal was St. Barbara-Reuver de gastheer van de Reuverse ex-prinsen carnaval. Een compleet verzorgde middag met hapjes en een barbecue zorgden voor een geslaagd treffen. De hoogste eer was dit jaar voor ex-prins John Gubbels.

Nieuwe instructeur

Ger Oerlemans is de nieuwe instructeur van de drumband van schutterij St. Sebastianus-Margraten. Hij volgt daarmee Ad Tripels op. Ad Tripels bracht de drumband naar het niveau van de ere-divisie.

Nieuw gildehuis

De gemeenteraad van Beegden heeft Hfl 67.700 beschikbaar gesteld aan schutterij St. Sebastianus voor de bouw van een gildehuis. De gemeente zal nog eens Hfl 10.000 extra beschikbaar stellen om het gildehuis aan te sluiten op de nutsvoorzieningen. Schutterij St. Sebastianus draagt zelf ook Hfl 67.700 bij voor de verwezenlijking van het gebouw.

Jac Stals

De koning te rijk

Jac Stals (24) van St. Catharina-Stramproy is de koning te rijk. Het winnen van het Kampioenschap der beide Limburgen op 29 april in Maasmechelen was al een grote eer. Tijdens de TV-kwis 'Op goed geluk' werd Jac uitgekozen en mocht hij met Mona Sanders naar het zonnige Rhodos.

Gezocht: Een of meer vlaggen van schutterij St. George-Simpelveld anno 1442. Hij of zij die ons een tip weet te geven welke ertoe leidt een vlag weer in ons bezit te krijgen, mag een hoge beloning tegemoet zien. Eventuele reacties naar clublokaal G. Saes, Telefoon 045-443324.

Ad van der Vleuten

Gaan en komen

Tijdens de najaarsvergadering van de O.L.S.-Federatie werd afscheid genomen van de twee bondsvoorzitters Jef Meertens en Ad van der Vleuten. President Lei Stals roemde de prestaties van beide heren. Lei: "Niet alleen in Uw bond heeft U voortreffelijk werk verricht, maar ook op de andere gebieden die ons Limburgse schutterswezen rijk is".

In hun dankwoord dankten Jef en Ad eenieder die het hen mogelijk had gemaakt de drukke taak van bondsvoorzitter te verlichten.

Vervolgens werden de nieuwe vertegenwoordigers geïnstalleerd; Drs. Leon Litjens (43) voorzitter van Schuttersbond Juliana en Wim Hoenen secretaris van de Zuid-Limburgse Schuttersbond.

Promotie

De drumband van schutterij St. Georgius en St. Sebastianus-Beesel is op 23 september gepromoveerd naar de tweede divisie van de Federatie van Katholieke Muziekbonden in Nederland. Op het in Ubachsberg gehouden concours wist de drumband in de derde divisie, sectie AA 290 punten in de wacht te slepen en een eerste prijs met promotie. De band mag nu meedoen aan de Limburgse kampioenschappen.

Bielemannentreffen 1990

Het Bielemannentreffen 1990 werd dit jaar georganiseerd door de bielemannen van de Koninklijke Schutterij St. Sebastianus-Voerendaal.

De bedoeling van dit treffen is om met alle bielemannen van de Limburgen en hun echtgenotes eens per jaar een gezellig samenzijn te hebben. Door middel van een gezelschapsspel wordt die avond uitgemaakt welke schutterij het Bielemannentreffen het volgende jaar mag organiseren. Dit jaar hadden de Voerendaalse bielemannen het 'sjoelbakken' gekozen als gezelschapsspel voor de avond.

Maar liefst 28 bielemannen streden om de eer om het Bielemannentreffen 1991 te mogen organiseren. Winnaar van deze spannende competitie werd de schutterij van Geleen.

De organisatoren kunnen terugzien op een geslaagde avond en wensen de organisatoren van het Bielemannentreffen 1991 reeds alle succes toe.

De drankjes en hapjes werden geschonken door de organiserende vereniging en door een afwezige bieleman die op deze manier zijn verontschuldiging overbracht. Verslaguitbrengend Bieleman Boumans van Voerendaal.

Feest in wijk de Heeg

In LS nr 7 bladzijde 19 kondigden wij de derde schutterij in Maastricht aan. Op zondag de elfde van de elfde presenteerde schutterij 'Garde des Tireurs de Quartier vingt-huit' (schutterij uit wijk 28) zich aan den volke.

Een uit de hand gelopen carnavalesoptreden leidde tot de oprichting van deze schutterij. Van de ruim 40 personen tellende schutterij was niemand ooit lid van een schutterij. Een ander opmerkelijk gegeven is dat het aantal vrouwen opmerkelijk hoog is. Gezelligheid en veel belangstelling vergezelden de jonge schutterij bij haar presentatie. Volgens het bestuur wil de nieuwe schutterij zich (nog) niet aansluiten bij een schuttersbond. De schutterij wil voorlopig op folkloristische wijze 'acte de presence' geven bij gelegenheden in het Maastrichtse.

Schutterij hijst Europese erevlag

Schutterij St. Laurentius-Spaubeek viel de eer te beurt op 25 oktober om in Beek de Erevlag van Europa te hijzen. Dit geschiedde onder het toezien van Dr. Karl Mittendorfer (lid van de Assemblee van de Raad van Europa) en Burgemeester van Goethem van Beek.

De gemeente Beek kreeg deze hoge onderscheiding (als enige gemeente in Nederland) van de Raad voor haar intensieve internationale culturele en maatschappelijke contacten met diverse steden in Europa.

Goede contacten

Op zaterdag 3 november opende het St. Jorisgilde uit Stratum-Eindhoven haar nieuwe gildehuis. Om hun trots te tonen, nodigde de Gilde naast de Brabantse gilden ook tal van vertegenwoordigers uit van schutterijen uit België, Frankrijk, Duitsland, Gelderland en de Limburg.

De opening werd verricht door Prof. Dr. Wisse Dekker (Heer van het aloude St. Jorisgilde). Bisschop ter Schure zegende vervolgens het gildehuis in. Gelukwensen werden uitgesproken door o.a. Burgemeester van Kemenade van Eindhoven en Marc de Schrijver (Antwerpen).

Johan Oomen, de nieuwe hoofdredacteur van de Gildetrom, wist met zijn lezing 'Betekenis van gildehuizen in vroegere tijden' de ruim 200 personen te boeien.

Nieuwe schutterij

Uit welingelichte bronnen hebben wij vernomen dat Meerssen binnenkort een tweede schutterij rijker is; men is drukdoende met de aanschaf van uniformen.

Te Koop: 50 complete uniformen in blauw en geel met open kraag en stropdas, kepi's, epauletten, pluimen en riemen (alles in goede staat). Informatie: Koninklijke Schutterij St. Martinus-St. Martensvoeren, telefoon 041-810508.

Historische bijlen voor Bielemannen

- Schutterij St. Joseph-Waubach-

In het afgelopen schuttersseizoen 1990 is schutterij St. Joseph uit Waubach in het bezit gekomen van drie prachtige en unieke bijlen, die een bijna getrouwe copie vormen van een authentiek historisch bijl.

De bijlen zijn vervaardigd door een bekende relatie van schutterslid Martin Evertz, die deze bijlen handgesmeed heeft. Het eindresultaat van deze smid getuigt van eclatant vakmanschap.

Overigens is er bij de betreffende bijlen ook een eigen inbreng aanwezig, zodat het niet een exacte copie is geworden, wat uiteraard ook niet de bedoeling is geweest.

Op het patroonsfeest der schutterij St. Joep werden de bijlen tijdens de gebruikelijke eucharistieviering plechtig ingezegend in de parochiekerk van St. Joseph te Waubach op zaterdag 17 maart 1990.

Het torsen dezer bijlen is beslist geen sinecure tijdens de optochten, als men bedenkt dat het gewicht van één bijl circa 7 kg bedraagt. Maar onze imponente en markante bielemannen (de heren Jo Blezer, Thei Rinkens en Roel Pelzer) weten hier heus wel raad mee.

Resumerend kan gesteld worden dat door de aanwinst van deze martiale bijlen de schutterij evenals het schutterswezen als zodanig wederom een verrijking erbij heeft gekregen.

Sjtolz poseren de bielemannen Blezer, Rinkens en Pelzer met hun pas verworven 'handgereedschap'. Foto: Wiel van Marwijk-Schaesberg.

Martin Evertz, Waubach.

Hoe word je lid van de Schutterij?

-Een verhaal van Wiel Hoen-

Vele schutters werden lid van de schutterij omdat vader, broer of opa al lid van de schutterij waren. De wijze waarop Wiel Hoen lid werd van schutterij St. Sebastianus-Klimmen is een verhaal apart. Aan het woord is Wiel Hoen.

Toen Klimmen op 17 september 1944 bevrijd werd was ik, als 15-jarige knecht, werkzaam bij landbouwer Jan Meurs op het gehucht Dolberg, destijds behorende tot de gemeente Klimmen. Op die zondagmorgen gebeurde er een groot ongeluk. De bevrijders, welke met hun tanks en straaljagers waren uitgerust, kwamen vanuit de richting Walem (Valkenburg) naar Dolberg. De bevrijders vuurden een granaat af bestemd voor twee langs de muur sluipende Duitse soldaten. Doch deze granaat miste de soldaten en boorde zich onder de fundamente door naar de schuilkelder van boer Meurs. In de schuilkelder bevond zich de hele familie Meurs en een aantal buurtgenoten.

De boer zelf, twee van diens dochterjes, de dienstmaagd en medeknecht Johan Linden werden op slag gedood. Een meisje uit de buurt werd zwaar gewond en overleed op weg naar een veldhospitaal. Het gehucht Dolberg was in rouw gedompeld; in een klap was tien procent van de bewoners van Dolberg door oorlogsgeweld gedood.

Wiel Hoen dankt zijn leven merendeels aan de woordenwisseling welke hij die zondagmorgen vroeg met zijn baas had gehad; wie zou de eigenaar zijn van de gevonden koperen hulzen? Wiel zat in de schuilkelder van de onderste huizen van de straat waarin ook zijn familie schuilde. Om die medeknecht, Johan Linden, gaat het nu waarom Wiel Hoen bij de Klimmense schutterij is gegaan.

Johan Linden was een trouw lid van de schutterij en nu dacht Wiel: 'Dan ga ik mij opgeven als opvolger van Johan en neem zijn uniform. Zo blijft de schutterij toch op sterkte'.

Bij de Klimmense schutterij vond men dit een goede daad van Wiel. De toenmalige voorzitter Jos Moonen zei het volgende: 'Dat hubs te good gedaon jong'. En zo trok Wiel met het patroonsfeest van St. Sebastianus in januari 1945 met de schutterij ter kerke onder de leiding van de toenmalig commandant Louis Faessen.

Wiel Hoen tijdens de bronkkermis in 1947. De Klimmense schutters droegen een militair jasje + pet en een witte broek.

Tot in de vijftiger jaren trok Wiel mee als soldaat-achterop van de schutterij. Totdat de schutterij zonder tamboer-majoor kwam te zitten. Secretaris Gerard Ritzen deed een beroep op Wiel: 'Zou dat nieks veur dich zeen?'. Ondanks het feit dat Wiel nog nooit een trom in zijn handen had gehad, laat staan er op geslagen te hebben kon Wiel hier geen 'nee' op zeggen. Wiel toog naar de toenmalige tamboer-majoor Wiel Gorissen in Voerendaal om het vak te leren. Wiel Gorissen liet een van zijn tamboers komen en het oefenen begon (om de toonbank heen van de toen nog door hem geëxploiteerde viswinkel aan de Tennelenweg in Voerendaal. Wiel leerde zo ook hoe hij met de stok om moest gaan en hoe hij de bochten moest nemen. Op de schuttersfeesten sleepte Wiel al snel een prijs in de wacht als beste tamboer-majoor. In 1955 behaalde hij nog de tweede prijs op het Federatiefeest in Voerendaal enz. enz.

In 1961 kwam de Klimmense schutterij zonder commandant te zitten. Voorzitter Jos Moonen deed weer een beroep op Wiel en vroeg hem of hij de commandantencursus in Schaesberg wilde gaan volgen. Deze cursus werd gegeven door commandant Jen Hanzen. Weer zei Wiel geen nee en zo toog hij 17 weken lang elke zaterdag naar het Schaesbergse schutterslokaal. Bij de viering van het patroonsfeest in 1962 liep Wiel (trots als een pauw) als commandant naast de Klimmense schutterij naar de kerk. Op het eerst gehouden bondsfeest in Spaubeek behaalde Wiel de eerste prijs als 'Beste commandant Oude Exercitie' (Hij geeft wel ruiterslijk toe dat zijn leermeester geen beoordeling had gewild met zijn eigen ploeg uit Schaesberg).

Voor de drumband van de Klimmense schutterij was het geen bezwaar dat Wiel de stok neerlegde en de sabel ter hand nam; Wiel had al een opvolger welke vanaf zijn zevende jaar af de trom sloeg in Klimmen n.l. Wiel Leunissen. Wiel Leunissen is op dit moment nog steeds de tamboer-majoor van de schutterij.

In 1984 behaalde Wiel Hoen de Koningstitel op Pinkstermaandag (iets waarop hij al lang geoogd had, maar nog nooit gelukt was). Wiel was extra trots op dat hij nu in zijn ruim 40ste jubileumjaar Koning van zijn St. Sebastianus was en de schutterij ook nog het 475-jarig bestaan vierde met een extra jubileum schuttersfeest waaraan door zeventien schutterijen werd deelgenomen. In 1987 werden de beide Wielen door de schutterij gehuldigd met hun 25-jarig commandant en tamboer-majoor zijn in Klimmen.

In 1988 vroeg het dagelijks bestuur van de schutterij, bij monde van voorzitter Jo van Summeren, of Wiel er niets voor voelde om Generaal te worden. De huidige generaal is ook al bijna 75 jaar oud en kan niet eeuwig blijven meetrokken. De voorzitter voegde er aan toe dat men niemand met een betere staat van dienst had binnen de gelederen van schutterij St. Sebastianus-Klimmen. Jo: 'Wiel jij hebt immers alle rangen doorlopen bij onze schutterij, verder heb jij de zilveren en de gouden O.L.S.-speld en daarnaast heb jij ook nog een Koninklijke onderscheiding in zilver gekregen bij je 40-jarig lidmaatschap'. U raad het al, ook nu kon Wiel dit bestuursverzoek niet weigeren. In Jo Lambij heeft Wiel een waardig opvolger gekregen als commandant van de schutterij.

Wiel Hoen mag zich terecht een 'Schut in hart en nieren' noemen.

Daarnaast zette Wiel de richtlijnen op papier voor de Bond St. Gerardus ten aanzien van het begraven van schutters met schutterseer.

WIJ FELICITEREN

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDINGEN

Ridder in de Leopoldsorde

Na de openingsvergadering van de Belgisch-Limburgse provincieraad werd provincieraadsvoorzitter Hubert Brouns benoemd tot Ridder in de Leopoldsorde. De koninklijke onderscheiding werd opgespeld door gouverneur Harrie Vandermeulen op 12 oktober j.l. Hubert Brouns is burgemeester van Kinrooi en sinds twee jaar bestuurslid van de stichting S.A.S.

Jan Prinsen (57) van schutterij St. Nicolaas-Heythuysen ontving op 23 november de zilveren medaille van de Orde van Oranje Nassau. Prinsen was van 1979-1983 secretaris van de schutterij.

Orde van Oranje Nassau

Op de dag dat koningin Beatrix de Westelijke Mijnstreek bezocht (17 aug) kreeg Pierre Bemelmans van St. Sebastianus-Schimmert het koninklijke zilver opgespeld. Bij de heroprichting van de schutterij in 1957 werd Pierre lid. In 1967 werd hij bestuurslid en in 1978 werd Pierre gekozen tot generaal.

Diamanten paar

Hub Kaenen en Christina Voncken uit Gulpen waren op 22 september 60 jaar getrouwd. Opmerkelijk is dat niet Hub maar Christina langere tijd lid is geweest van de toenmalige Simpelveldse schutterij.

Schutterskoningen

Jos Aarts koning prominenten St. Martinus-Born
 Hub Aben van St. Stephanus-Dieteren
 Guillaume Caalders jeugdkoning van St. Paulus-Roggel
 Jan Coenen van St. Martinus-Born
 Pastoor Huub van Horne prominentenkoning bij Het Heilig Kruis-Grevenbicht
 Frits Janssen van St. Martinus-Holtum
 Joep Jennissen van St. Landricus-Echt
 Michel Pouls van St. Paulus-Roggel
 Twan Relouw van St. Jan-Grubbenvorst
 Sef Schaefer van Oranje Nassau-Roermond
 Liesbeth Schrooders Burgerkoning van St. Martinus-Houthem
 Chris Teheux van St. Martinus-Houthem
 R.P.C. Thiessen van St. Lucie-Nederweert
 W. Thuis van St. Sebastianus-Eygelshoven
 Lies Vermeulen prominentenkoning van St. Gregorius-Illichoven

Bondskampioenen

Jac Gubbels van St. Nicolaas-Heythuysen werd met 220 treffers de nieuwe persoonlijke kampioen van de schuttersbond E.M.M.
 Wim Backus, pas 1 jaar lid van St. Agatha-Haelen, werd

op 9 september schutter van het jaar van de M.L.S.B. na het 320ste schot. Er waren 165 kandidaten die om de titel streden.

Het persoonlijk kampioenschap van de Bond Eendracht Born-Echt werd op 23 september gewonnen door H. Willems van St. Hubertus-Nattenhoven met 279 punten. Bij de dames ging de eerste prijs naar Yvonne Dijcks van St. Joseph-Koningsbosch. Er namen 143 schutters (113 heren en 30 dames) deel aan dit treffen in Dieteren.

Generaal

Sjeng Coumans van het H. Kruis-Grevenbicht werd op 12 augustus benoemd tot generaal van de schutterij. Sjeng volgt de legendarische Hub Stans op.

Schuttersjubilariissen september t/m december

25 Jarig lidmaatschap

September 1990

L. Ketting St. Joseph-Buchten

P. Pibiri St. Joseph-Buchten

Th.J.M. Schrijen St. Lambertus-Broeksittard

Oktober 1990

P.H.H. Starren St. Agatha-Haelen

W.G.M. Hubens St. Nicolaas-Susteren

November 1990

P.G. Gerards St. Martinus-Tegelen

J.H.M. Jacobs St. Catharina-Stramproy

M.P.A.M. Meulen St. Catharina-Stramproy

H.L. Kirkels St. Catharina-Stramproy

December 1990

J. H. van Mierlo St. Lucie-Nederweert

P.M. Moonen St. Lucie-Nederweert

M. Heijmans St. Oda-Boshoven

H. Caris St. Oda-Boshoven

L. Caris-Weekers St. Oda-Boshoven

30 Jarig lidmaatschap

M. Vleeshouwers St. Hubertus-Molenbeersel

M. Janssen St. Hubertus-Molenbeersel

H. Bemelmans St. Mon & Gond II-Maasmechelen

P. Monnissen St. Mon & Gond II-Maasmechelen

40 Jarig lidmaatschap

September 1990

Baerke Ramaekers St. Ansfried-Thorn

Hub Ramakers St. Ansfried-Thorn

Tjeu Ramakers St. Ansfried-Thorn

Jo Ramakers St. Ansfried-Thorn

Oktober 1990

W.H. Widdershoven St. Nicolaas-Susteren

November 1990

L.K. Purnot St. Sebastianus-Herkenbosch

Th.G.M. Kuypers St. Sebastianus-Herkenbosch

J.A. Claessens St. Sebastianus-Herkenbosch

L. Timmermans St. Hubertus-Molenbeersel

December 1990

G.M.F. Knapen St. Lucie-Nederweert

L.M. Knapen St. Lucie-Nederweert

45-Jarig lidmaatschap

Oktober 1990

R.H. Meuffels St. Nicolaas-Susteren

P.H.M. Hendrix St. Agatha-Haelen
 M.G. Simons St. Agatha-Haelen
 Pierre Hendrixx en Frits Simons bleizen samen met andere schutters St. Agatha weer nieuw leven in na de oorlog. Pierre was vooral op bestuurlijk vlak zeer actief. Na meer dan 20 jaar voorzitterschap van de Midden-Limburgse Schuttersbond nam hij hiervan afscheid als erevoorzitter. Overigens won hij het allereerste persoonlijk kampioenschap van de bond. Frits was vele jaren de buksmeester van St. Agatha. Ook vervulde hij diverse bestuursfuncties binnen zijn schutterij.

55-Jarig lidmaatschap

November 1990

W. Hermans St. Hubertus-Molenbeersel

December 1990

W. Litjens St. Oda-Boshoven

P. Weekers St. Oda-Boshoven

Diamanten paar

Hub Kaenen en Christina Voncken uit Gulpen waren op 22 september 60 jaar getrouwd. Opmerkelijk is dat niet Hub maar Christina langere tijd lid is geweest van de toenmalige Simpeldeldse schutterij.

Bob Degol Officier

S.A.S.-voorzitter Bob Degol werd op 10 november opgenomen als officier in de Orde van de Papegay. De plechtige investituur vond plaats in de Kolveniershof te Antwerpen.

In de laudatio werden de vele schuttersverdiensten van Bob Degol vernoemd. De Orde van de Papegay is bedoeld voor mensen die zich verdienstelijk maakten voor het behoud van de aloude waarden in het schutters- en gildewezen en de herwaardering daarvan. In het officierschap van Bob Degol mag het Limburgse Schutterswezen die erkenning mede genieten. Bob, proficiat namens alle lezers van het Limburgs Schutterstijdschrift.

De lijst van personen die werden opgenomen in een der rangen van de Orde van de Papegay is te lang. Toch wil ik enkele personen hier niet onvermeld laten: Officier: Jan Even van de Gelderse Federatie, Kurt Jannert van de E.G.S.

Gouden medaille: Camille Honinckx van de Limburgse Karabijschutters en Cor Setz van de Noord-Brabantse Schuttersfederatie.

Tijdens de zeer druk bezochte receptie namen de gedecoreerden de gelukwensen en cadeaux in ontvangst. Voor Bob Degol wachtte er nog een verrassing. Het personeel van de V.V.K. bood haar nationale voorzitter en zijn gasten een uitgebreid buffet aan in de burelen van de V.V.K.

St. Lambertus-Neeritter

Zondag 23 september vierde Neeritter het feest van haar patroonheilige; St. Lambertus. Op diezelfde dag werd de 'kleine kermis' gehouden. Het hoofdgebeuren op die dag vormt het jaarlijkse vogelschieten van schutterij St. Lambertus.

Met een goed gericht schot trof Jac Thielens in de vijfde ronde de vogel die, vermoeid van het zware loodgewicht, in tweeën brak en omlaagviel. Een hoera steeg op en het koningszilver kon van de schietboom worden gehaald en de nieuwe koning omhangen worden.

B. Cox-Ittervoort.

Schutterij en Jachthoornkorps "ST. URBANUS"-Maasniel

Vader en dochter (11 jaar) schutter van het jaar 1990

Wil men bij schutterij St. Urbanus-Maasniel schutter van het jaar worden, zal men bij alle bondsfeesten de korpschoten af moeten hebben. Dit geldt ook voor alle schietwedstrijden buiten de normale bondsschuttersfeesten. Daarnaast worden er nog extra punten toegekend bij het behalen van eventuele te verschieten bakers, indien men eindigt bij de eerste tien en men deelneemt aan het persoonlijk kampioenschap van de Midden-Limburgse Schuttersbond.

Vorig jaar nog werd Christien Engelen schutter van het jaar 1989, dit jaar was de titel weggelegd voor Wiel en Nicole Engelen.

Het was dan ook een spannende en sportieve strijd tussen vader en zoon Driessen en vader en dochter Engelen, die uiteindelijk beslist werd tijdens de laatste wedstrijd op 30 september j.l. De uitslag was:

Senioren:	Junioren:
1e Wiel Engelen	1e Nicole Engelen
2e Martin Driessen	2e Maurice Driessen
3e Frans Aelmans	3e Marco Driessen

Verder mag St. Urbanus terugzien op een geslaagd seizoen 1990. Zij werden bij de M.L.S.B. kampioen in de A-klassen met 71 punten na kaveling met St. Sebastianus-Heel. Ook werden ze in de C-klassen met 70 punten en in de E-klassen met 69 punten kampioen. In de E-klasse, waarbij de oudste schutter 16 jaar is en de jongste 11 jaar, mag men zeker spreken van een succes. Verder wist St. Urbanus 7 bakers in de wacht te slepen.

Ook het jachthoornkorps mag terugkijken op een geslaagd seizoen. Vorig jaar werden ze in Maasbracht nog Limburgs Kampioen en in april van dit jaar behaalden ze in Breda het Landskampioenschap in de 2e divisie sectie BC.

Het bestuur dankt eenieder voor zijn/haar inzet en sportieve strijd. Dankzij deze inzet kon St. Urbanus-Maasniel tot deze grote prestaties komen.

Namens het bestuur, Christien Engelen.

In onze rubriek Gedichten, treft U dit keer een gedicht aan van Pierre Bakkes.

Pierre Bakkes werd geboren op 6 mei 1941 in Montfort (Mofert), is Doctorandus in de Nederlandse taal, dialectoloog en is leraar aan de dagopleiding en M.O.-opleiding van de Hogere Katholieke Leergangen in Sittard. Bakkes heeft in onderstaand gedicht bekende Montforter mensen leuk aangeduid met een grijns. Enkele van die mensen waren lid van schutterij St. Urbanus.

DE VOGEL SJETE

Huertj geer det neet? Doa trék z-n-oet!
Kómp, miense, kómp die hoezer oet!
Dao kump ze-n-aan: oos sjötterrie.
Noe nao de vogelsjeterie!

Veurop löp Wullem in zwart-roead.
Hae dreug bie zich de kis mit loead.
En Sjeng van Bert drueg 't gewaar:
Zoea geit 't nao de sjeetstang haer.

Zie haolen iës de keuning op,
Dae haet noe zien regering drop,
Dan nao keplaon en nao pestoeaar
En d'burgemeister op 't kentoeaar.

Inne Zandj is Mofert gans present,
Van hoeage Piet toet kleine vent.
Keplaon dae zaet e sjeetgebed
Wie zich det huert: dé's good en net.

Noe kan 't dan beginne gaon:
Pestoeaar zal 't iës zie menke staon.
Hae rich en rich, 't wuert raak, det is,
Want zónne miens dae sjuutj noeat mis!

Oei, waat 'ne knal! Doe veuls de sjrik.
Hei, haet pestoeaar neet good gemik?
Dan mé kaplaon, dé's zeker raak.
Waat noe? Ouch mis? Dé's slechte zaak.

De burgemeister dae lik aan.
Hae mik precies, trék anen haan...
'ne Flinke zuch geit dore luuj,
En eine reup: "Sjeet obbernuuj!"

Dae Wullem dink: "Det is net good!
In die dao stroump gei sjöttersblood".
De beurt is ane generaal,
Dus Wullem sjuutj... e groeat sjendaal.

Dan Piet van Friedje en Baer Mans
En ouch Piet Moeare waog zien kans.
En Mienes – witj g'r waal – van Sjeng,
dae lik ouch aan. Hae mik, en... peng!

En Sjeng van Driekes, Graad de Pös,
Al geit d'rmaeve, gluif 't gerös.
Mer dao sjuutj Piet van Lange Bert
En dae zaet vaort: "Det biës is snert".

"Och nae", zaet Wullem, "dé's nie werk,
Allein, det biës is izersterk.
De tiëndje rundje! Waem e laot?
Noe sjeet det biës toch door die straat!"

En 't veugelke det héltj zich good:
Gei vaerken aaf, gei spierke blood.
't Volk det wuert 't noe waal meug,
't Is dan och lang neet mië vreug.

"Kóm!", reup Sjeng Smeets, "det doert te lang!"
Zaet Piër de Nies: "Sjeet oppe stang!"
Det wuert gedaon, 't kan neet mië mis,
En raadtj noe 'ns waem keuning is...

Dae jóng van Wullem, jao, 't is Peet.
'ne Fijne keuning, vindt g'r neet?
Mé neet zoea fijn es geer waal dink,
Want, ruuk g'r nieks? Ich gluif det 't stink!

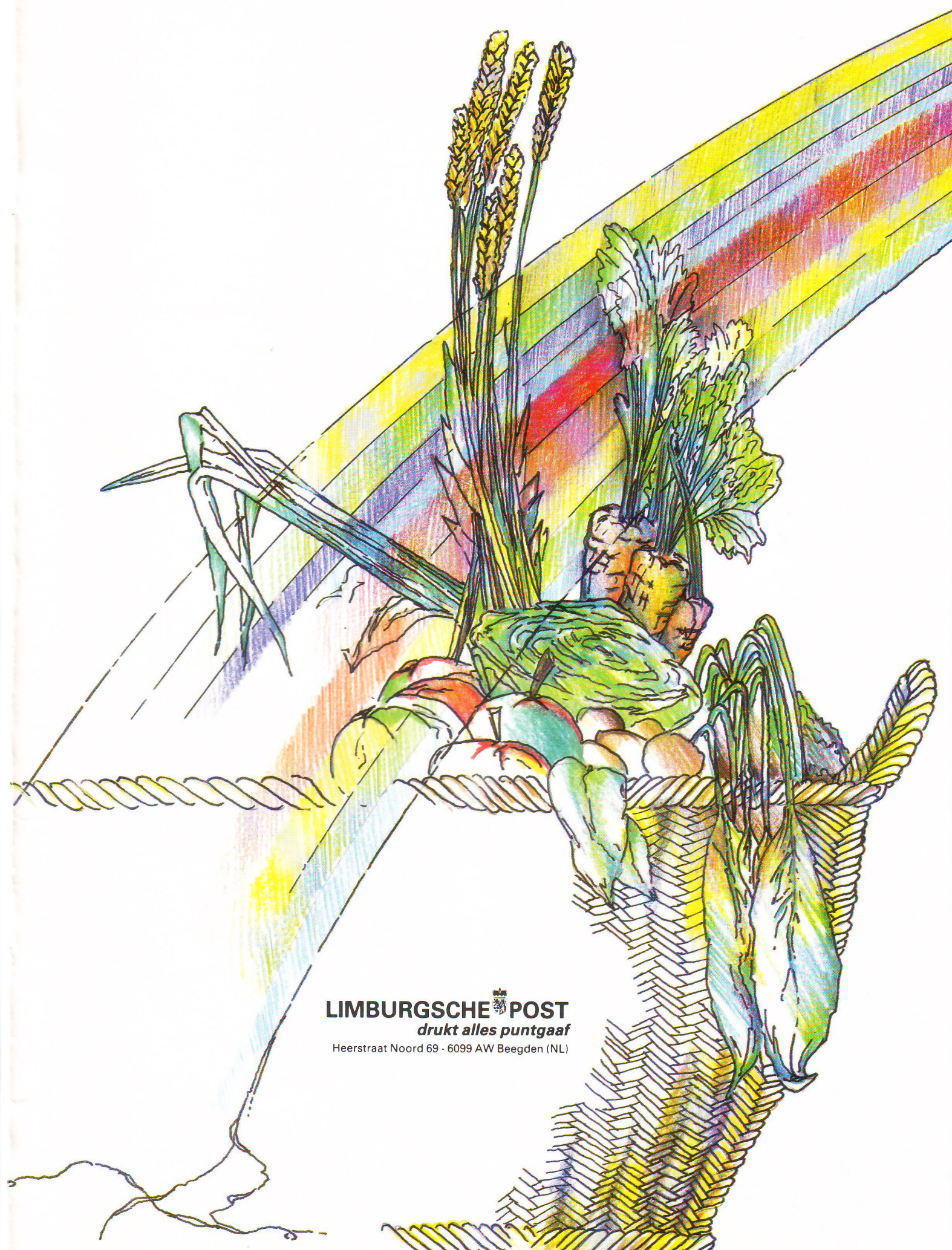
Kiek: sangerendaags vónj Piër de Gies
De keuningsvogel. Dae stónk vies!!!
Van gum en paek waas dae gemaak.
Det haw gedaon... dae Peet, dae snaak!

Pierre Bakkes.

Inhoudsopgave

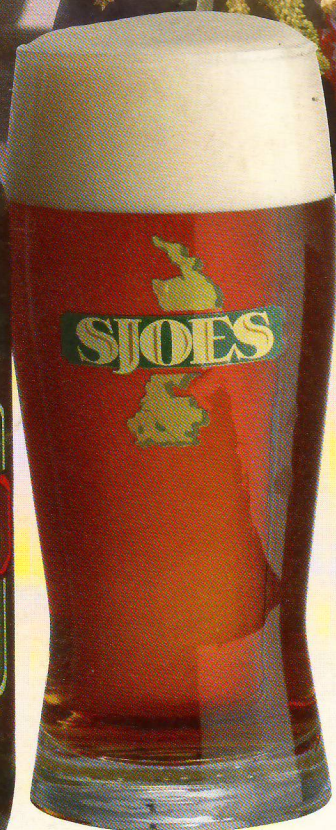
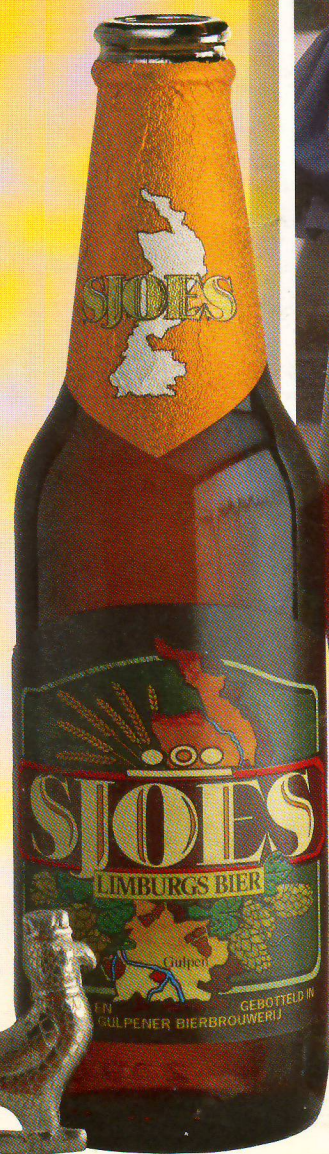
	pag.
Colofon + Voorwoord	1
Redactioneel	2
De Kon. Schutterij St. Elisabeth-Stokkem (3)	2
Schutterij St. Salvius-Limbricht	4
Krantekoppen	5
Agenda	5
Schutterstreffen voor de Limburgse media	7
Afscheid van Jeu van den Boom	8
Schutterij St. Martinus-Holtum	9
Schutterij St. Jan-Grubbenvorst	10
Voorbeschouwing O.L.S.-1991	11
Lezerspost	12
Redactie	12
De Maastrichtse DD Stadsschutterij erewacht op het Binnenhof	13
Sprokkelingen	14
Schutterij Oranje Nassau-Roermond	14
Schuttersgebruiken VII	15
Schutterijen en schuttersgilden II	16
Afscheid Sjef Meertens	18
Hoofdliedendag in Den Bosch	19
Drieluik St. Antonius Abt en zijn bekoringen	20
Schutterij St. Aldegondis-Buggenum	26
Eigen "Sjöttekamer" voor St. Martinus-Kessenich	32
Beeldjes te koop	32
Schutterij St. Hubertus-Gulpen	33
Loodprobleem	34
Het O.L.S. en Omroep Limburg	34
St. Hubertus-Nattenhoven	35
Schutterij Prins Hendrik-St. Odiliënberg	36
Schuttersgebruik - een reactie	36
Wij gedenken	37
Schuttersgilde St. Landricus-Echt	37
Onder de schietboom	38
Historische bijlen voor Bielemannen	40
Hoe word je lid van de schutterij?	41
Wij feliciteren	42
Schutterij St. Urbanus-Maasniel	43
De vogel sjete	44
Inhoudsopgave	44

**De redactie van het Limburgs
Schutterstijdschrift wenst al haar
abonnees een voorspoedig 1991**

LIMBURGSCH **POST**
drukt alles puntgaaf
Heerstraat Noord 69 · 6099 AW Beegden (NL)

LIMBURGSE BIERSPECIALITEITEN
VAN DE MERGELLANDBROUWERIJ

**GULPENER
SJOES**

LIMBURGS
KONINGSPAAR

BONE SANCTE ANTONI ABBAS CONFORTA

ADVERSVS TENTATIONES NOSTRAS CARNALES

BONE TV MDCXXXIX ANNO DOMINI IAM

ERAS COLLEGI VICI NOMINE VORSTENBOSCH

BONE SANCTE ANTONI ABBAS CONFORTA

ADVERSVS TENTATIONES NOSTRAS SPIRITVALES

T HOC COMMEMORANS

T ANTONIVS VORSTENBOSCH HANC TABVLAM DONO DEDIT DIE IV

T MENSIS IVNII MCMCLXXXIX

T NOS IN PVGNA

T SANCTE ANTONI

T ABBAS PATRONVS

T NOS IN PVGNA